

EDITORIAL

Τα δικαιώματα των μεταναστών-ριών στο πιο βαθύ σημείο της Μεσογείου

Να συλληφθούν άμεσα οι σπόνσορες των διακινητών!

Γαλλία

Υποστήριξη μιας θεμιτής εξέγερσης:

11 πολιτικές θέσεις για το κίνημα Ιανουαρίου-Μαρτίου 2023

Το ειρηνευτικό σχέδιο του Λούλα και ο παγκόσμιος αγώνας κατά της ακροδεξιάς

Η Ουκρανία και το ζήτημα της αυτοδιαχείρισης

Για πραγματική απελευθέρωση των ΛΟΑΤΚΙ στην Κίνα

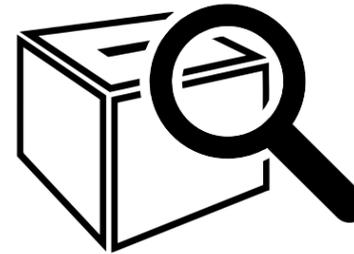
Angel Hugo Blanco Galdós Presente!

Προς τιμήν του Esteban Volkov

Οι δικοί μας:
Δημήτρης Λιβιεράτος

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΜΑΡΞΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ 4Η ΔΙΕΘΝΗ

Οι εκλογές της 25ης Ιουνίου κατέγραψαν ένα πρωτοφανή δεξιόστροφο συσχετισμό, το χειρότερο σ' ολόκληρη την μεταπολιτευτική περίοδο από τις εκλογές του 1974. Το αποτέλεσμα του '74 ήταν συγκυριακό, εξαρτημένο από τους φόβους και τις ανασφάλειες των πρώτων ημερών της μεταπολίτευσης. Το αποτέλεσμα του Ιούνιου είναι σε ένα ορισμένο βαθμό προϊόν βαθύτερων, εθνικών και διεθνών πολιτικών και ιδεολογικών διεργασιών που ξεκίνησαν από την οικονομική κρίση του 2009. Η άκρα δεξιά βγαίνει σε πολλές χώρες της "Δύσης" από το πολιτικό περιθώριο και "κανονικοποιείται" σε βάρος παραδοσιακών πολιτικών εκπροσωπήσεων με αιχμές την ανάκτηση του "εθνικού" ζωτικού χώρου απέναντι στην "παγκοσμιοποίηση" και τον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών.

Ο συνδυασμός ηγεμονίας της Νέας Δημοκρατίας πάνω στο "κεντρώο" χώρο και ισχυρής καταγραφής ακροδεξιών πολιτικών σχηματισμών στα δεξιά της είναι η ποιοτική διαφορά αυτού του εκλογικού αποτελέσματος. Η Νέα Δημοκρατία έχει καταφέρει να εκφράσει ηγεμονικά το φιλελεύθερο, φιλοευρωπαϊκό μπλοκ του 2015, να συσπειρώσει τμήματα των μεσαίων τάξεων, να διατηρήσει την υποστήριξη των συνταξιούχων και να κερδίσει ακόμη και μικρά τμήματα δημοσίων υπαλλήλων. Όμως αδυνατεί να ελέγξει την παραδοσιακή συντηρητική της βάση. Συνεχίζεται η διαδικασία της ριζοσπαστικοποίησης στα δεξιά του πολιτικού συστήματος. Ξεκίνησε με τα "προγράμματα σταθεροποίησης", την καταστροφική οικονομική κρίση και μετωπική εμφάνιση του νεοαζιτιστικού σχηματισμού της Χρυσής Αυγής αλλά διατηρήθηκε και τροφοδοτήθηκε τα τελευταία χρόνια από 1) το εθνικιστικό κύμα αντιδράσεων για τη Συμφωνία των Πρεσπών 2) την πανδημία και την άνοδο μιας κύριας εκπορευόμενης από κύκλους της εκκλησίας και της άκρας δεξιάς συνωμοσιολογικής και ανορθολογικής αντίθεσης στα lockdown και τον υποχρεωτικό εμβολιασμό 3) την επίσημη σκληρή κυβερνητική γραμμή και ρητορική για τις προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές στα σύνορα της Ελλάδας.

Το κέντρο βάρους του πολιτικού συστήματος έχει μετατοπιστεί στα δεξιά. Η Νέα Δημοκρατία πορεύεται με το πολιτικό ψυχολογικό πλεονέκτημα της ισχυρής εντολής. 34 βουλευτές της άκρας δεξιάς βρίσκονται μέσα στη Βουλή που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εφεδρεία της ΝΔ. Ένα μόνιμο σκηνικό διελκυστίνδων και ερωτοτροπιών ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και τις ακροδεξιές κοινοβουλευτικές ομάδες είναι πιθανό. Είναι νωρίς να πούμε αν η Νέα Δημοκρατία θα προχωρήσει σε συνταγματική αναθεώρηση για την αλλαγή του άρθρου 16 με την υποστήριξη της άκρας δεξιάς.

Τα κόμματα της άκρας δεξιάς θα δώσουν ξανά "θεσμική" έκφραση στο διάχυτο ρατσισμό, εθνικισμό, ομοφοβία και σκοταδισμό που διαπερνούν τμήματα της βάσης του κυβερνώντος κόμματος. Η άκρα δεξιά έχει επιρροή πάνω στη βάση της ΝΔ αλλά στη σημερινή μορφή είναι ταυτόχρονα χειραγωγίσιμη από τη ΝΔ. Είναι φατριαστική, κατακερματισμένη και χωρίς χαρισματική ηγεσία. Παρά την αδιαμφισβήτητη επιρροή του, ο Κασιδιάρης ούτε μπορεί να ηγηθεί των Σπαρτιατών αποτελεσματικά μέσω remote control ούτε μπορεί να ενοποιήσει υπό το πρόσωπό του τον ευρύτερο χώρο. Για να βρεθούν καλυμμαύκι και περικεφαλαία μαζί, χρειάζεται η κατάλληλη ηγετική φυσιογνωμία.

Περισσότερο από μια νίκη της Ν.Δ. το εκλογικό αποτέλεσμα μπορεί να ερμηνευτεί σαν, πρώτα και κύρια, ήττα του ΣΥΡΙΖΑ. Το 2019 ο ΣΥΡΙΖΑ είχε κατέβει στις εκλογές με έμφαση στη σταθερότητα, τη διασφάλιση της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας και την επιδοματική πολιτική υποστήριξης των "αδύναμων". Στη διάρκεια της διακυβέρνησής του επιχείρησε περισσότερο να ρίξει γέφυρες προς την άρχουσα τάξη παρά να ανασυγκροτηθεί οργανωτικά μετά τη διάσπαση του 2015 και την αποχώρηση των πιο ενεργών μέσα στα κινήματα μελών και στελεχών του. Πολιτική επιτυχία του Κυριάκου Μητσοτάκη ήταν να πείσει κύκλους της αστικής τάξης και το "φιλοευρωπαϊκό κέντρο" ότι η εξημέρωση του ΣΥΡΙΖΑ ήταν μάταιη και ότι η δική του γραμμή ολικής επαναφοράς και ρεβάνς έναντι του "λαϊκισμού" είναι ο μόνος δρόμος προς τα εμπρός.

Ο ΣΥΡΙΖΑ έφυγε από την εξουσία χωρίς να έχει οργανικούς και στέρεους δεσμούς ούτε μ' αυτούς που τον ψήφισαν ούτε μ' αυτούς που θα ήθελε να τον ψηφίζουν.

Το εκλογικό πρόγραμμα και ο επίσημος λόγος του ΣΥΡΙΖΑ το 2023 έμοιαζαν να γυρίζουν το χρόνο πίσω: έμφαση στην "κοινωνική δικαιοσύνη" με αυξήσεις μισθών και επανακρατικοποιήσεις που δεν έπεισαν κανένα. Στη θέση της "μαντάμ Μέρκελ" ο κακός του παραμυθιού ήταν ο Κυριάκος Μητσοτάκης και το "σύστημα" του. Η Νέα Δημοκρατία χτύπησε τις αξιώσεις του ΣΥΡΙΖΑ χτυπώντας τον Βαρουφάκη. Το Μερα25 σε συμμαχία με ΛΑΕ και ο αρχηγός του σχήματος παρέμεναν μια ειρωνική υπενθύμιση παλαιών δραμάτων. Η σουρεαλιστική άμιλλα μεταξύ Βαρουφάκη και του πρώην υφισταμένου στο υπουργείο Οικονομικών, Τσακαλώτου για το "παράλληλο νόμισμα" ήταν εκτός τόπου και χρόνου και εξημέρησε τους στόχους της νεοδημοκρατικής προπα-

Το περιοδικό «4» έχει για κύρια λειτουργία να εκδίδει στα ελληνικά το λόγο και τις βασικές επεξεργασίες της 4ης Διεθνούς, μέσα από τα ντοκουμέντα της, όπως και τμημάτων και βασικών στελεχών της. Εκδίδεται από το ελληνικό τμήμα της 4ης Διεθνούς, που έχει τον ιδίομορφο τίτλο ΤΠΤ ("Τεταρτοδιεθνιστική Προγραμματική Τάση"), καθώς δημιουργήθηκε το 2017 ως πραγματική τάση μέσα στο τότε ενιαίο τμήμα της 4ης Διεθνούς, δηλαδή την ΟΚΔΕ-Σπάρτακος, πριν αυτή διασπαστεί οριστικά το 2021. Η ΤΠΤ κράτησε το όνομα αυτό και συνεχίζει την εκδοτική της δραστηριότητα ως τέτοια και διαδικτυακά, όμως αποφάσισε να ενταχθεί και στις συγκεκριμένες διεργασίες ανασύνθεσης της ελληνικής αντικαπιταλιστικής και ριζοσπαστικής αριστεράς, εντασσόμενη στη σημερινή "Αναμέτρηση", απ' όπου και δίνει τη μάχη της πολιτικής συγκρότησης για τη σοσιαλιστική χειραφέτηση, προσφέροντας ιδιαίτερα τις διεθνείς μας επεξεργασίες.

Για περισσότερα, βλ.: <https://tpt4.org/quid/>

Περιοδικό «4» | No 11 | ΙΟΥΛΙΟΣ 2023 | Υπεύθυνος έκδοσης: Γιάννης Φελέκης

Διαδικτυακές διευθύνσεις:

site: <https://tpt4.org> | email: info@tpt4.org | Facebook: /TPTtetarti

Instagram: [tpt4gr](https://www.instagram.com/tpt4gr) | Twitter: /Okde4T | Telegram channel: [t.me/tpt4_gr](https://www.telegram.me/tpt4_gr)

Mastodon: [@tpt4@mastodon.world](https://mstdn.world/@tpt4)

γάνδας ότι με τον ΣΥΡΙΖΑ η χώρα θα μπει σε νέες περιπέτειες. Η Νέα Δημοκρατία πυροβόλησε και σκότωσε ξανά το ίδιο αντιμνημονιακό πτώμα του 2015.

Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν συνάντησε την κοινωνία αλλά ούτε και η κοινωνία συναντήθηκε μαζί του.

Τα χρόνια της πανδημίας ήταν ένα πάγωμα του πολιτικού χρόνου για την αριστερά και τα κινήματα. Οι "από τα κάτω ωθήσεις" ήταν αδύναμες για να αλλάξουν τις συνθήκες του κεντρικού πολιτικού παιχνιδιού. Τα ξεσπάσματα ήταν αραιά. Η μαζική συγκέντρωση στο τέλος της δίκης της Χρυσής Αυγής, ο φοιτητικός αγώνας κατά της πανεπιστημιακής αστυνομίας και, τέλος, οι μαζικότερες κινητοποιήσεις της τετραετίας που πυροδότησε το δυστύχημα στα Τέμπη. Οι τελευταίες δημιούργησαν ένα κλίμα ευφορίας, ένα αίσθημα ότι μπαίνουμε σ' ένα νέο αγωνιστικό κύκλο και ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι στριμωγμένη. Το εκλογικό αποτέλεσμα των εκλογών του Μαΐου οδήγησε σε πλήρη αντιστροφή αυτής της ευφορίας. Βασικά εκδηλώθηκε ένα μόνιμο χαρακτηριστικό των κοινωνικών αγώνων στη χώρα τις τελευταίες δεκαετίες: ο κινηματικός αποσυντονισμός ανάμεσα στις γενιές του πληθυσμού. Το Δεκέμβριο του 2006 είδαμε ένα πρωτοφανές ξεχείλισμα οργής κυρίως από τη μαθητική νεολαία που αγκάλιασε όμως όλους τους τομείς της νεολαίας από το σχολείο μέχρι τους νέους και νέες που εργαζόνταν με επισφαλείς όρους εργασίας. Συντηρητικά αντανάκλαστικά σε πλατιά λαϊκά και εργατικά στρώματα επικράτησαν και ο Αλέκος Αλαβάνος, μόνος κοινοβουλευτικός αρχηγός που στήριξε το κίνημα, καταβαραθρώθηκε.

Αντίθετα στη διάρκεια των "αντιμνημονιακών" αγώνων, ήταν φανερό η απουσία της νεολαίας, τουλάχιστον ενός πρωτοπόρου ρόλου της. Τμήματα της νεολαίας δεν θεωρούσαν δική τους υπόθεση την υπεράσπιση των συντάχων ή των εργατικών κεκτημένων των μεγαλύτερων γενεών. Αντίθετα, πάλι τώρα, οι κινητοποιήσεις για το δυστύχημα στα Τέμπη ήταν μαζικές γιατί δίπλα στους οργανωμένους/ες και συνήθεις κινηματίες βρέθηκαν μαζικά νέοι και νέες που διαδήλωσαν τη δυσανεξία τους ουσιαστικά για το παρόν και μέλλον της χώρας, τη μίζερη πραγματικότητα της "νέας κανονικότητας", την απουσία προοπτικών. Στις κάλπες του Μαΐου και του Ιουνίου επικράτησε η λογική του "energy pass" και του "καλαθιού του νοικοκυριού", η επιβίωση στο χαμηλότερο κοινό παρανομαστή, η ανάγκη για "σταθερότητα", το αίσθημα ότι τα πράγματα δεν μπορούν να γίνουν καλύτερα και είναι προτιμότερο να μη γίνουν χειρότερα. Επικράτησε η κοινωνική ψυχολογία των μεγαλύτερων γενιών που έχασαν την "παρτίδα" τους τη δεκαετία του 2010.

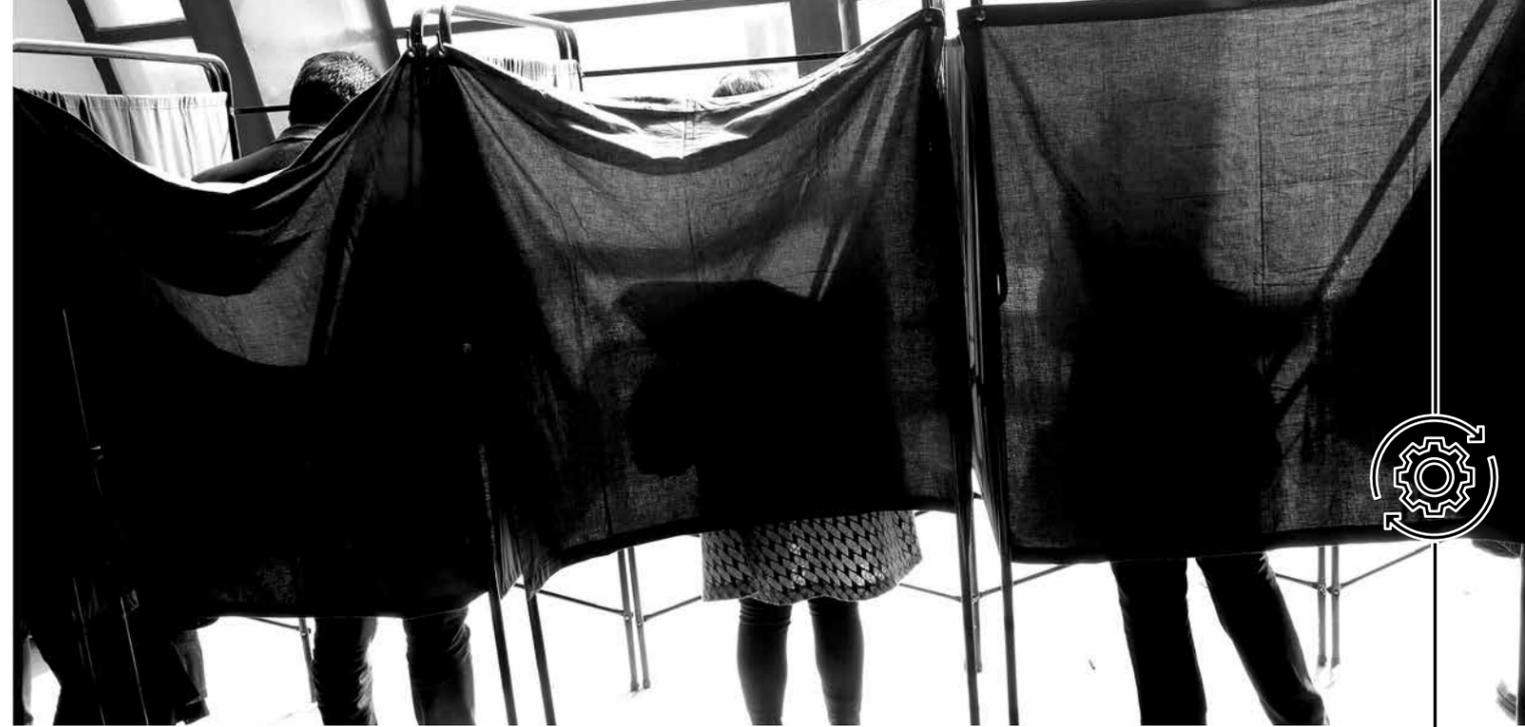
Η απουσία ελπίδων από την αριστερά στο πολιτικό σύστημα βρίσκεται σε αρκετά μεγάλο βαθμό πίσω από την αυξημένη αποχή. Στις εκλογές του Ιουνίου άγγιξε ένα ιστορικό αρνητικό ρεκόρ. Ο Αλέξης Παπαχελάς στην Καθημερινή οικτρίζει εκείνους που προτίμησαν την παραλία από το να ψηφίσουν τον Κυριάκο Μητσοτάκη και να κλείσουν το δρόμο στα κομματίδια της Άκρας Δεξιάς που στέρσαν πολυτίμες κοινοβουλευτικές έδρες από τη Νέα Δημοκρατία. Είναι κι αυτό μια άποψη. Ωστόσο οι περισσότερες στατιστικές και κοινωνιολογικές μελέτες για το φαινόμενο της αποχής καταδεικνύουν ότι το ποσοστό συμμετοχής στις εκλογικές είναι αντιστρόφως ανάλογο του βιοτικού επιπέδου των ψηφοφόρων. Οι κατώτερες τάξεις είναι αυτές που δεν ψηφίζουν στις εκλογές, δυναμικοί υποστηρικτές των εργατικών και προοδευτικών κομμάτων σε ένα φαύλο κύκλο αποκλεισμού και αδιαφορίας.

Η επόμενη μέρα εγκαινιάζει μια μακρά περίοδο διεργασιών και ανακατατάξεων. Η ανάδειξη νέας ηγεσίας για το ΣΥΡΙΖΑ φαντάζει ως μια δύσκολη μετάβαση σ' ένα νέο ιστορικό κύκλο. Παρολαυτά το πολιτικό σχέδιο, το πρόγραμμα, η "οργάνωση", το ριζώμα στην κοινωνία είναι πεδία πιο σημαντικά από τα πρόσωπα. Στη πιο δύσκολη κρίσιμη στιγμή της διαδρομής του Αλέξη Τσίπρα, και με τη μισή άκρα αριστερά της χώρας να είναι "προεδρικοί", ανακαλύψαμε ότι ο πραγματικός αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ είναι ο Αλέκος Φλαμπουράρης και πραγματική "προεδρική τάση" το κόμμα των πολιτικών μηχανικών με τις μυθικές ιδιοκτησίες σε ακίνητα δηλωμένα στο πόθεν έσχες τους.

Τα πρόσωπα έχουν τη σημασία τους αλλά είναι συνισταμένες δυνάμεων που ασκούνται πάνω τους.

Και με νέο, άφθαρτο, χαρισματικό ή μη ηγετικό πρόσωπο, το κόμμα θα δυσκολευτεί να απαλλαγεί από το στίγμα της μεγάλης κολοτούμπας του 2015 και την πολιτική αναξιοπιστία του. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει περιοριστεί στο ρόλο μιας εξαιρετικά αδύναμης αξιωματικής αντιπολίτευσης. Οι σειρήνες της μετατόπισης προς το κέντρο θα είναι ισχυρές. Οι πιέσεις για τη σύγκλιση της "κεντροαριστεράς" θα αυξάνονται με το χρόνο. Οι από κάτω, οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες, σε κανονικές συνθήκες, έλκονται στην πλειοψηφία τους από κόμματα που μπορούν να κυβερνήσουν στο όνομά τους. Από τα πάνω, μερίδες της αστικής τάξης, που επί της ουσίας προτιμούν το Μητσοτάκη, θέλουν ένα εφεδρικό πολιτικό μηχανισμό που το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί σοβαρά να τους τον εξασφαλίσει.

Το ΠΑΣΟΚ γλίτωσε από το φάσμα της πολιτικής εξαφάνισης προς το παρόν χάρη στην καθαρή νίκη της ΝΔ και την καθαρή ήττα του ΣΥΡΙΖΑ που τον απάλλαξαν από τη δοκιμασία της επιλογής ανάμεσά τους. Παραμένει ωστόσο ο αδύναμος κρίκος του πολιτικού συστήματος. Οι διαδοχικές ηγεσίες του ΠΑΣΟΚ μετά τον Ευάγγελο Βενιζέλο, επιχειρούν να το διασώσουν εμμένοντας στον ανεξάρτητο ρόλο του και το διμέτωπο απέναντι σε ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ. Το μετεκλογικό μήνυμά τους είναι ότι θα ανακτήσει τη θέση του ως κεντροαριστερής αξιωματικής αντιπολίτευσης υποσκελίζοντας το ΣΥΡΙΖΑ πριν από οτιδήποτε άλλο. Πανηγυρίζουν αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει Γεώργιο Παπανδρέου και Λοβέρδο στο κόμμα του, χωρίς βέβαια να αποκλείουμε ότι η μάχη

για τη διαδοχή στο ΣΥΡΙΖΑ είναι αδύνατον να εξελιχθεί άσχημα. Ο Μητσοτάκης με την υπογραφή Φλωρίδη μετά τις εκλογές όπως με στρατολόγηση δευτεροκλαστών στελεχών της περιόδου Φώφης Γεννηματά πριν τις εκλογές έστειλε το μήνυμα στο ΠΑΣΟΚ ότι αυτός είναι ο "χρυσός χορηγός" του ως διαρκή δεξαμενή άντλησης στελεχειακού δυναμικού την ώρα που οι εκροές προς το ΣΥΡΙΖΑ έχουν σταματήσει. Το ΠΑΣΟΚ έχει ριζώμα στην τοπική αυτοδιοίκηση και τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία, το συγκριτικό πλεονέκτημά του απέναντι στο ΣΥΡΙΖΑ. Ξανακέρδισε τους αγρότες στην Κρήτη αλλά είναι πίσω από το ΚΚΕ στο λεκανοπέδιο. Για να ανταγωνιστεί το ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να πάει αριστερά. Τα επιχειρηματικά συμφέροντα που διατήρησαν ζωντανό το ΠΑΣΟΚ θέλουν ο ΣΥΡΙΖΑ να πάει δεξιά.

Το ΚΚΕ εμφανίζεται ως ο κερδισμένος των εκλογών στην αριστερά. Από το "ιστορικό" 4,4% στις εκλογές του 1993, στο χαμηλότερο κατώφλι της εκλογικής ιστορίας του κόμματος όταν κρινόταν η επιβίωσή του μετά την πτώση του Τσίπου, την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, τη διάσπαση του ενιαίου Συνασπισμού, την αποχώρηση της ΚΝΕ, τη διαγραφή της μισής σχεδόν ανανεωτικής ΚΕ του στο... 7,69% 30 χρόνια μετά. Είναι μικρότερο ποσοστό από εκείνο του 2009 πριν την έναρξη των μνημονίων. Έχει αλλάξει κάτι αξιοσημείωτο στη φυσιογνωμία, τη στρατηγική και τακτική του ΚΚΕ; Η ψήφος στο ΚΚΕ στερείται "θετικής σημασίας" πέρα από τον κύκλο των μελών και των παραδοσιακών φίλων. Είναι τιμωρητική ψήφος απέναντι σε άλλους αριστερούς πολιτικούς σχηματισμούς. Κάθε φορά που το κίνημα ανέβηκε, πέρασε πάνω από τον κυματοθραύστη του ΚΚΕ.

Το κόμμα της Ζωής Κωνσταντοπούλου αντικαθιστά το ΜΕΡΑ25 στη Βουλή ως η χειρότερη δυνατή εκδοχή του. Πιο προσωποπαγές, πιο απολιτικό, με πολύ λιγότερα στελέχη από ό,τι ποτέ υπήρξε το κόμμα του Γιάννη Βαρουφάκη. Έχει μια ξεχασμένη αριστερίζουσα ιδρυτική διακήρυξη αλλά το κόμμα αυτό είναι γραφείο δημοσίων σχέσεων της αρχηγού του η οποία με κάθε τρόπο έχει δηλώσει ότι "δεν πάμε αριστερά, δεν πάμε δεξιά, πάμε μπροστά", τάχθηκε με τους Μακεδονομάχους στη Συμφωνία των Πρεσπών, συναγελάζεται με απόστρατους και λειτουργεί το κόμμα ως προσωπικό φέουδο της.

Η εξωκοινοβουλευτική αριστερά βγαίνει... "διευρυμένη" από τις εκλογές. Μετά τη ΛΑΕ, έχουμε και το ΜΕΡΑ25 μεταξύ μας. Το ΜΕΡΑ25 έχασε σε απήχηση όταν η συζήτηση πήγε από τα σημερινά προβλήματα στο "παράλληλο νόμισμα", το σχέδιο Δήμητρα και τη διαπραγμάτευση του 2015. Την ίδια ώρα τα ΜΜΕ πριμοδοτούν με τηλεοπτικό χρόνο τη Ζωή Κωνσταντοπούλου που έκανε μια τελείως απολιτική εκστρατεία με γενικόττες που απευθύνονταν δεξιά και αριστερά. Δεν καιρόμαστε καθόλου που είναι το ΚΚΕ το μοναδικό κόμμα στα αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ στην επόμενη βουλή και με την Πλεύση Ελευθερίας να δίνει ένα συγκεκριμένο πολιτικό στίγμα. Αλλά το συμπέρασμα είναι ότι το ρήγμα του 2015 δεν είναι αρκετό από μόνο του για να ανακαθορίσει τις πολιτικές γραμμές διαίρεσης το 2023. Η συζήτηση για τον πολιτικό φορέα δεν μπορεί να γίνει με όρους τύπου "να ξαναπάσουμε το νήμα της διαπραγμάτευσης", του παλιού καλού ΣΥΡΙΖΑ ή των προδομένων υποσχέσεων του δημοψηφίσματος.

Η συζήτηση για τις συμμαχίες θα αναμοχλευτεί ενόψει των αυτοδιοικητικών εκλογών γιατί η εξωκοινοβουλευτική αριστερά διεπόμενη από ένα συμπλεγμένο εκλογισμό μόνο τότε συζητά για τις συμμαχίες, μπροστά στις εκλογές, όπως το έκανε τους λίγους μήνες πριν τις εθνικές εκλογές του Μαΐου. Θα ήταν καλό οποιαδήποτε συζήτηση να ξεκινήσει με όσο το δυνατό λιγότερες αυταπάτες και όσο το δυνατό καλύτερη κατανόηση του σημείου στο οποίο βρίσκεται ο σημερινός πολιτικός και ταξικός συσχετισμός γιατί αλλιώς δεν θα μπορέσουμε να μιλήσουμε για τους όρους με τους οποίους αυτός ο συσχετισμός μπορεί να αλλάξει.

N 36 15, E 21 02 CEST

01:00 14/6/2023

Τα δικαιώματα των μεταναστών-ριών στο πιο βαθύ σημείο της Μεσογείου

Το Σάββατο 10 Ιουνίου το αλιευτικό Αντριάνα, ένα παλιό σκάφος 30 μέτρων, ξεκίνησε φορτωμένο με 750 μετανάστες-ριες από το Τομπρούκ της Λιβύης με προορισμό την Ιταλία και ναυάγησε τις πρώτες ώρες της Τετάρτης 14 Ιουνίου 50 μίλια νοτιοδυτικά της Πύλου. Επέζησαν μόνο 104 άντρες, ενώ από τη θάλασσα ανασύρθηκαν 82 πτώματα. Όλες οι γυναίκες και τα παιδιά μαζί με πολλούς ακόμη άντρες βυθίστηκαν μαζί με το σκάφος, εγκλωβισμένοι στα αμπάρια του, στο βαθύτερο σημείο της μεσογείου, μια τάφρο βάθους 5.300 μέτρων που δημιουργεί η συνάντηση της Αφρικανικής με την Ευρασιατική πλάκα. Οι επιζώντες περισυλλέχτηκαν από το υπερπολυτελές γιοτ Mayan Queen IV του μεξικανού δισεκατομμυριούχου Alberto Baillères.

Η σύγχρονη μετανάστευση αποτελεί μαζί με την κλιματική κρίση μια διαρκή υπενθύμιση της παγκόσμιας εκμετάλλευσης και φτώχειας. Το ναυάγιο της 14ης Ιουνίου στην Πύλο είναι ένα από εκείνα τα γεγονότα που όχι μόνο σημαδεύουν, αλλά συμπυκνώνουν μια ολόκληρη περίοδο. Γιατί στην εκτύλιξη των δραματικών γεγονότων του ναυαγίου αποτυπώνεται ο τρόπος αντιμετώπισης των μεταναστών-ριών στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Η μοιραία πορεία του σκάφους, που επιτηρούνταν επί 12 ώρες και συνοδευόταν για περισσότερες από 4 ώρες από την Φρόντεξ και το ελληνικό λιμενικό εξέθεσε στα μάτια όλων τον τρόπο που επιχειρούν η ευρωπαϊκή και η ελληνική ακτοφυλακή όταν εντοπίζουν μεταναστευτικά σκάφη που προσπαθούν να αποφύγουν την Ελλάδα και να περάσουν απευθείας στην Ιταλία, στην λεγόμενη διαδρομή της Καλαβρίας.

Τρεις μήνες πριν, ένα σκάφος που ξεκίνησε από την Τουρκία είχε διασχίσει ολόκληρο το Αιγαίο είχε επίσης ναυαγήσει κάτω το βλέμμα της ιταλικής και της ευρωπαϊκής ακτοφυλακής στο Κούτρο της Καλαβρίας. Στο ναυάγιο του Κούτρο πνίγηκαν περισσότεροι από 100 άντρες, γυναίκες και παιδιά, σε μια απόσταση μόλις 40 μέτρων από τις ακτές. Όπως και στην Πύλο, ο εντοπισμός του σκάφους είχε γίνει από αεροσκάφος της Φρόντεξ σε διεθνή ύδατα, αλλά εντός του χώρου έρευνας

και διάσωσης της Ιταλίας. Τόσο η Φρόντεξ όσο και η ιταλική ακτοφυλακή υποβάθμισαν το περιστατικό και απέκρυψαν στις αναφορές τους στοιχεία σχετικά με τις συνθήκες και το αξιόπλοο του σκάφους. Εξακολούθησαν να παρακολουθούν επί πολλές ώρες το σκάφος, χωρίς να διατάσσεται η διεξαγωγή επιχείρησης διάσωσης, ακόμη και όταν επιδεινώθηκε ο καιρός. Τελικά, η επιχείρηση διάσωσης ξεκίνησε μόνο μετά τη βύθιση του πλοίου.

Η αποφυγή της Ελλάδας και η χρήση μεγαλύτερων, συνθήτως γερασμένων και μη αξιόπλων σκαφών έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις τα τρία τελευταία χρόνια. Είναι αποτέλεσμα όχι αδυναμίας, αλλά της "επιτυχίας" των πολιτικών της ΝΔ και της ΕΕ.: της εφαρμογής της πολιτικής των βίαιων παράνομων επαναπροωθήσεων στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και τον Έβρο και του κλεισίματος της βαλκανικής διαδρομής, καθώς επίσης και των πολιτικών εγκλεισμού, απομόνωσης και στέρξης δικαιωμάτων στα προσφυγικά στρατόπεδα. Οι μεταναστευτικές διαδρομές σταδιακά μετατοπίστηκαν από τα στενά περάσματα του ανατολικού Αιγαίου στην ανοιχτή θάλασσα και έγιναν εξαιρετικά επικίνδυνες, όπως συμβαίνει στην Κεντρική Μεσόγειο.

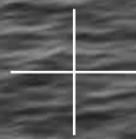
Στις περιπτώσεις αυτές πρώτιστος στόχος των κρατών τα νερά των οποίων διασχίζουν τα μεταναστευτικά σκάφη είναι η μη αποβίβαση των με-

ταναστών-ριών στο έδαφος τους και οι πρακτικές που ακολουθούν κινούνται από την ανοχή ως και την υποβολή της συνέχισης του ταξιδιού προς την γειτονική χώρα, από την Ελλάδα στην Ιταλία, από την Ιταλία στην Μαλτα κλπ. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2021 το 1/6 των αφίξεων στην Ιταλία, περίπου 150 σκάφη και 12.000 μετανάστες έγιναν μέσω της διαδρομής της Καλαβρίας κάτω από τη μύτη του ελληνικού Λιμενικού. Αλλά τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, τα θανατηφόρα ναυάγια τείνουν να γίνουν μια τετριμμένη, κοινότοπη εικόνα, ακόμη και όταν συμβαίνουν κοντά σε τουριστικούς προορισμούς: Κύθηρα, Φολέγανδρος, Πάρος, Μύκονος, Λέσβος.

Το ναυάγιο του Κούτρο είχε ήδη εκθέσει την Φρόντεξ που στη Μεσόγειο, όπως και στην περίπτωση των παράνομων επαναπροωθήσεων στο Αιγαίο, συμπράττει και συγκαλύπτει παράνομες και δολοφονικές πρακτικές των εθνικών συνοριοφυλακών. Ωστόσο, η Πύλος δεν αποτελεί μόνο μια περίπτωση άρνησης διάσωσης, αλλά μια περίπτωση ενεργού εμπλοκής του ελληνικού λιμενικού στην πρόκληση του ναυαγίου, όπως προκύπτει από τις μαρτυρίες, τις γεμάτες αντιφάσεις ανακοινώσεις του Λιμενικού και τελικά την αποκάλυψη προσπάθεια επιβολής σιωπής και συγκάλυψης των ευθυνών. Η Φρόντεξ, που είχε αρχικά καλύψει τις ενέργειες του ελληνικού λιμενικού, επέλεξε να διαχωριστεί, αποποιούμενη κάθε ευθύνη και εκθέτοντας επομένως την ελληνική πλευρά.

Οπωσδήποτε, το ναυάγιο της Πύλου είναι μια από τις στιγμές που διανοίγεται ένας χώρος δημοσιότητας μέσα στην οποία μπορεί να ακουστεί η φωνή των μεταναστών-ριών και διευκολύνει, μετά από μια μεγάλη περίοδο υποχώρησης, την ανάπτυξη του αντιρατσιστικού κινήματος και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Θα ήταν όμως αυταπάτη να αναμένουμε κάποια αλλαγή στάσης από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την αποχώρηση (!) π.χ. της Φρόντεξ από την Ελλάδα. Το μοντέλο διαχείρισης της μετανάστευσης που επιβλήθηκε το 2016 με την ίδρυση των Χοτσοπ και τον περιορισμό της πρόσβασης στο άσυλο με την εισαγωγή της έννοιας της τρίτης ασφαλούς χώρας στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία, όχι μόνο δεν κλονίζεται, αλλά γενικεύεται στο νέο Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Προφανώς και η Κομισιόν θα προτιμούσε επιχειρήσεις αποτροπής με λιγότερους νεκρούς, στρατόπεδα κράτησης με λιγότερη κακομεταχείριση, αστυνομικούς ελέγχους χωρίς αποκάλυπτο ρατσισμό. Είναι επίσης πολύ πιθανό οι ευρωπαϊκοί Σοσιαλδημοκράτες και οι Πράσινοι να ανησυχούν για την συρρίκνωση του ασύλου και την ποινικοποίηση των ακτιβιστών-ριών και ιδιωτικών διασωστικών σκαφών. Παρόλα αυτά όμως υποκύπτουν στον δεξιό συσχετισμό και μοιράζονται πιθανόν εξίσου τον φόβο να μην επαναληφθεί το άνοιγμα των συνόρων όπως το 2015-16. Συναινούν στον πυρήνα της πολιτικής εξευρωπαϊσμού της μεταναστευτικής πολιτικής, την ραγδαία αύξηση των απελάσεων βάσει συμφωνιών/deals με τράνζιτ χώρες, αποδέχονται την μαζική κράτηση στις χώρες με εξωτερικά σύνορα και συμβιβάζονται εντέλει με την κυρίαρχη λογική της μείωσης των “παραγόντων έλξης” της μετανάστευσης.

Για το αντιρατσιστικό κίνημα, την Αριστερά και τον α/α χώρο, είναι σήμερα μια ευκαιρία και ένα καθήκον να αντιπαλέψουμε τη βία και την απαξίωση της ζωής των μεταναστών και μεταναστριών. Στην ιδιαίτερη αυτή στιγμή που αποκαλύπτεται η θανατοπολιτική των συνόρων και εντείνονται οι αντιθέσεις μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών θεσμών και, σε έναν βαθμό, αποσταθεροποιείται η βαθιά ηγεμονία του λόγου περί μεταναστευτικής απειλής και θωράκισης των συνόρων, μας δίνεται η ευκαιρία να επιστρέψουμε στην πολύμορφη αλληλεγγύη με τους-τις μετανάστες-ριες και να αναδιοργανωθούμε σε διεθνές επίπεδο. Είναι πρώτη ανάγκη σήμερα να αναμετρηθούμε με τις πλειοψηφικές ρατσιστικές αντιλήψεις και πρακτικές στην κοινωνία και να αντιμετωπίσουμε την πρωτοφανή άνοδο του φασισμού στην Ευρώπη.

Οι διαδοχικές πορείες και κινητοποιήσεις για το έγκλημα της Πύλου, η Πρωτοβουλία των Δικηγόρων ενάντια στην συγκάλυψη και για την διερεύνηση των ποινικών ευθυνών του Λιμενικού, η υποστήριξη των διασωθέντων και η αλληλεγγύη προς τα εξιλαστήρια θύματα του κρατικού εγκλήματος της Πύλου, τους διωκόμενους ως “διακινητές” εννιά Αιγυπτίους, δείχνουν ότι τα πρώτα βήματα έχουν ήδη γίνει.

Γιώργος Μανιάτης

Να συλληφθούν άμεσα οι σπόνσορες των διακινητών!

Μετά από κάθε μαζική δολοφονία σαν αυτή της Πύλου, όπως και μετά τους ετήσιους και γενικά περιόδικους απολογισμούς για τις δεκάδες χιλιάδες πνιγμένων στον Έβρο, στο Αιγαίο, στη Μεσόγειο και στις ακτές του Ατλαντικού και του Ειρηνικού, όπως και για τους σκοτωμένους στα ναρκοπέδια των συνόρων και από τις σφαίρες των “υπερασπιστών της κάθε ‘αγίας πατρίδας’”, όλοι οι μεγάλοι σπόνσορες των διακινητών “πνίγονται στα κροκοδείλια δάκρυα” και εκτοξεύουν βαριές κατάρες και απειλές ενάντια στους “απάνθρωπους διακινητές”.

Είναι οι ίδιοι που εδώ και δεκαετίες κατάργησαν τη Συνθήκη της Γενεύης, που κατοχύρωνε την ελεύθερη μετακίνηση προσφύγων και πρόσβαση στο άσυλο που καλύπτονταν από την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ.

Όλες οι κυβερνήσεις εθνικές και υπερεθνικές με τα όργανά τους υψώνουν τεράστιους νομικούς, τεχνικούς φράχτες όπως και φράχτες από ένοπλους στα εδάφια, ποτάμια και θαλάσσια σύνορά τους για να αποκλείσουν την πρόσβαση στα θύματά τους που εγκαταλείπουν τα πάντα για να σώσουν τη ζωή τους, από χώρες ισοπεδωμένες από βομβαρδισμούς και πολέμους που κρατάνε δεκαετίες. Χώρες που έχουν λεηλατήσει οικονομικά με την συμπαιγνία ντόπιων δικτατόρων και πολυεθνικών εταιρειών με την ενίσχυση των εθνικών στρατών τους ή των μισθοφορικών λεγεώνων.

Ξέραμε από παλιά τις ληστρικές συμμορίες, “Λεγεώνες των Ξένων”. Μάθαμε τελευταία και την ορχήστρα του Βάγκνερ, είναι καιρός να μάθουμε και την κινέζικη εκδοχή της. Αν και απ’ ό,τι λέγεται, προτιμάει ντόπιους ειδικά στη Αφρική που ακόμα ο κάθε φύλαρχος υποτίθεται ότι αγωνίζεται για τη δική του φυλή.

Μετά την ανεξαρτησία των αποικιών, οι ντόπιοι παράγοντες, και οι πολυεθνικές εταιρείες, με τα κράτη που είχαν πίσω τους, έστησαν μεγάλο φαγοπότη με τους εξοπλισμούς και, κυρίως, με τις παραχωρήσεις κοιτασμάτων για τα οποία δίψαγε ο ανεπτυγμένος καπιταλισμός –από κοιτάσματα πετρελαίου, διαμαντιών, χρυσού και πολλών άλλων. Τα έσοδα από όλα αυτά τα έπαιρναν οι εταιρίες και έφευγαν από τη χώρα. Τα εκατομμύρια που έπαιρναν οι ντόπιοι παράγοντες από τα παραχωρητήρια και για την ανάπτυξη κατευθύνονταν στην Ελβετία ή σε διάφορους νήσους που ακόμα ήταν παρθένες. Το χρέος για όλα αυτά έμεινε στο έθνος, και από τη δεκαετία του ‘80, η Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ, ανέλαβαν να τακτοποιήσουν το “υπερβολικό χρέος του τρίτου κόσμου”. Το αποτέλεσμα ήταν να σωθούν τα “έθνη” αλλά να πεθάνουν οι λαοί.

Όλοι αυτοί που εγκαταλείπουν τη χώρα τους για να σώσουν τη ζωή τους, είτε από πόλεμο είτε από τέτοια οικονομική λεηλασία, είναι πρόσφυγες και δικαιούνται ελεύθερη πρόσβαση στο άσυλο.

Οι άμεσα υπεύθυνοι για την προσφυγιά και την αναγκαστική μετανάστευση είναι οι καπιταλιστές μας και οι πολιτικοί εκπρόσωποί τους –εθνικοί και υπερεθνικοί. Είναι αυτοί που με τα έργα τους έχουν ρίξει στα χέρια των διακινητών εκατομμύρια απελπισμένους από όλων των ειδών τις καταστάσεις. Είναι οι ίδιοι που ευθύνονται για θανάτους στη θάλασσα και στη στεριά, όπως επίσης και για την αφάνταστη ταλαιπωρία, την εκμετάλλευση και τον καθημερινό εξευτελισμό όλων αυτών των εκατομμυρίων ανθρώπων.

Αν η πρόβλεψη του Μάρξ ότι ο καπιταλισμός δημιουργεί τον νεκροθάφτη του ισχύει, όλοι αυτοί θα έπρεπε να έχουν κρεμαστεί και θαφτεί. Αλλά, δυστυχώς, στην εποχή μας, οι καπεταναίοι που ανέλαβαν να οργανώσουν τον νεκροθάφτη του καπιταλισμού εξαπατώντας τον προοριζόμενο για νεκροθάφτη με καθρεφτάκια και καϊμαλιά, όπου είχαν την εξουσία, έγιναν οι ίδιοι καπιταλιστές και, όπου δεν είχαν την τύχη να πάρουν την εξουσία, θεωρούν ότι θα εξαφανίσουν τον καπιταλισμό αναλαμβάνοντας τη διαχείρισή του. Και ο καπιταλισμός μπορεί να κοιμάται ήσυχος. Οπότε το καθήκον μας είναι να επιστρέψουμε στα θρανία και να αρχίσουμε από το άλφα βήμα του Μαρξ: **Οι προλετάριοι δεν έχουν πατρίδα.**

ΑΝΟΙΧΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ!

Υποστήριξη μιας θεμιτής εξέγερσης: Απέναντι σε μια εγκληματική αστυνομία, σε έναν συστημικό ρατσισμό, σε αντικοινωνικές πολιτικές

NPA, Γαλλία: Κοινή δήλωση των εκπροσώπων του, Olivier Besancenot, Christine Poupin, Philippe Poutou και Pauline Salingue

Από τη δολοφονία του νεαρού Ναέλ, οι λαϊκές συνοικίες κινητοποιούνται. Η κινητοποίηση αυτή είναι θεμιτή. Και η πηγή της βίας βρίσκεται από την πλευρά της αστυνομίας, του υπουργού εσωτερικών Νταρμανέν και του Μακρόν, που είναι οι υπεύθυνοι για την κατάσταση αυτήν.

Μια αντιρατσιστική και αντιαυταρχική εξέγερση

Εδώ και χρόνια, η εξουσία ενισχύει πράγματι το αστυνομικό και ρατσιστικό οπλοστάσιο: η αστυνομική βία είναι όλο και πιο συνηθισμένη και θανατηφόρα, στις διαδηλώσεις, στις λαϊκές συνοικίες. Οι ένοχοι της βίας αυτής, εκτός σπάνιων εξαιρέσεων, γνωρίζουν μια οργανωμένη ασυλία.

Μέσα στην αστυνομία, είναι η άκρα δεξιά που δίνει τον τόνο. Να θυμίσουμε πως οι αστυνομικές οργανώσεις, "θυμωμένες", διαδήλωναν στα Ηλύσια Πεδία ζητώντας όλο και μεγαλύτερη ελευθερία για να σκοτώνουν.

Σε όλα αυτά, ο Μακρόν και ο Νταρμανέν συνεργάζονται και συμβάλλουν, υποστηρίζοντας και ενισχύοντας την ασυλία αυτή, αλλά και μέσα από τους πολλαπλούς ρατσιστικούς και ελευθεριοκτόνους νόμους που ενισχύουν την αστυνομία και την άκρα δεξιά: νόμος "διαχωρισμών" (séparatisme), νόμοι για την ασφάλεια, κλπ. Χωρίς να μιλήσουμε καν για την αυταρχική

διαχείριση του covid και για την καταστολή των κοινωνικών και οικολογικών κινητοποιήσεων.

Η κινητοποίηση στις λαϊκές συνοικίες είναι μια ευκαιρία για το σύνολο των λαϊκών τάξεων και για τον κόσμο της εργασίας: ανοίγει το δρόμο για μια κοινωνική κινητοποίηση για τη δικαιοσύνη, ενάντια στην αστυνομική καταστολή, ενάντια στην αυταρχική εξουσία που εκφράστηκε και με τις αντιδημοκρατικές μεθόδους κατά του κινήματος για τις συντάξεις, με τα διάφορα 49-3, τα 47-1, κλπ. Ο αυταρχισμός αυτός εφαρμόζεται εδώ και πολλά χρόνια, με τις απαγορεύσεις των διαδηλώσεων, με τα βίαια επεισόδια καταστολής, αλλά και με την απαγόρευση της CCIF (επιτροπής κατά της ισλαμοφοβίας) και των Soulèvements de la Terre (εξέγερση της γης).

Δικαιοσύνη για όλους(ες)!

Δικαιοσύνη σημαίνει πρώτα-πρώτα δικαιοσύνη για τους Ναέλ, Ζυέντ, Ανταμά, Αλουσεϊν, για τους τρεις νεαρούς του

20ου διαμερίσματος του Παρισιού που χτυπήθηκαν από αστυνομικό αυτοκίνητο, για όλα τα θύματα της αστυνομικής βίας, για τους ανθρώπους που έμειναν ανάπηροι κατά τις κινητοποιήσεις. Οι ένοχοι πρέπει να τιμωρηθούν, τα θύματα και οι οικογένειές τους να αποζημιωθούν.

Πρέπει να τελειώνουμε με τις προληπτικές προσαγωγές, να απελευθερωθούν οι νεαροί που συνελήφθησαν κατά τις τελευταίες τρεις νύχτες. Όλη η ευθύνη για τα γεγονότα αυτά βρίσκεται, να το θυμίσουμε, στη μεριά της εξουσίας.

Πρέπει να αποκατασταθούν τα μαζικά μέσα συγκοινωνίας στις συνοικίες, να αρνηθούμε κάθε επιβολή κατάστασης "έκτακτης ανάγκης" ή απαγορεύσεων κυκλοφορίας.

Πρέπει να αφοπλιστεί η αστυνομία που έρχεται σε επαφή με πληθυσμό και αυτό αμέσως.

Ο Νταρμανέν πρέπει να παραιτηθεί.

Αλλά και πιο πέρα, χρειάζεται κοινωνική δικαιοσύνη: ο θυμός που αποκαλύπτει σήμερα είναι ταυτόχρονα η έκφραση μιας εξέγερσης που έρχεται από πιο βαθιά, ενάντια στο ρατσισμό, ενάντια στη στιγματοποίηση των κατοίκων των λαϊκών συνοικιών, των ανθρώπων διαφορετικών φυλών, ενάντια στην ισλαμοφοβία, ενάντια στη φτώχεια που ενισχύεται, ιδιαίτερα εξαιτίας του πληθωρισμού, των χαμηλών μισθών, της επισφάλειας, των επιθέσεων κατά των επιδομάτων ανεργίας, της διάλυσης των δημοσίων υπηρεσιών...

Να στηρίξουμε και να επεκτείνουμε την εξέγερση

Και μην ξεχαστούμε: εάν η εξουσία του Μακρόν είναι όλο και πιο κατασταλτική, δεν είναι ο μόνος που κάνει τα ίδια στον κόσμο. Η καταστολή είναι η μόνη απάντηση των κυβερνήσεων στην οικονομική, οικολογική, κοινωνική και πολιτική κρίση στην οποία έχουν βυθίσει τον κόσμο.

Το NPA καλεί σε κινητοποίηση δίπλα στους θυμωμένους νέους, σε συγκεντρώσεις μπροστά από τα δημαρχεία, κάθε βράδυ αν χρειαστεί, για να εκφράσουμε το θυμό μας και τις διεκδικήσεις μας. Καλεί τις οργανώσεις του εργατικού κινήματος, τα συνδικάτα, τις συλλογικότητες, κόμματα, να βρεθούμε όσο πιο γρήγορα γίνεται μαζί να συζητήσουμε πώς να οικοδομηθεί μια κινητοποίηση που να είναι στο ύψος και με τις μορφές που θα επιτρέπουν να στηρίξουμε τη σημερινή εξέγερση, να πετύχουμε δικαιοσύνη και να ξεκινήσουμε την απεικόνιση ενάντια στην αντιδημοκρατική και αντικοινωνική εξουσία του Μακρόν και της κυβέρνησής του.

Κοινή δήλωση των Olivier Besancenot, Christine Poupin, Philippe Poutou και Pauline Salingue, εκπροσώπων του NPA.

30/6/2023

Μετάφραση ΤΠΤ-« 4 » <https://tpt4.org/?p=8810>
Από το Police criminelle, racisme systémique, politiques antisociales: soutenir une légitime révolte

ΓΑΛΛΙΑ:

11 πολιτικές θέσεις για το κίνημα Ιανουαρίου-Μαρτίου 2023

Του Ugo Palheta

Μετάφραση από το Contretemps: Ugo Palheta "11 thèses politiques sur le mouvement de janvier-mars 2023"

Πού βρίσκεται το κίνημα που ξεκίνησε στη Γαλλία στις 19 Ιανουαρίου για να πετύχει την απόσυρση μιας ακόμη αντι-μεταρρύθμισης των συντάξεων και μια νίκη ενάντια σε έναν ευρέως μιστό πρόεδρο; Απέναντι σε όσους φαντάζονταν μια συνδικαλιστική παράσταση «για την τιμή των όπλων» ανίκανη να σταθεί εμπόδιο στον νεοφιλελεύθερο οδοστρωτήρα, λίγους μόνο μήνες μετά την επανεκλογή του Μακρόν, οι εργαζόμενοι, τα κοινωνικά κινήματα και η Αριστερά έδειξαν ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να υπολογίζει στην γενικευμένη απάθεια. Δεν πρόκειται ακόμη για ρήξη με την καθεστωκία τάξη πραγμάτων, αλλά είναι ήδη ένα μεγάλο βήμα. Σε αυτό το άρθρο, ο Ugo Palheta εξετάζει τις δυνατότητες, τα όρια, αλλά κυρίως τα άμεσα στρατηγικά διακυβεύματα του σημερινού αγώνα, προκειμένου να δώσει τροφή για σκέψη.

1

Το κίνημα που εκτυλίσσεται στη Γαλλία από τις 19 Ιανουαρίου είναι συναρπαστικό από πολλές απόψεις. Μέσα σε μόλις δύο μήνες, έχει αλλάξει βαθιά την πολιτική ατμόσφαιρα της χώρας, έχει ανατρέψει την ηττοπάθεια που επικρατούσε, έχει αποσταθεροποιήσει (ακόμη και τρομάξει) τους ένθερμους υπερασπιστές της κατεστημένης κοινωνικής τάξης και των νεοφιλελεύθερων πολιτικών και έχει διευρύνει τον ορίζοντα προσδοκιών των εκατομμυρίων ανθρώπων που μπήκαν στον αγώνα και, με αυτόν τον τρόπο, άρχισαν να αντιλαμβάνονται τις δυνάμεις τους. Πάνω απ' όλα, αυτή η κινητοποίηση επέτεινε την κρίση ηγεμονίας που βαθαίνει στη Γαλλία εδώ και χρόνια, δείχνοντας πόσο κοινωνικά απομονωμένη είναι η κυβέρνηση Μακρονισμού. Αποκρυστάλλωσε την κοινωνική δυσαρέσκεια που δεν έβρισκε απαραίτητα τρόπους να εκφραστεί πολιτικά και μετέτρεψε σε δικαιολογημένη οργή τη γενικευμένη δυσπιστία μεγάλου μέρους του πληθυσμού -ιδίως της εργατικής τάξης και της νεολαίας- απέναντι στον Μακρόν και την κυβέρνησή του.

2

Από εκεί και πέρα, το ζήτημα δεν είναι πλέον μόνο η αντι-μεταρρύθμιση των συντάξεων. Δεν είναι πλέον απλώς "κοινωνικό", με την περιοριστική έννοια του συνδικαλιστικού. Είναι κατ' εξοχήν και πλήρως πολιτικό: από τη στιγμή που γίνεται πανεθνικό, αποκτά μεγάλη κοινωνική κλίμακα και ριζώνει με διάρκεια, το κίνημα διεκδικεί τον ρόλο του ως αντιπαράθεση όχι με αυτόν ή εκείνον τον καπιταλιστή (όπως στην περίπτωση του αγώνα ενάντια στις απολύσεις ή τις περικοπές θέσεων εργασίας σε μια επιχείρηση), όχι με αυτήν ή εκείνη την κλαδική δράση (όσο σημαντική και αν είναι), αλλά με το σύνολο της αστικής τάξης όπως αυτή εκπροσωπείται (και υποστηρίζεται) από την πολιτική εξουσία. Ως εκ τούτου, ένα τέτοιο κίνημα είναι σε θέση να ανοίξει ένα ρήγμα στην πολιτική τάξη πραγμάτων¹, τροποποιώντας σε πιο μόνιμη βάση τους συσχετισμούς δύναμης μεταξύ των τάξεων.

Είναι στη φύση ενός μεγάλου λαϊκού κινήματος να μπερδεύει τις κατηγοριοποιήσεις στις οποίες μπορεί να περιχαρακωνονται τεχνητά οι ταξικοί αγώνες διαχωριζόμενοι σε ένα "πολιτικό" επίπεδο από τη μια πλευρά και ένα "κοινωνικοοικονομικό" επίπεδο από την άλλη. Κάθε μαζικός αγώνας, και αυτός που βιώνουμε δεν αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα, είναι συνεπώς άρρηκτα και κοινωνικός και πολιτικός -τείνει αναπόφευκτα να έχει ως λογικό στόχο την πολιτική εξουσία και τα μεγάλα συμφέροντα που αυτή ενσαρκώνει: τους ιδιοκτήτες, τους εκμεταλλευτές, την άρχουσα τάξη. Είναι επίσης και ιδεολογικός και πολιτισμικός, στο βαθμό που αμφισβητεί τις αφηγήσεις (μικρές ή μεγάλες) που χτίζει η κυρίαρχη τάξη για να δικαιολογήσει την μια ή την άλλη αντιμεταρρύθμιση, ή ευρύτερα την κοινωνική τους τάξη πραγμάτων με τη σωρεία αδικιών, αλλοτρίωσης και βίας που ενέχει, αλλά και με την έννοια ότι ταυτόχρονα επιτρέπει να διεξαχθεί μια μάχη μεταξύ ανταγωνιστικών αντιλήψεων για τον κόσμο και να ανθίσουν εναλλακτικά οράματα για το πώς θα έπρεπε να είναι η κοινωνία, οι ανθρώπινες σχέσεις και οι ζωές μας.

3

Το σημερινό κίνημα πατάει στις πλάτες όλων των κινητοποιήσεων που προηγήθηκαν, τουλάχιστον εκείνων που σηματοδότησαν την αλληλουχία των αγώνων που ξεκίνησαν στα μέσα της δεκαετίας του 2010: ιδίως τη μάχη στη Notre-Dame-des-Landes², τον αγώνα κατά του εργατικού νόμου, τα Κίτρινα Γιλέκα, τις φεμινιστικές κινητοποιήσεις κατά της σεξουαλικής και της σεξιστικής βίας και ευρύτερα κατά της έμφυλης καταπίεσης, το κίνημα 2019-2020 κατά της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού, τους αγώνες των μεταναστών χωρίς χαρτιά, ή ακόμη και τους αγώνες (ιδίως τους αντιρατσιστικούς) κατά των αστυνομικών εγκλημάτων και κάθε κρατικής βίας. Ενσωματώνει, αρθρώνει και αναπτύσσει τα επιτεύγματά τους, τόσο σε επίπεδο μεθόδων και τακτικών αγώνα όσο και σε ιδεολογικό επίπεδο.

Μια μη αμελητέα διαφορά, ωστόσο, έγκειται στην άνοδο της δύναμης και στην αυξημένη μαχητικότητα της κοινοβουλευτικής αριστεράς, ιδίως των 74 βουλευτών της LFI [Ανυπότακτης Γαλλίας], οι οποίοι συνέβαλαν σημαντικά στην πολιτικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση μιας κινητοποίησης που τα περισσότερα συνδικάτα -ιδίως η CFDT- ήθελαν να κρατήσουν σε ένα αυστηρά "κοινωνικό" έδαφος. Μπορούμε λοιπόν να είμαστε ικανοποιημένοι που οι περισσότεροι από τους νέους βουλευτές της LFI -όπως η Rachel Keke ή ο Louis Boyard- δεν προσπάθησαν καμιά στιγμή να αντιτάξουν την κοινοβουλευτική μάχη (με τα δικά της μέσα) στις κλασικές μεθόδους της ταξικής πάλης: διαδηλώσεις στους δρόμους, πικετοφορίες (στις οποίες επανειλημμένα είδαμε να συμμετέχουν αυτοί οι βουλευτές, συμπεριλαμβανομένης της προέδρου της κοινοβουλευτικής ομάδας της LFI Mathilde Panot), και αποκλεισμούς (κυρίως των γυμνασίων και των πανεπιστημίων, αλλά και των οδικών αξόνων).

4

Όλες οι προσπάθειές μας πρέπει να στραφούν προς το στόχο της περαιτέρω διεύρυνσης και ενδυνάμωσης του κινήματος, προκειμένου να επιτευχθεί η νίκη. Δεν ξέρουμε πόσο μακριά μπορούμε να φτάσουμε, αλλά η ανατροπή της αντιμεταρρύθμισης της κυβέρνησης είναι το ελάχιστο. Στους επόμενους μήνες και χρόνια, μια τέτοια νίκη θα μετρήσει διπλά ή τριπλά, ακριβώς επειδή ο Μακρόν θέλησε να καταστήσει την αντιμεταρρύθμιση αυτήν τη μπτέρα όλων των μαχών, μια δοκιμασία δύναμης που θα του επέτρεπε να εδραιώσει την εξουσία του μέχρι το τέλος της θητείας του και να αρχίσει την ολοκληρωτική καταστροφή των κατακτήσεων της εργατικής τάξης στον 20ό αιώνα. Ως θιασερικός που πήρε καλά τα μαθήματά του (από τη νεοφιλελεύθερη αντεπανάσταση), ο Μακρόν γνωρίζει ότι πρέπει να τσακίσει τους πιο μαχητικούς τομείς του κοινωνικού κινήματος, προκειμένου να βυθίσει σε διαρκή απελπισία εκείνους που σήμερα κινητοποιούνται, οργανώνουν απεργίες και διαδηλώσεις, μπλοκάρουν και συσπειρώνονται, με την ελπίδα -θολή ή διατυπωμένη- για έναν κόσμο ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

¹ - Contretemps, Édito, Stratégie: "Pour l'insurrection", 20/3/2023. Μετάφραση στα ελληνικά από το rproject: "Για την εξέγερση". [Εκτός αν αλλιώς αναφέρεται, οι σημειώσεις είναι της ελληνικής μετάφρασης].

² - Λίγα για τον αγώνα αυτόν: Zad de Notre-Dame-des-Landes.

5

Σε αυτή τη σύγκρουση, η μακρονική εξουσία έχει ήδη δείξει -με τα λόγια και την πρακτική της- ότι είναι έτοιμη να πάει όσο μακριά χρειάζεται, το οποίο εξάλλου συμβάλλει ταυτόχρονα και στην πολιτικοποίηση του κινήματος εξαιτίας της γενικευμένης αστυνομικής καταστολής. Σπάζοντας τις ψευδαισθήσεις σχετικά με το νέο "σχέδιο νόμου και τάξης" και τον διορισμό στο Παρίσι ενός αστυνομικού διοικητή που φημολογείται ότι είναι λιγότερο βίαιος από τον διαβόητο Lallement, η αστυνομία έχει πράγματι χαρακτηριστεί τις τελευταίες ημέρες από την ακραία βιαιότητα των επεμβάσεών της. Είναι μια βιαιότητα που συστηματοποιήθηκε και κατάντησε ρουτίνα κατά τα τελευταία δέκα χρόνια, έτσι ώστε να μην πρόκειται για "ολισθήματα" ή "γκάφες", αλλά για τις συνηθισμένες ενέργειες μιας εν πολλοίς φασιστικοποιημένης αστυνομίας. Αλλά η δράση της αστυνομίας επίσης χαρακτηρίζεται και από μια κάποια αμηνανία μπροστά στον αριθμό και την αποφασιστικότητα των διαδηλωτών μετά από την επιβολή του 49-3.

Κατά πολύ μειοψηφική στη χώρα, σε σχέση με το σχέδιό της, η κυβέρνηση αναγκάστηκε να το περάσει βίβαντα με μια σειρά από θεσμικές μανούβρες, χαρακτηριστικές της Πέμπτης Δημοκρατίας (της οποίας το Σύνταγμα απέχει, ως γνωστόν, πολύ από τα ελάχιστα πρότυπα μιας δημοκρατίας). Αποσταθεροποιημένη από τη συσσώρευση βίντεο και μαρτυριών που παρουσιάζουν εικόνες ή μιλούν για την κρατική βία, η Μακρονία, με επικεφαλής τους ιδεολόγους της, δεν μπορεί ή δεν καταφέρνει πλέον να πείσει πλήρως το ακροατήριο ότι η βία είναι από την πλευρά των διαδηλωτών και ότι η αστυνομική βία είναι ένας μύθος που επινόησαν βάρβαροι διψασμένοι για αστυνομικό αίμα. Ταυτόχρονα αυτό αποδεικνύει ότι το μονοπώλιο της νόμιμης βίας πρέπει πάντα να "διεκδικείται" από το κράτος, για να χρησιμοποιήσουμε τον περίφημο ορισμό του Μαξ Βέμπερ, και ότι μερικές φορές, όταν η "επιτυχία" που προϋποθέτει ο ορισμός δεν είναι στο ραντεβού, τότε το πράγμα τινάζεται στον αέρα.

Τόσο με τη χρήση αυτών των ελιγμών όσο και με την εξαιρετικά βίαιη καταστολή του κινήματος τις τελευταίες ημέρες, η ίδια η κυβέρνηση άνοιξε ένα ρήγμα για τη διεξαγωγή μιας δημοκρατικής εκστρατείας κατά του αυταρχισμού και για τις πολιτικές ελευθερίες. Στην αυστηρή συνέχεια της πρώτης πενταετίας Μακρόν και των κυβερνήσεων Ολάντ-Βαλς, αυτά τα πραξικοπήματα επιτρέπουν να θεθεί σε μαζική κλίμακα το πρόβλημα που θέτουν οι βοναπαρτιστικοί θεσμοί της Πέμπτης Δημοκρατίας, την ανάγκη ρήξης με το σημερινό συνταγματικό πλαίσιο, μέσω μιας Συντακτικής Συνέλευσης, και τη δυνατότητα μιας πραγματικής δημοκρατίας (η οποία προϋποθέτει, παρεμπιπτόντως, την άρθρωση με το κοινωνικό ζήτημα).

6

Έχουν ανοίξει εύλογες συζητήσεις σχετικά με τον χαρακτηρισμό της κοινωνικής και πολιτικής κατάστασης. Έχει αναφερθεί, εδώ³ και εκεί⁴, ως μια "προεπαναστατική στιγμή", έτοιμη να μετατραπεί σε καθαυτό επαναστατική κατάσταση ή διαδικασία, η οποία μάλιστα μας διαβεβαιώνει ότι θα ήταν ορατή, και ότι θα αρκούσε "να δώσουμε στο σύστημα ένα σπρωξι-

ματάκι για να καταρρεύσει όλο μαζί" (Jacques Rancière)⁵. Το επακόλουθο αυτού του ισχυρισμού, τουλάχιστον για το πρώτο άρθρο που αναφέρθηκε, είναι ότι το κύριο (ή ακόμη και το μοναδικό) εμπόδιο πλέον για να εμπλακεί το προλεταριάτο στην επαναστατική μάχη θα ήταν οι "συνδικαλιστικές ηγεσίες", ή ειπωμένο με έναν ακόμη πιο ενοποιητικό τρόπο: "η ηγεσία του εργατικού κινήματος", δηλαδή η δια-συνδικαλιστική.

Στην πραγματικότητα, στο βαθμό που το προλεταριάτο "στο σύνολό του" -λένε- θα είχε ριζοσπαστικοποιηθεί από το κίνημα, η εξουσία δεν θα κρατιόταν παρά μόνο από την ικανότητα των συνδικαλιστικών ηγεσιών να καναλιζάρουν τον κοινωνικό θυμό: "η δια-συνδικαλιστική λειτουργεί ως η τελευταία βαλβίδα ασφαλείας του καθεστώτος της Πέμπτης Δημοκρατίας σε κρίση". Και παρακάτω: "Μπορούμε λοιπόν να πούμε με ασφάλεια ότι το κύριο εμπόδιο στο να μετατραπεί η προεπαναστατική "στιγμή" σε μια ανοιχτά προεπαναστατική ή και επαναστατική κατάσταση βρίσκεται στη συντηρητική και θεσμική ηγεσία του εργατικού κινήματος".

Μια τέτοια υπόθεση είναι σημαντική διότι, ακόμη και αν τα ρεύματα ή οι οργανώσεις που υπερασπίζονται αυτή τη γραμμή είναι πολύ αδύναμα, τα προβλήματα που θέτει αντανακλούν ανησυχίες που υπάρχουν ευρύτερα μεταξύ των μαχητικών τμημάτων του κοινωνικού κινήματος. Και έχει προφανείς συνέπειες: αν πάρουμε στα σοβαρά τέτοιους ισχυρισμούς, τότε προκύπτει αναγκαστικά ότι η άμεση καταγγελία αυτής της "ηγεσίας του εργατικού κινήματος" αποκτά έναν απολύτως κεντρικό ρόλο για όλους όσοι εργάζονται για μια ριζική αλλαγή της κοινωνίας, καθώς και για την οικοδόμηση μιας εναλλακτικής, προς την διασυνδικαλιστική, ηγεσίας του κινήματος.

7

Το πρώτο λάθος σε αυτή τη συλλογιστική συνίσταται στην υποτίμηση ορισμένων ορίων της κινητοποίησης, τα οποία πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη για να μπορέσουν να ξεπεραστούν όχι με ρητορικά τεχνάσματα, που μπορούν μόνο να πείσουν τους πεπεισμένους, ούτε με βολонταριστικές εκκλήσεις, που θα κέρδιζαν την υποστήριξη μόνο εκείνων που είναι ήδη έτοιμοι να δράσουν.

Αυτά τα σημερινά όρια το καθιστούν ένα κίνημα ικανό να αναγκάσει τον Μακρόν να υποχωρήσει από το αντιμεταρρυθμιστικό του σχέδιο και, ενδεχομένως, αν είναι νικηφόρο, και από όλες τις αντιμεταρρυθμίσεις που σχεδιάζει για την πενταετή θητεία του, αλλά όχι -τουλάχιστον σε αυτό το στάδιο- να ανοιχτεί προς μια επαναστατική κατάσταση. Γιατί ο μαχητικός βολонταρισμός μιας μειοψηφίας, αν και απολύτως απαραίτητος, δεν αρκεί από μόνος του για να ξεπεράσει αυτές τις αδυναμίες και να περάσει από την κοινωνική διαμαρτυρία -όσο ευρεία και ριζοσπαστική κι αν είναι- στην επανάσταση -ακόμη και σε μια κατάσταση που, όπως η δική μας, απαιτεί αντικειμενικά μια πολιτική ρήξη και έναν επαναστατικό μετασχηματισμό, με την οικοσοσιαλιστική, φεμινιστική και αντιρατσιστική έννοια.

Μια επανάσταση δεν είναι ποτέ "χημικά καθαρή" ή πιστή σε ένα εγχειρίδιο που γράφτηκε μια για πάντα, αλλά προϋποθέτει κάποια στοιχεία χωρίς τα οποία το να μιλάμε για "προ-

επαναστατική στιγμή" είναι περισσότερο ευσεβής πόθος (ή τακτική αυτοοικοδόμησης για μικρές μαχητικές ομάδες) παρά στρατηγική υπόθεση. Στο βαθμό που το θεμελιώδες και χαρακτηριστικό γνώρισμα μιας επανάστασης είναι η ανάδυση, πάνω-κάτω σαφής, μιας δυαδικής εξουσίας (ανάμεσα στο αστικό κράτος και σε μορφές λαϊκής εξουσίας εκτός του κράτους, αλλά και εντός του κράτους), οι προεπαναστατικές στιγμές προϋποθέτουν ορισμένα χαρακτηριστικά: ένα συνεπές μπλοκάρισμα της οικονομίας, ένα σημαντικό επίπεδο αυτοοργάνωσης, μια αρχή συγκεντροποίησης και συντονισμού των αγωνιζόμενων κινήματων σε εθνική κλίμακα, καθώς και ρωγμές στον κρατικό μηχανισμό και, ευρύτερα, στην άρχουσα τάξη.

Αλλά όλα αυτά τα στοιχεία λείπουν από το σημερινό κίνημα:

- **Μόνο λίγοι κλάδοι της οικονομίας βιώνουν πραγματική απεργιακή δραστηριότητα (και ακόμη λιγότεροι επαναλαμβανόμενη απεργία), και είναι κλάδοι που είναι κυρίως δημόσιοι ή ημιδημόσιοι (καθαριότητα, SNCF [σιδηρόδρομοι], EDF [ηλεκτρισμός], εκπαίδευση, κ.λπ.), και σχεδόν καμία μεγάλη ιδιωτική επιχείρηση δεν βρίσκεται σε απεργία, ούτε καν κατά τις ημέρες των μεγάλων συνδικαλιστικών κινητοποιήσεων (εκτός από ορισμένους κλάδους όπως τα διυλιστήρια).**

- **Ακόμα και στους κλάδους όπου η απεργία έχει πάρει έκταση, η αυτοοργάνωση στο πλαίσιο γενικών συνελεύσεων (ΓΣ) και απεργιακών επιτροπών είναι πολύ αδύναμη, ακόμα και σε σύγκριση με προηγούμενα κινήματα.**

- **Έχουν εμφανιστεί ορισμένες συσπειρώσεις ακτιβιστών σε διάφορους κλάδους (όπως και το 2019-2020, παρεμπιπτόντως), αλλά είναι εξαιρετικά μειοψηφικές σε σχέση με την κλίμακα του κινήματος (για να μην αναφέρουμε την εργατική τάξη στο σύνολό της), και ακόμα περισσότερο σε σύγκριση με τις "interpros" (διεπαγγελματικές συνελεύσεις) του Δεκέμβρη του 1995 -και μοιάζουν περισ-**

σότερο ως ένα μέσο για μικρές μαχητικές ομάδες να αυξήσουν το ακροατήριό τους και να χτίσουν τον εαυτό τους παρά ως ένα πραγματικό μέσο για να επηρεάσουν την επέκταση και την ενδυνάμωση της απεργίας.

- **Τέλος, ο κρατικός μηχανισμός κρατάει γερά (ιδίως ο κατασταλτικός μηχανισμός: αστυνομία-στρατός-δικαιοσύνη) και η εργοδοσία συνεχίζει να στηρίζει τον Μακρόν (ακόμη και αν, απ'ό,τι λέγεται, η αντιμεταρρύθμιση αυτή δεν της φαίνεται ιδιαίτερα επείγουσα).**

8

Ένα δεύτερο λάθος, από το οποίο στην πραγματικότητα πηγάζει το πρώτο, είναι να θεωρεί κανείς λυμένο αυτό που θα έπρεπε να αποτελεί μείζον στρατηγικό πρόβλημα για το κίνημα, αλλά και για τις συνδικαλιστικές και πολιτικές οργανώσεις κατά την επόμενη περίοδο. Λέγοντας ότι, κατά τους τελευταίους δύο μήνες, είδαμε μια "ριζοσπαστικοποίηση του προλεταριάτου στο σύνολό του", παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι η γενικευμένη και σφοδρή εκθρόνηση απέναντι στον Μακρόν δεν ισοδυναμεί σε καμία περίπτωση με μια μαζική αντικαπιταλιστική συνείδηση. Είναι σημαντικό, ασφαλώς, να καταπολεμήσουμε την υπερβολική προσωποποίηση και ψυχολογικοποίηση των ζητημάτων γύρω από τη φιγούρα του Μακρόν, που τον μετατρέπει σε "τρελό", "ανισόρροπο" ή "κοινωνιοπαθή", όταν είναι κυρίως ο πληρεξούσιος του κεφαλαίου και, ειδικότερα, του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου. Αλλά, πάνω απ' όλα, θα υποτιμούσαμε το γεγονός ότι μια μεγάλη πλειοψηφία του προλεταριάτου δεν έχει ακόμα, στην πραγματικότητα, εισέλθει στο κίνημα.

3 - Juan Chingo "Bataille des retraites. Du moment Berger au moment pré-révolutionnaire", Révolution Permanente.

4 - Frédéric Lordon "Un pays qui se soulève" Le Monde Diplomatique.

5 - "À lire un extrait de « En quel temps vivons-nous ? », de Jacques Rancière", Contretemps, 2017.

Παρόλο που σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι αντιτίθενται στην αντιμεταρρύθμιση και είναι εχθρικοί προς τον Μακρόν, ωστόσο οι περισσότεροι από αυτούς έχουν παραμείνει μέχρι στιγμής με τα όπλα παρά πόδας. Μόνο ένα μικρό μέρος της τάξης έχει διαδηλώσει και η συντριπτική πλειονότητα δεν έχει περάσει τον Ρουβίκωνα της απεργίας -για αναπόφευκτους υλικούς λόγους (μισθολογική επισφάλεια, στάσιμοι μισθοί για μεγάλο χρονικό διάστημα, καλπάζων πληθωρισμός), αλλά και εξαιτίας της αντι-συνδικαλιστικής καταστολής που έχει αποδυναμώσει τις μαχητικές ομάδες σε πολλές επιχειρήσεις, του συνδυασμένου αντίκτυπου του εργατικού νόμου και των διαταγμάτων Μακρόν (που έχουν αποδιάρθρωσει και περιορίσει τους συνδικαλιστικούς πόρους, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα), στα οποία μπορεί να προστεθεί και η πικρή ανάμνηση των προηγούμενων πτωχών. Επιπλέον, το επίπεδο της αυτοοργάνωσης είναι γενικά χαμηλότερο από ό,τι σε προηγούμενα κινήματα (συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων, όπως του 2019-2020, ιδίως στην SNCF, και πολύ περισσότερο σε σύγκριση με αυτό του Δεκεμβρίου 1995), ενώ ο διεπαγγελματικός συντονισμός είναι είτε ανύπαρκτος είτε πολύ αδύναμος και αποσπασματικός.

Το λαϊκό κίνημα έχει αναπτύχθηκε πράγματι με πιο αυτόνομο τρόπο μετά την επιβολή του 49-3, οργανώνοντας καθημερινές δράσεις σχεδόν παντού στη Γαλλία χωρίς την έγκριση της διασυνδικαλιστικής και χρησιμοποιώντας πιο επιθετικές μεθόδους αγώνα, με τις γενικές συνελεύσεις να τείνουν να είναι πιο μεστές τις τελευταίες ημέρες, αλλά εξακολουθεί να είναι η διασυνδικαλιστική που δίνει τον τόνο και τον ρυθμό του κινήματος, και κανείς δεν είναι σήμερα -από κοντά ή από μακριά- σε θέση να της αμφισβητήσει αυτόν τον ρόλο.

Θα μπορούσε κανείς να αντιτείνει ότι, ακόμη και σε μια επαναστατική διαδικασία, οι εκμεταλλεζόμενοι και οι καταπιεσμένοι δεν κινητοποιούνται ποτέ στο σύνολό τους. Αλλά, για να πάρουμε μόνο την περίπτωση της Γαλλίας, υπολογίζεται ότι τον Μάιο-Ιούνιο του '68 υπήρχαν μέχρι και 7,5 εκατομμύρια απεργοί (και 10 εκατομμύρια κινητοποιημένοι), σε μια χώρα που είχε πολύ λιγότερους μισθωτούς από ό,τι σήμερα (περίπου 15 εκατομμύρια σε σύγκριση με πάνω από 26 εκατομμύρια σήμερα). Λόγω του μεγάλης κλίμακας μπλοκαρίσματος της οικονομίας για αρκετές εβδομάδες, του μεγάλου αριθμού των καταλήψεων στους χώρους εργασίας και της αρχικής αποδιοργάνωσης της πολιτικής εξουσίας, η κατάσταση είχε τότε προεπαναστατικές πτυχές (παρά τα όρια της αυτοοργάνωσης, που δεν επέτρεψαν την ανάδυση εργατικών συμβουλίων), και αυτό δημιούργησε καθήκοντα αρκετά ιδιαίτερης φύσης για τους ακτιβιστές που ήταν πεπεισμένοι για την ανάγκη μιας επαναστατικής ρήξης (εντός του PCF και των ακροαριστερών οργανώσεων).

9

Οι δυσκολίες του κινήματος δεν εξηγούνται όλες από έναν επιβλαβή ρόλο που θα έπαιζε η διασυνδικαλιστική, κάθε άλλο. Σε αυτό, δεν μπορούμε να καταφύγουμε σε έναν απόλυτα κυκλικό συλλογισμό που συνίσταται στο να λέμε εν ολίγοις: αν δεν υπάρχει καμιά δομή αυτοοργάνωσης, αυτό συμβαίνει

επειδή η διασυνδικαλιστική είναι αυτή που καθοδηγεί το κίνημα -και αν η διασυνδικαλιστική είναι αυτή που δίνει τον τόνο και τον ρυθμό, αυτό συμβαίνει επειδή δεν υπάρχει καμιά δομή αυτοοργάνωσης.

Η υπόθεση των προδοτικών ηγεσιών στο εργατικό κίνημα, που εμποδίζουν τη μετατροπή του κινήματος σε μια πραγματική επαναστατική διαδικασία, είχε τουλάχιστον μια αντικειμενική βάση το 1968, άξια συζήτησης. Στη Γαλλία εκείνη την εποχή, υπήρχαν ισχυρά εργατικά συνδικάτα, με το κυριότερο -τη CGT- να καθοδηγείται από ένα κομμουνιστικό κόμμα με ευρεία βάση στην εργατική τάξη και μεγάλο εκλογικό ακροατήριο (πάνω από 20%). Και πράγματι, τον Μάιο-Ιούνιο του 1968, το PCF εμπόδιζε τις μορφές αυτοοργάνωσης που θα μπορούσαν να αναδυθούν στις επιχειρήσεις, προκρίνοντας μια γενικά παθητική πρακτική της απεργίας (όπου οι εργαζόμενοι καλούνταν να μην παρεμβαίνουν άμεσα και να αφήνουν τα συνδικαλιστικά στελέχη να την καθοδηγούν). Το κόμμα αρνήθηκε επίσης να αναλάβει τολμηρές πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να επιτρέψουν να τεθεί το ζήτημα της εξουσίας και μιας κυβέρνησης ρήξης, ιδίως κατά τη διάρκεια των λίγων ημερών ή εβδομάδων κατά τις οποίες η ντεγκωλική κυβέρνηση φαινόταν να βρίσκεται στη γωνία, ζαλισμένη από την έκταση της απεργίας των εργαζομένων και από την αποφασιστικότητα του φοιτητικού κινήματος.

Η κατάσταση είναι ριζικά διαφορετική σήμερα: τα συνδικάτα είναι πολύ αποδυναμωμένα, τουλάχιστον σε σύγκριση με αυτό που ήταν το '68, και δεν υπάρχει πλέον ένα μαζικό εργατικό κόμμα. Αν ακολουθήσουμε την υπόθεση του Juan Chingo⁶, θα έπρεπε αυτό να προσφέρει μια λεωφόρο για την οικοδόμηση μιας γενικής απεργίας. Όμως το αντίστροφο συμβαίνει, διότι στους κλάδους και τις επιχειρήσεις όπου βρίσκουμε τα περισσότερα μέλη συνδικάτων και όπου τα μαχητικά συνδικάτα εξακολουθούν να υπάρχουν (συνήθως CGT, Solidaires ή/και FSU) -διότι δεν μπορούμε να βάλουμε όλα τα συνδικάτα, ή ακόμη και όλες τις "συνδικαλιστικές ηγεσίες" στο ίδιο τσουβάλι-, εκεί είναι όπου εκφράζεται γενικότερα η ισχυρότερη συγκρουσιακή διάθεση. Αντίστροφα, οι κλάδοι και οι επιχειρήσεις που δεν είναι συνδικαλισμένοι, όχι μόνο είναι και αυτοί όπου η υποτιθέμενη διαθεσιμότητα των μαζών για ριζοσπαστική δράση θα εκφραζόταν ανεμπόδιστα από την περίφημη "ηγεσία του εργατικού κινήματος", αλλά είναι και αυτοί όπου βασιλεύει η ατομικοποίηση, η παθητικότητα, η ψευδο-συναίνεση με την εργοδοσία, και όπου μάλιστα ευδοκίμει και η ακροδεξιά ψήφος.

Μπορούμε επίσης να δούμε και στα πανεπιστήμια τι ισχύει με αυτή την υπόθεση: ενώ τα συνδικάτα είναι πολύ αδύναμα εκεί, οι υπάρχοντες ακτιβιστές έχουν ταυτόχρονα τη μεγαλύτερη δυσκολία, τουλάχιστον μέχρι τώρα, να προωθήσουν την ανάδυση ευρύτερων πλαισίων αυτοοργάνωσης (οι περισσότερες ΓΣ είχαν κινητοποιήσει μέχρι πρόσφατα μόνο μερικές εκατοντάδες φοιτητές) -και ακόμη και στα πανεπιστήμια όπου πρόσφατα έγιναν κάποιες αρκετά μαζικές ΓΣ (Tolbiac, Mirail) το αδύναμο ριζώμα των φοιτητικών οργανώσεων αποδυναμώνει τη διεύρυνση και την αυτοοργάνωση του κινήματος⁷. Με άλλα λόγια, αν το προλεταριάτο και η νεολαία ήταν ήδη ριζο-

⁶ - Juan Chingo "Bataille des retraites. Du moment Berger au moment pré-révolutionnaire" Révolution Permanente.

⁷ - Τόσο πολύ που πολλοί φοιτητές πηγαίνουν σε διαδηλώσεις, αλλά χωρίς να συζητούν συλλογικά το κίνημα στο πλαίσιο γενικών συνελεύσεων (και a fortiori επιτροπών απεργίας ή κινητοποιήσεων), και επομένως χωρίς να αποφασίζουν για τις μελλοντικές πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν (ιδίως για την επέκταση της περιμέτρου των κινητοποιημένων φοιτητών), γεγονός που περιορίζει τα αποτελέσματα της πολιτικοποίησης που αναγκαστικά παράγει κάθε κίνημα τέτοιας κλίμακας [σημείωση συγγραφέα].

σπαστικοποιημένοι στο σύνολό τους και αν οι συνδικαλιστικές ηγεσίες αποτελούσαν τη μόνη κλειδαριά που έμενε να σπάσει για να ξεκινήσει μια επαναστατική επίθεση, θα βλέπαμε την ανάπτυξη ριζοσπαστικών αγώνων και προηγμένων μορφών αυτοοργάνωσης στους χώρους όπου είναι ασθενέστερη η συνδικαλιστική παρουσία, δηλαδή εκεί όπου η επιρροή των συνδικαλιστικών ηγεσιών είναι πιο εύθραυστη. Τίποτα δεν θα μπορούσε να απέχει περισσότερο από τη σημερινή πραγματικότητα.

Η υπόθεση της υποκατάστασης της (ρεφορμιστικής) συνδικαλιστικής ηγεσίας από μια πραγματικά επαναστατική ηγεσία έχει όλα τα πλεονεκτήματα της απλότητας και όλα τα μειονεκτήματα της απλοϊκότητας (αν όχι και τη φαντασίωση, όταν η περίφημη "εναλλακτική επαναστατική ηγεσία" θεωρείται ως το προϊόν της αυτόκεντρης δουλειάς οικοδόμησης των μικρο-οργανώσεων). Ασφαλώς, θα μπορούσε κανείς να σκεφτεί ότι μια πιο μαχητική πολιτική από τη διασυνδικαλιστική -με άρνηση των ημερήσιων και διασκορπισμένων απεργιών, με σαφές κάλεσμα για επαναλαμβανόμενες απεργίες και για συμμετοχή στις γενικές συνελεύσεις, κ.λπ.- θα είχε επιτρέψει στην κινητοποίηση να είναι εξαρχής πιο επιθετική σε ορισμένους κλάδους όπου είναι ριζωμένα τα συνδικάτα (έστω και αν τίποτα δεν είναι εγγυημένο). Αλλά αγγίζουμε εδώ τα όρια του πλαισίου της σημερινής κινητοποίησης, που είναι ταυτόχρονα και το ένα από τα δυνατά της σημεία: την συνεχιζόμενη ενότητα του συνδικαλιστικού μετώπου, χωρίς την οποία είναι αμφίβολο αν το κίνημα θα είχε πάρει αυτή την έκταση και θα είχε λάβει και αυτή την αποδοχή από τον πληθυσμό.

Στην παρούσα και στην αμέσως επόμενη περίοδο, οι προκλήσεις και τα καθήκοντα φαίνεται να είναι εντελώς διαφορετικής φύσης για τους ακτιβιστές που δεν θέλουν να εγκαταλείψουν ούτε την επαναστατική προοπτική ούτε τη δουλειά μέσα στο πραγματικό κίνημα: να επεκτείνουν τη συνδικαλιστική παρουσία πέραν από τους κλάδους που κινητοποιούνται σήμερα, να ενισχύσουν τις "αριστερές πτέρυγες" εντός των συνδικαλιστικών οργανώσεων (συνδικάτα ή παρατάξεις "ταξικής πάλης"), να συμβάλουν στην άνοδο νέων ριζοσπαστικών ρευμάτων ή κινήματων (εκτός των παραδοσιακών οργανώσεων, αλλά σε συνάρθρωση και όχι σε αντιπαράθεση με αυτές), να εμβαθύνουν την πολιτικο-πολιτιστική δουλειά που μας επιτρέπει να περάσουμε από το μίσος για τον Μακρόν στην κριτική του συστήματος στο σύνολό του και, τέλος, στην ανάγκη για μια αντικαπιταλιστική ρήξη προκειμένου να οικοδομηθεί μια εντελώς διαφορετική κοινωνία.

10

Ένα από τα κεντρικά σημεία της σημερινής κατάστασης είναι η ακραία διάχυση των επιπέδων πολιτικής συνείδησης μεταξύ των εργαζομένων και της νεολαίας. Η προοπτική μιας αντικαπιταλιστικής ρήξης και μιας άλλης κοινωνίας έχει ασφαλώς προχωρήσει στο σύνολο του πληθυσμού, κατά την περίοδο 2016-2023, αλλά δεν αυξάνεται καθόλου με την ίδια ταχύτητα με το ενστικτώδες μίσος προς την πολιτική εξουσία και, ειδικότερα, προς τον Μακρόν. Έτσι ώστε το αντι-Μακρόν συναίσθημα γενικά, και η εχθρότητα απέναντι στη συνταξιοδοτική αντιμεταρρύθμισή του ειδικότερα, μπορεί να ωφελήσει επίσης και την ακροδεξιά.

Μια αρκετά πρόσφατη δημοσκόπηση (στα τέλη Φεβρουαρίου) ανέδειξε τη Μαρίν Λεπέν ως τον κύριο αντίπαλο του σχεδίου αντιμεταρρύθμισης του Μακρόν (ελαφρώς μπροστά από τον Ζαν-Λυκ Μελανσόν), ιδίως μέσα στις εργατικές τάξεις, πα-

ρόλο που το RN δεν προτείνει καν την επιστροφή στα 60 έτη για συνταξιοδότηση και αντιτίθεται και στις επαναλαμβανόμενες απεργίες. Μια δημοσκόπηση που μόλις δημοσιεύθηκε το επιβεβαιώνει αυτό υποδεικνύοντας ότι το FN/RN θα μπορούσε να είναι η πολιτική δύναμη που θα ωφεληθεί περισσότερο από την απόρριψη της αντιμεταρρύθμισης των συντάξεων. Αυτό βέβαια παραπέμπει σε βαθιά ριζωμένες αιτίες και σε μια ήδη μακρά ιστορία εκλογικής εμπέδωσης και ιδεολογικής διείσδυσης, αλλά δεν θα καταλάβαινε κανείς τίποτα αν δεν έπαιρνε στα σοβαρά τον τρόπο με τον οποίο οι πολιτικές ελίτ και οι ελίτ των μέσων ενημέρωσης δεν έπαψαν τα τελευταία χρόνια να παρουσιάζουν την ακροδεξιά ως αξιολύπητη και τις "ιδέες" της ως κάτι το "κανονικό", και αντίστροφα να δαιμονοποιούν την αριστερά (ιδίως την LFI [Ανυπότακτη Γαλλία]).

Σε ορισμένα κινήματα υπήρξαν εν μέρει μετακινήσεις, αλλά αυτές επηρέασαν μόνο τμηματικά τις τάξεις και ταξικές μερίδες που αποτελούν ωστόσο το κέντρο βάρους τους. Τα Κίτρινα Πιλέκα αποτέλεσαν έτσι το σκηνικό μιας πολιτικής διαδικασίας ξεκαθαρίσματος και ριζοσπαστικοποίησης. Ωστόσο, αυτή διείσδυσε μόνο σε ένα περιορισμένο τμήμα των λαϊκών τάξεων, ακόμα και στα στρώματα εκείνα που ήταν τα πιο ευνοϊκά απέναντι στο κίνημα αυτό, κυρίως στις αγροτικές ή ημι-αγροτικές περιοχές και στις μικρές πόλεις. Αυτό ισχύει αναμφίβολα πολύ περισσότερο καθώς υπάρχει μεγάλο χάσμα μεταξύ της ένταξης στο κίνημα (η οποία μπορεί να είναι εξαιρετικά ευρεία, όπως και στο σημερινό κίνημα και σε μικρότερο βαθμό στην αρχή των Κίτρινων Πιλέκων) και της πραγματικής συμμετοχής στις κινητοποιήσεις (ιδίως όταν αυτή η συμμετοχή περιορίζεται σε μία ή μερικές διαδηλώσεις, των οποίων η εμβέλεια σε πολιτικοποίηση είναι πολύ μικρότερη απ'ότι σε μια απεργία, πόσο μάλλον όταν η τελευταία είναι μακράς διάρκειας και βασίζεται σε μεγάλη συμμετοχή σε γενικές συνελεύσεις).

Ένα από τα σοβαρά προβλήματα για την κοινωνική και πολιτική αριστερά, επομένως, είναι να καταφέρει να διατηρήσει και να εμβαθύνει το κίνημα εκεί όπου έχει αναπτυχθεί, επεκτείνοντας το ταυτόχρονα σε τμήματα της νεολαίας, όπου το επίπεδο ταξικής συνείδησης -εννοούμενο εδώ ως προϊόν μιας συλλογικής οργάνωσης, ιδίως σε συνδικάτα, και κινητοποίησης για τη συλλογικότητα, στη βάση μιας λιγότερο ή περισσότερο ξεκάθαρης και συνεκτικής αντίληψης των συμφερόντων αυτών- είναι πολύ πιο αδύναμο. Σε αυτούς τους τελευταίους χώρους και στα μεγάλα τμήματα του πληθυσμού, το διακύβευμα απέχει χίλια μίλια από τις μεγαλόστομες διακηρύξεις περί "προεπαναστατικής στιγμής": αυτό που παίζει είναι να καταφέρουμε να ωθήσουμε έναν μεγάλο αριθμό εργαζομένων προς μια πρώτη ημέρα απεργίας και διαδήλωσης, να καταφέρουμε να τους πείσουμε να συμμετάσχουν σε μια γενική συνέλευση για να αποφασίσουν συλλογικά για τις λεπτομέρειες της δράσης, κ.λπ. Από αυτή την άποψη, το μηχανιστικό και αφηρημένο σύνθημα της καταγγελίας των "προδοτικών ηγεσιών" δεν αποτελεί μόνο λάθος πίστα, αλλά και, τις περισσότερες φορές, αποτελεί εμπόδιο.

11

Προφανώς τίθεται το ζήτημα της πολιτικής έκβασης του κινήματος. Οι κοινωνικές κινητοποιήσεις -όσο μαζικές και ριζοσπαστικές κι αν είναι- δεν δημιουργούν αυθόρμητα πολιτικές προοπτικές, πολύ περισσότερο όταν αποφεύγουν σκόπιμα το ζήτημα της εξουσίας και της αναγκαίας πολιτικής αντιπαράθεσης με τις άρχουσες τάξεις (αυτό που ο Daniel Bensaïd ονόμαζε "κοινωνική ψευδαίσθηση"). Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο στην παρούσα περίπτωση, καθώς το κίνημα χαρακτηρίζεται

μέχρι τώρα από χαμηλό επίπεδο αυτοοργάνωσης και συντονισμού. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι τα κοινωνικά κινήματα πρέπει να αρκестούν σε έναν υποδεέστερο ρόλο έναντι των πολιτικών δυνάμεων, οι οποίες θα ήταν μόνες ικανές να προβάλλουν προοπτικές. Είναι περισσότερο μέσα από το πλαίσιο μιας διαλεκτικής συνεργασίας και αντιπαράθεσης ανάμεσα στο κοινωνικό κίνημα και στην αριστερά, μιας ενότητας που δεν εμποδίζει σε καμία περίπτωση την πιο ανοιχτή συζήτηση για τους προσανατολισμούς και τις προοπτικές, που θα πρέπει να διατυπωθεί μια πολιτική πρόταση ρήξης.

Σε σχέση με αυτό, ας ξεκινήσουμε λέγοντας πόσο πολύ η προοπτική ενός "δημοψηφίσματος με κοινή πρωτοβουλία" ("RIP"), που την υποστηρίζει ιδίως το PCF, υπολείπεται πολύ των δυνατοτήτων που έχουν ανοίξει από το κίνημα, αποδεικνύεται ωστόσο βαθιά ανέφικτη κάτω από έναν πραγματιστικό μανδύα και δεν απαντάει καθόλου στην επιτακτική ανάγκη, για την αριστερά, να προτείνει μια λύση στην πολιτική κρίση. Πράγματι, θα απαιτούσε να μαζευτούν 4,8 εκατομμύρια υπογραφές, κάτι που θα σημαίνει εξαιρετικά μεγάλη ενέργεια ακτιβιστών για εννιά μήνες. Αυτό θα αποσπάσει τις δυνάμεις

προς ένα καθαρά "υπομνηματιστικό" έδαφος, ενώ ο σημερινός στόχος είναι, αντίθετα, η επέκταση της κινητοποίησης, ιδιαίτερα τη στιγμή που η Μακρονία ανακοινώνει ήδη νέα θανατηφόρα σχέδια (όχι μόνο τον νόμο Νταρμανέν, αλλά και έναν νόμο για την εργασία και την απασχόληση). Επιπλέον, ακόμη και αν συγκεντρώνονταν τα 4,8 εκατομμύρια υπογραφές, η πρόταση για δημοψήφισμα θα πρέπει να εξεταστεί από τα δύο σώματα της Βουλής μέσα σε έξι μήνες... Που σημαίνει ότι η κατάσταση θα έχει αλλάξει σε μεγάλο βαθμό στο μεταξύ, ίσως σε βάρος του κινήματος, και μια τέτοια πρόταση δεν βοηθάει καθόλου να στηριχτεί η κινητοποίηση στο τριπλό πλεονέκτημα που διαθέτει εδώ και τώρα: μια απεργία που είναι ήδη ριζωμένη σε πολλούς κρίσιμους κλάδους, μια πολύμορφη κινητοποίηση που έχει γίνει ήδη ασύλληπτη κατά τις τελευταίες δέκα ημέρες και, τρίτον, μια κοινή γνώμη που έχει σε μεγάλο βαθμό κερδηθεί.

Μερικές φορές προβάλλεται η προοπτική ενός "Μάη 68 που θα φτάσει μέχρι τέλους". Το σύνθημα είναι ελκυστικό, ιδίως επειδή ο Μάης του '68 παραμένει μια θετική (αν και αναμφίβολα ασαφής) αναφορά για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού

-ιδίως για εκείνα που βρίσκονται σήμερα σε κινητοποίηση. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ωστόσο, δεν είναι βέβαιο ότι η αναλογία με τον Μάη του '68 είναι εδώ λειτουργική, πέρα από τη συναισθηματική επίδραση που μπορεί να προκαλέσει ένα σύνθημα. Αλλά είναι κυρίως η ιδέα του "να πάμε μέχρι τέλους" που δεν φαίνεται πολύ σαφής. Αν θέλουμε να πούμε ότι πρέπει να πάμε μέχρι το τέλος των ελπίδων για ρήξη με τον καπιταλισμό και για κοινωνική χειραφέτηση που γέννησε το κίνημα του Μάη-Ιουνίου '68, αυτό είναι προφανές για μας. Αλλά αυτό δεν απαντά καθόλου στα άμεσα στρατηγικά ερωτήματα που τίθενται για το κίνημα και την αριστερά.

Με την πολιτικοποίηση του αγώνα και το τεράστιο επίπεδο δυσπιστίας απέναντι στην πολιτική εξουσία, μόνο μια πρόταση που θα συναρθώνει την άμεση απόσυρση της αντιμεταρρύθμισης, τη διάλυση της Εθνοσυνέλευσης και τη διεξαγωγή νέων εκλογών φαίνεται να ανταποκρίνεται στο ύψος των τωρινών διακυβευμάτων χωρίς να πέφτει στη διπλή παγίδα του λεκτικού μαξιμαλισμού και του φετιχισμού παλιών διατυπώσεων. Ασφαλώς, η πολιτική ρήξη δεν μπορεί να περιοριστεί στην εκλογική σκηνή, αλλά όπως μας υπενθύμιζε και πάλι ο Daniel Bensaid: "Είναι προφανές, και πολύ περισσότερο στις χώρες με κοινοβουλευτική παράδοση άνω των εκατό ετών, όπου η αρχή της καθολικής ψηφοφορίας είναι γενρά εδραιωμένη, ότι δεν μπορεί κανείς να φανταστεί μια επαναστατική διαδικασία παρά μόνο ως μια μεταβίβαση της νομιμότητας που δίνει την υπεροχή στον 'σοσιαλισμό από τα κάτω', αλλά με ανάμειξη των αντιπροσωπευτικών μορφών" (δικές μας υπογραμμίσεις).

Εννοείται ότι είναι απαραίτητο να προστεθεί σε αυτά τα συνθήματα ο αγώνας για μια αριστερή κυβέρνηση με προσανατολισμό ρήξης, πράγμα που συνεπάγεται την διευκρίνιση στοιχείων του προγράμματος, ιδίως γύρω από κεντρικά και άμεσα διακυβεύματα για τις λαϊκές τάξεις στο σύνολό τους, και ευρύτερα για τους μισθωτούς, αλλά και πιο συγκεκριμένα για ορισμένα στρώματα στο εσωτερικό τους: συνταξιοδότηση στα 60 με πλήρεις αποδοχές για όλους (στα 55 για τις σωματικά απαιτητικές εργασίες), άμεση αύξηση των μισθών και αναπροσαρμογή με τον πληθωρισμό (κινητή κλίμακα μισθών), πάγωμα τιμών και ενοικίων, μονιμοποίηση των επισφαλών εργαζομένων στο δημόσιο τομέα και πέρασμα σε συμβάσεις αορίστου χρόνου στον ιδιωτικό τομέα, εθελοντικά μέτρα κατά των συστημικών διακρίσεων φύλου και φυλής στην απασχόληση, στους μισθούς και στις συντάξεις, μαζικές προαλήψεις στο δημόσιο, άμεση επανεθνικοποίηση των βασικών δημόσιων υπηρεσιών και αγαθών (μεταφορές, ενέργεια, υγεία, αυτοκινητόδρομοι κ.λπ.), καθώς και οικολογικό σχεδιασμό.

Θα θεθεί αναγκαστικά το ερώτημα της σχέσης των κοινωνικών κινήματων, και ιδιαίτερα των συνδικάτων -κυρίως εκείνων όπου συνεχίζει να υπάρχει ένας ταξικός αγωνιστικός συνδικαλισμός: όπως οι CGT, Solidaires και FSU-, με μια τέτοια κυβέρνηση, που θα υποστήριζε γενικά τα αιτήματά τους. Κάθε αριστερή κυβέρνηση με πρόγραμμα ρήξης θα βρισκόταν σε τεράστια πίεση από την άρχουσα τάξη (με επενδυτικούς εκβιασμούς, με πίεση από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς κ.λπ.). Μόνο μια τεράστια λαϊκή κινητοποίηση θα επέτρεπε να αντισταθμιστεί αυτή, να αποφευχθεί μια συνθηκολόγηση άνευ όρων και να υλοποιηθούν οι προτάσεις που προαναφέρθηκαν. Η

κοινωνική σύγκρουση που θα θεθεί έτσι σε κίνηση θα είχε μια θεμελιωδώς αντικαπιταλιστική δυναμική, στο βαθμό που θα οδηγούσε αναπόφευκτα, σε λιγότερο ή περισσότερο σύντομο χρονικό διάστημα, στο να θεθεί το ζήτημα της εξουσίας του κεφαλαίου στο σύνολο της κοινωνίας, στις ζωές μας και στο περιβάλλον, και επομένως το ζήτημα της ιδιωτικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής, ανταλλαγής και επικοινωνίας.

Σε περίπτωση νέων εκλογών, μια νέα πολιτική μάχη θα άνοιγε, αλλά μια νίκη του κοινωνικού κινήματος επί της αντιμεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος θα έθετε σε ισχυρή θέση τη NUPES -και ιδιαίτερα την κυρίαρχη δύναμη στο εσωτερικό του, η οποία αναμφίβολα αναδείχτηκε στην πιο μαχητική απέναντι στον Μακρόν και το σχέδιό του, δηλαδή την LFI. Αυτό δεν της δίνει αναγκαστικά μια βασιλική οδό, καθώς οι κοινωνικές κινητοποιήσεις δεν έχουν ποτέ αυτόματες επιπτώσεις στους εκλογικούς συσχετισμούς δύναμης (σκεφτείτε τον Μάη-Ιούνιο του '68 και την εκλογή της πιο δεξιάς Βουλής της Πέμπτης Δημοκρατίας, λίγες μόνο εβδομάδες μετά το κίνημα...). Επιπλέον, όπως το σημειώσαμε και πιο πάνω, σήμερα είναι το FN/RN που φαίνεται να είναι η δύναμη που επωφελείται περισσότερο από την ευρεία λαϊκή απόρριψη της αντιμεταρρύθμισης, για λόγους ουσίας που δεν αντισταθμίζονται από τις πραγματικές κοινοβουλευτικές πρακτικές της ακροδεξιάς. Ας σημειώσουμε, ωστόσο, ότι οι δημοσκοπήσεις που διεξάγονται σήμερα βασίζονται στο πτοπαθές σενάριο -το οποίο και σήμερα έχει κατά πολύ την αποδοχή από τους ερωτηθέντες- ότι ο Μακρόν δεν θα υποχωρήσει. Αν το κίνημα τελικά νικήσει, η υπόθεση μιας πολιτικοεκλογικής ανόδου της αριστεράς δεν θα ήταν καθόλου εξωπραγματική, ακόμη και αν τίποτα δεν δείχνει ότι θα εξουδετερώσει απλώς και πλήρως εκείνη της ακροδεξιάς, δεδομένης της "κανονικοποίησης" της τελευταίας τόσο στο μιντιακό τοπίο όσο και στο πολιτικό πεδίο.

Η κινητοποίηση δημιούργησε αναμφισβήτητα μια νέα κατάσταση και ένα σταυροδρόμι επιλογής, με την έννοια μιας δυναμικής για ρήξη με την καθιερωμένη τάξη πραγμάτων. Προφανώς τα πάντα δεν είναι απλώς στο χέρι μας, αλλά προοπτικές που πριν από λίγους μήνες μπορεί να φάνταζαν απρόσιτες είναι πλέον σήμερα πολύ προσίτες. Δεν θα υπάρξει ανακωχή κατά τις επόμενες ημέρες και εβδομάδες αγώνα. Σε εμάς εναπόκειται να αναγκάσουμε να υποχωρήσουν, όχι μόνο η πολιτική εξουσία, αλλά και τα ίδια τα όρια του τί είναι εφικτό.

Ugo Palheta

28 Μαρτίου 2023

* Ο συγγραφέας ευχαριστεί τα μέλη της συντακτικής ομάδας του Contretemps για τα σχόλια και τις υποδείξεις τους σχετικά με μια πρώτη έκδοση αυτού του κειμένου, αλλά παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για τις θέσεις που υπερασπίζεται σε αυτό το άρθρο.

Δημοσίευση στα ελληνικά: Rproject σε μετάφραση Τάσου Αναστασιάδη από το Contretemps: Ugo Palheta "11 thèses politiques sur le mouvement de janvier-mars 2023".

<https://tpt4.org/?p=8631>

Ουκρανία, Βραζιλία

Το ειρηνευτικό σχέδιο του Λούλα και ο παγκόσμιος αγώνας κατά της ακροδεξιάς

Συνέντευξη του Israel Dutra στον Federico Fuentes

Ο Israel Dutra, του Βραζιλιάνικου Σοσιαλιστικού Αριστερού Κινήματος (MES), μιλάει στον Federico Fuentes του LINKS International Journal of Socialist Renewal για τον πόλεμο του Πούτιν, την αλληλεγγύη με την ουκρανική αντίσταση και την ειρηνευτική πρόταση του Βραζιλιάνου προέδρου Luiz Inácio Lula da Silva. Ο Dutra συζητά επίσης τη διπλή πρόκληση που αντιμετωπίζει σήμερα η διεθνής αριστερά: τον ενδοϊμπεριαλιστικό ανταγωνισμό και την καταπολέμηση της ανόδου της ακροδεξιάς. Το MES είναι μια τάση του Κόμματος Σοσιαλισμού και Ελευθερίας (PSOL), του οποίου ο Dutra είναι γενικός γραμματέας.

Federico Fuentes: Θα μπορούσατε να ξεκινήσετε περιγράφοντας τη θέση του MES/PSOL σχετικά με τον πόλεμο στην Ουκρανία και πώς η οργάνωσή σας χαρακτηρίζει αυτή τη σύγκρουση που έχει προκαλέσει τόσες συζητήσεις στην αριστερά;

Israel Dutra: Κατ' αρχάς, θα ήθελα να πω ότι εκτιμούμε και σεβόμαστε πολύ τη δουλειά που έχετε κάνει για να βοηθήσετε στη διάθεση πληροφοριών σχετικά με τον πόλεμο μέσω των συνεντεύξεων που έχετε πραγματοποιήσει με αριστερούς στην Ουκρανία, αρκετές από τις οποίες έχουμε μεταφράσει και δημοσιεύσει στη Βραζιλία. Συχνά χρησιμοποιήσαμε τις συνεντεύξεις που κάνατε για το Green Left και το LINKS με συντρόφους από το Κοινωνικό Κίνημα (Sotsialnyi Rukh) στην Ουκρανία, καθώς και με αριστερούς στη Ρωσία, την Ανατολική Ευρώπη και άλλα μέρη του κόσμου, ως σημεία αναφοράς για να ενημερώσουμε καλύτερα τις συζητή-

σεις μας και να βοηθήσουμε στην επεξεργασία των θέσεών μας.

Μόλις ξέσπασε ο πόλεμος, μπήκαμε αμέσως σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και υιοθετήσαμε μια σαφή δήλωση βασισμένη στην οπτική της ταξικής πάλης. Εξετάσαμε το γεγονός ότι ο ρωσικός ιμπεριαλισμός -αν και ένας υποδεέστερος ιμπεριαλισμός σε σύγκριση με άλλους ιμπεριαλισμούς- προχώρησε στο αντιδραστικό βήμα να εισβάλει στην Ουκρανία με στόχο να καταστρέψει την ανεξάρτητη ύπαρξή της. Ο Πούτιν προσπάθησε ανοιχτά να δικαιολογήσει την εισβολή ισχυριζόμενος ότι ο [Ρώσος επαναστάτης ηγέτης Βλαντιμίρ] Λένιν ήταν υπεύθυνος για την εμφάνιση της Ουκρανίας στον 20ό αιώνα και ότι αυτό ήταν ένα τραγικό λάθος: αυτή ήταν η αφήγηση που προώθησε για να δικαιολογήσει την κατάληψη των ουκρανικών εδαφών και την ενσωμάτωσή τους στη Ρωσική Ομοσπονδία. Ήταν προφανές ότι ο αρχικός στόχος

του Πούτιν ήταν να εξαπολύσει έναν αιφνιδιαστικό πόλεμο, να ανατρέψει γρήγορα τον Ζελένσκι και να εγκαταστήσει μια κυβέρνηση-μαριονέτα που δεν θα προέβαλε καμία αντίσταση στη ρωσική κατοχή. Η ελπίδα του Πούτιν ήταν ότι αυτή η κυβέρνηση-μαριονέτα θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ανάχωμα απέναντι στο ΝΑΤΟ -ένα είδος ιμπεριαλιστικού προτεκτοράτου.

Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα, θεωρήσαμε κρίσιμο να απορρίψουμε τις ενέργειες της Ρωσίας και να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας στην Ουκρανία, όπως ακριβώς είχαμε κάνει και με τον πόλεμο εναντίον του κοσοβάρικου λαού [το 1998-99]. Τότε, είχαμε αντιταχθεί στον ιμπεριαλισμό του ΝΑΤΟ, που βομβάρδιζε τη Σερβία, αλλά είχαμε επίσης καταγγείλει τον [Σέρβο ηγέτη Σλόμπονταν] Μιλόσεβιτς ως εγκληματία πολέμου και διαμορφώσαμε μια αριστερή θέση υπέρ του Κοσσυφοπεδίου, βοηθώντας ακόμη και στη διοργάνωση αποστολών αλληλεγγύης. Δεν είναι ακριβώς η ίδια κατάσταση σήμερα, αλλά η βασική μας στάση αλληλεγγύης προς την Ουκρανία ακολουθεί την ίδια αυτή λογική.

Η θέση μας σε αυτή τη σύγκρουση διαμορφώνεται από τρεις παράγοντες:

- **Ο πρώτος** είναι ότι πρόκειται για μια ιμπεριαλιστική κατοχή ενάντια σε έναν λαό, ένα κυρίαρχο δημοκρατικό έθνος, με ένα φιλελεύθερο αστικό καθεστώς, ασφαλώς στρεβλό όπως όλα τα άλλα, αλλά ένα καθεστώς στο οποίο η κυβέρνηση εκλέχθηκε από το λαό. Δεν πρόκειται για δικτατορία, πόσο μάλλον για φασιστική, όπως κάποιοι προσπάθησαν να συκοφαντήσουν την κυβέρνηση Ζελένσκι: αυτή είναι μια αστική κυβέρνηση που καταπιέζει τον ίδιο της το λαό, αλλά δεν είναι φασιστική.
- **Ο δεύτερος** παράγοντας είναι η απειλή του πυρηνικού πολέμου. Από την κρίση των πυραύλων της Κούβας έχουμε να αντιμετωπίσουμε μια τέτοια απειλή. Ο κόσμος έχει ήδη φτάσει σε πολλά κρίσιμα σημεία καμπίς όσον αφορά το κλίμα και τα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα. Τώρα, εξαιτίας του πολέμου του Πούτιν, το ενδεχόμενο ενός πυρηνικού πολέμου είναι και πάλι στο τραπέζι. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να σημάνει συναγερμό σε όλους, όχι μόνο στους σοσιαλιστές, γιατί δεν πρόκειται για αφηρημένο ζήτημα: Ο Πούτιν απείλησε να χρησιμοποιήσει πυρηνικές βόμβες. Δεδομένου αυτού, πρέπει να στείλουμε ένα σαφές μήνυμα, διαφορετικά κινδυνεύουμε να ανοίξουμε την πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν πυρηνικές βόμβες σε μια επόμενη σύγκρουση -και όχι μόνο ως απειλή.
- **Ο τρίτος** παράγοντας είναι ότι αυτός ο πόλεμος ενίσχυσε την ακροδεξιά διεθνώς. Εμείς βλέπουμε την καταπολέμηση της ακροδεξιάς ως κεντρικό καθήκον για το σοσιαλιστικό σήμερα. Αντίθετα με ό,τι λένε άλλοι, ιδίως όσοι έχουν μια καμπιστική θέση [που βλέπει ως βασική διαίρεση στην πολιτική την αντιπαράθεση μεταξύ του "στρατοπέδου" των ΗΠΑ και του "στρατοπέδου" των αντιπάλων τους], ο Πούτιν είναι αυτός που αντιπροσωπεύει την απειλή της ακροδεξιάς σε αυτή τη σύγκρουση. Ο Πούτιν δεν είναι κανένας δημοκράτης, πόσο μάλλον κάποιο είδος θεματοφύλακα της κληρονομιάς της Σοβιετικής Ένωσης. Εκτός από δικτάτορας, ο Πούτιν είναι και ιδεολόγος της άκρας δεξιάς. Στο πλευρό του Πούτιν έχουμε και άλλους ακροδεξιούς ιδεολόγους με διεθνή εμβέλεια, όπως

ο Αλεξάντερ Ντούγκιν, και έχουμε και την ομάδα Βάγκνερ, μια φασιστική συμμορία του χειρότερου είδους: μια πολιτοφυλακή που αποτελείται από μισθοφόρους και φασίστες, παρόμοια με τα Freikorps στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Με αυτή την τριπλή πραγματικότητα ότι έχουμε να κάνουμε, πρώτον, με έναν πόλεμο κατοχής, δεύτερον, με έναν πόλεμο που ενέχει την απειλή πυρηνικού πολέμου και, τρίτον, έναν πόλεμο που περιλαμβάνει και τον αγώνα κατά της ακροδεξιάς, υιοθετήσαμε τη θέση της υποστήριξης προς την ουκρανική αντίσταση, καθώς και προς τις ειρηνιστικές και δημοκρατικές δυνάμεις και τα καταπιεσμένα έθνη εντός της Ρωσικής Ομοσπονδίας, που αρνούνται να χρησιμοποιηθούν ως κρέας για τα κανόνια σε αυτόν τον πόλεμο.

F.F.: Τι είδους πρακτικές δράσεις έχει αναλάβει η οργάνωσή σας υπό το πρίσμα της θέσης της;

I.D.: Όσον αφορά την πρακτική αλληλεγγύη, προσπαθήσαμε να παρέμβουμε, μαζί με συντρόφους από άλλες χώρες, με δύο τρόπους. Πρώτον, επιδιώξαμε να συνεργαστούμε με τα καλύτερα στοιχεία της ουκρανικής αριστεράς, όπως το Κοινωνικό Κίνημα. Αυτό περιελάμβανε τη συμμετοχή σε ένα δίκτυο αριστερών εκδόσεων που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό και το οποίο περιλαμβάνει το ουκρανικό αριστερό περιοδικό Commons. Μέσω του δικτύου αυτού έχουμε μεταφράσει και κυκλοφορήσει πληροφόρηση που προέρχεται από την ουκρανική αριστερά. Επίσης στείλαμε δύο από τα στελέχη του MES, τον Bruno Magalhães και τον Roberto Robaina, στην Πολωνία για να συμμετάσχουν στο συνέδριο του [ριζοσπαστικού αριστερού κόμματος] Razem και για να συναντηθούν με άλλους Πολωνούς συντρόφους με μακρά πορεία επαναστατικού αριστερού ακτιβισμού, όπως ο Zbigniew Marcin Kowalewski. Στη συνέχεια, ο Bruno ταξίδεψε και στα σύνορα Πολωνίας-Ουκρανίας για να μιλήσει με Ουκρανούς πρόσφυγες. Ως MES, πιστεύουμε ότι είναι κρίσιμο όχι μόνο να υποστηρίξουμε την αντίσταση στην Ουκρανία, αλλά και να βοηθήσουμε να υποστηριχθούν οι σπόροι της σοσιαλιστικής πολιτικής που φυτρώνουν στην Ανατολική Ευρώπη μέσα από την καμένη γη που άφησε πίσω του ο σταλινισμός, δείχνοντάς τους ταυτόχρονα ότι υπάρχει μια γνήσια αριστερά, που δεν είναι με τον Πούτιν.

Ταυτόχρονα, κατά δεύτερον, στο εσωτερικό της Βραζιλίας, έχουμε κάνει επαφές με την τοπική ουκρανική κοινότητα, η οποία έχει πολύ αντιφατικές πολιτικές θεωρώντας την αριστερά ως φιλοποινική, αλλά παρ' όλα αυτά συνεργαζόμαστε μαζί τους. Σε τέτοιο βαθμό που μάλιστα πείσαμε πολλούς από αυτούς να μην ψηφίσουν τον [πρώην πρόεδρο Jair] Bolsonaro στις τελευταίες εκλογές. Προσκαλέσαμε έναν σύντροφο του Κοινωνικού Κινήματος στη Βραζιλία και καταφέραμε να μιλήσει υπέρ του σοσιαλισμού στο μεγαλύτερο ετήσιο παραδοσιακό φεστιβάλ που διοργανώνει η τοπική ουκρανική κοινότητα. Υποστηρίξαμε επίσης αποστολές αλληλεγγύης που οργανώθηκαν από συνδικάτα και ένας από τους συντρόφους μας βοήθησε στη μετάφραση ενός βιβλίου για την Ουκρανία που εκδόθηκε πρόσφατα στη Βραζιλία. Έτσι, δεν μιλάμε μόνο για την Ουκρανία, αλλά ασκούμε και πρακτική αλληλεγγύη -δεν μένουμε παθητικοί, αλλά ενεργοποιούμαστε.

F.F.: Το PSOL έχει υιοθετήσει την ίδια στάση;

I.D.: Θα έλεγα ότι η δική μας θέση διαφέρει ελαφρώς από αυτή που έχει πάρει το PSOL στο σύνολό του. Το PSOL δεν

υιοθέτησε μια ιδιαίτερα ξεκάθαρη θέση σχετικά με τη σύγκρουση -περισσότερο προσπάθησε να διαχειριστεί τις διαφορές εντός της οργάνωσης σχετικά με τη σύγκρουση. Η δική μας τάση αντιπροσωπεύει λίγο λιγότερο από το ήμισυ του κόμματος -είναι η μεγαλύτερη μεμονωμένη τάση μέσα στο κόμμα. Αλλά στο PSOL σήμερα υπάρχει ένας συνασπισμός μεταξύ δύο μπλοκ τάσεων, του PSOL Popular και του PSOL Semente, τα οποία μαζί κατέχουν την (ισχνή) πλειοψηφία. Αυτό έχει οδηγήσει το PSOL να λάβει μια κάπως ενδιάμεση θέση.

Σε γενικές γραμμές, δεδομένης της πολιτικής μας βαρύτητας εντός του κόμματος, η θέση μας τείνει να είναι αυτή που εκφράζεται στις ανακοινώσεις του κόμματος. Αλλά συνολικά, το PSOL δεν λέει και πολλά για τον πόλεμο. Το κόμμα στο σύνολό του δεν έχει πάρει μια σαφή θέση, επειδή μεταξύ των βουλευτών μας υπάρχουν δύο θέσεις: μία που θέλει να παρέμβει ενεργά γύρω από αυτή τη σύγκρουση, που είναι και η θέση του MES, και μία που προτιμά να μην συζητά το θέμα ή να μην κάνει δημόσιες δηλώσεις για τον πόλεμο, ακόμη και αν δημοσίως δεν επικρίνουν τη δική μας θέση.

F.F.: Ο πρόεδρος της Βραζιλίας Λούλα ντα Σίλβα έχει λάβει μεγάλη προσοχή για την πρότασή του να συσταθεί μια "ειρηνευτική ομάδα" ουδέτερων χωρών που να προσπαθήσει να οδηγήσει σε διαπραγματεύσεις για τον τερματισμό του πολέμου. Ταυτόχρονα, ο Λούλα έχει επικριθεί για δηλώσεις που έκανε και οι οποίες κατηγορούν εξίσου τη Ρωσία και την Ουκρανία για τον πόλεμο. Θα μπορούσατε να περιγράψετε πώς βλέπετε τη θέση του Λούλα για τον πόλεμο;

I.D.: Για να κατανοήσουμε τη θέση του Λούλα για τον πόλεμο, πρέπει να κατανοήσουμε την τρέχουσα παγκόσμια κατάσταση και τον ρόλο που επιδιώκει να διαδραματίσει ο Λούλα στη διεθνή πολιτική σκηνή μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Το ιμπεριαλιστικό σύστημα βρίσκεται σήμερα σε κρίση. Αρκεί να κοιτάξει κανείς γύρω του για να διαπιστώσει ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες παραδοσιακά θεωρούσαν τον εαυτό τους ως τον παγκόσμιο αστυνομικό, δεν ήταν ποτέ τόσο αδύναμες όσο σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιπλέον, έχουν προκύψει μεγάλα ρήγματα στο εσωτερικό της αστικής τάξης των ΗΠΑ, με το κατεστημένο της τμήμα, που στηρίζεται σε ένα είδος "προοδευτικού νεοφιλελευθερισμού" με στήριξη ορισμένων δικαιωμάτων για τις γυναίκες, την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ κ.λπ., να αμφισβητείται από ένα αναδυόμενο νεοφασιστικό ή πρωτοφασιστικό τμήμα, που έχει στρατηγική κατάληψης του κράτους και υπονόμευσης των δημοκρατικών θεσμών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο Λούλα προσπαθεί να μετατρέψει τη Βραζιλία σε ένα είδος αντιπηγμόνα.

Είναι σημαντικό να θυμηθούμε ότι, κατά τη διάρκεια των τεσσάρων χρόνων του Μπολσονάρου στην εξουσία, η Βραζιλία μετατράπηκε σε ένα είδος κράτος παρία στη διεθνή σκηνή. Στις διεθνείς συναντήσεις τον άφηναν τον Μπολσονάρου συχνά στην άκρη και τον έβλεπαν κάπως ως καραγκιόζη, ως κλόουν. Είναι επίσης σημαντικό να θυμόμαστε ότι η κυβέρνηση του Μπολσονάρου ήταν ένας από τους μεγαλύτερους υποστηρικτές του Πούτιν. Μόλις δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του πολέμου, ο Μπολσονάρου βρισκόταν στη Μόσχα με τον Πούτιν και με τον Μπολσονάρου, η Βραζιλία δεν καταδίκασε ποτέ τον πόλεμο στα Ηνωμένα Έθνη.

Σε σύγκριση με τον Μπολσονάρου, ο Λούλα θεωρείται μια ανάσα φρέσκου αέρα. Η επιστροφή του Λούλα στην εξουσία

αύξησε δίκαιως τις προσδοκίες, επειδή ήταν πάντα ένας πολύ ταλαντούχος αρχηγός κράτους που επεδίωκε να προωθήσει την πολυμέρεια και τη διπλωματία Νότου-Νότου και είχε ένα ολοκληρωμένο όραμα για έναν κόσμο ειρήνης και δημοκρατίας. Το όραμα αυτό συμπίπτει με εκείνο το Itamaraty [το Υπουργείο Εξωτερικών της Βραζιλίας], το οποίο έχει μακρά παράδοση σε μια τέτοια εξωτερική πολιτική, ακόμη και αν η παράδοση αυτή δεν είναι τόσο βαθιά ριζωμένη όσο είναι, για παράδειγμα, στο Μεξικό. Όσον αφορά τα διεθνή ανθρώπινα δικαιώματα, η Βραζιλία έχει ιστορικό προοδευτικής στάσης, από την πτώση της δικτατορίας, σε θέματα όπως η αναγνώριση της Παλαιστίνης, η εναντίωση στους πολέμους και η υποστήριξη των μεταναστευτικών δικαιωμάτων.

Στη διεθνή σκηνή, ο Λούλα εξακολουθεί να θεωρείται σημαντικό παίκτης, αλλά δεν έχει το ίδιο κύρος που είχε κάποτε. Επιπλέον, δεν έχει ακόμη προσαρμοστεί στη νέα παγκόσμια κατάσταση. Η προοπτική του έχει παραμείνει παγωμένη στο χρόνο από την τελευταία φορά που ήταν στην εξουσία και δεν έχει προσαρμοστεί στις αλλαγές που έχουν συμβεί από τότε, ιδίως όσον αφορά τον αυξανόμενο ενδοϊμπεριαλιστικό ανταγωνισμό μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας, όπως αποδεικνύεται από τους πολέμους μικροτσίπ και νομισμάτων που βρίσκονται σε εξέλιξη μεταξύ αυτών των δύο δυνάμεων.

Αυτό οδηγεί τον Λούλα να παίζει έναν αντιφατικό ρόλο στη διεθνή σκηνή. Από τη μία πλευρά, οι δηλώσεις του Λούλα για την Ουκρανία προκαλούν συμπάθεια επειδή θέτει το ζήτημα της ειρήνης. Αλλά, από την άλλη πλευρά, οι δηλώσεις του τείνουν να είναι αρκετά ασαφείς και συγκεχυμένες. Επιπλέον, μέχρι σήμερα, δεν έχει καταφέρει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των λαών -αντίθετα, έχει συμβάλει στη δημιουργία περισσότερης κρίσης και σύγχυσης, για παράδειγμα φιλοξενώντας τον Ρώσο υπουργό Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ στη Βραζιλία. Ενώ, προηγουμένως, ο Μπολσονάρου στήριζε άμεσα τον Πούτιν -που είναι ανεξήγητο για τους καμπίστες, που βλέπουν τον Πούτιν ως κάποιο είδος αντιιμπεριαλιστή-, σήμερα, ο Λούλα βοηθά έμμεσα τον Πούτιν.

F.F.: Τι γίνεται λοιπόν με το σχέδιο του Λούλα;

I.D.: Όταν πρόκειται για ειρηνευτικά σχέδια, ακόμη και ο Πούτιν έχει το δικό του "ειρηνευτικό σχέδιο", που προβλέπει τη Ρωσία να συνεχίσει να κατέχει ουκρανικά εδάφη. Αλλά αυτό δεν είναι ένα σοβαρό ειρηνευτικό σχέδιο -δεν είναι καν βάση για να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις.

Στη Βραζιλία, όλοι περιμένουν ακόμη να δουν πώς θα μπορούσε να μοιάζει η ειρηνευτική ομάδα και το ειρηνευτικό σχέδιο του Λούλα, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχει προχωρήσει πέρα από τα λόγια και, δυστυχώς, αυτά τα λόγια δεν έχουν γενικά συμβάλει στην εξεύρεση μιας δίκαιης ειρήνης.

F.F.: Αλλά η βασική ιδέα του Λούλα για διαπραγματεύσεις είναι καλή, σωστά;

I.D.: Σε έναν πόλεμο, οι διαπραγματεύσεις δεν είναι απλώς θετικές, είναι απαραίτητες. Στον σύγχρονο πόλεμο, η σύγκρουση διεξάγεται αναγκαστικά σε δύο μέτωπα: στα χαρακώματα, δηλαδή στο θέατρο επιχειρήσεων, και στη διπλωματική αρένα. Αυτό δεν είναι καινούργιο. Υπήρξε μια μεγάλη συζήτηση στο εργατικό κίνημα για το ζήτημα των διαπραγματεύσεων όταν οι Μπολσεβίκοι ανέλαβαν την εξουσία το 1917 και λίγο αργότερα υπέγραψαν τη Συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ [ένα σύμφωνο ειρήνης με τις Κεντρικές Δυνάμεις

στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο που τερμάτισε τη συμμετοχή της Ρωσίας στον πόλεμο]. Η απόφαση αυτή συζητήθηκε έντονα επί μήνες από τους Μπολσεβίκους, αλλά τελικά δεν υπήρχε άλλη επιλογή από το να καθίσουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων εν μέσω ενός πολέμου που είχε ήδη τραβήξει αρκετά χρόνια.

Έτσι, οι διαπραγματεύσεις είναι αναπόφευκτες και αναγκαίες σε έναν πόλεμο, ιδίως όταν ο πόλεμος έχει κολλήσει σε αδιέξοδο, όπως έχουμε στην Ουκρανία αυτή τη στιγμή, όπου, από τη μία πλευρά, ο ρωσικός στρατός έχει υποστεί βαριές απώλειες και, από την άλλη πλευρά, οι Ουκρανοί πρέπει να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της τεράστιας καταστροφής που τους έχει προκαλέσει ο πόλεμος, ιδίως τις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν δεχθεί συνεχείς ρωσικές επιθέσεις με σκοπό να αποδυναμωθεί η αποφασιστικότητα του λαού να συνεχίσει να αντιστέκεται. Σήμερα, στην Ουκρανία, δεν διαφαίνεται σαφές τέλος του πολέμου, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Υπάρχει ελπίδα ότι μια νέα ουκρανική αντεπίθεση θα μπορούσε να αλλάξει την κατάσταση, αλλά δεν υπάρχουν εγγυήσεις ότι αυτό θα συμβεί. Έτσι, σε έναν πόλεμο με αυτά τα χαρακτηριστικά, οι διαπραγματεύσεις δεν είναι απλώς αναγκαίες, αλλά και αναπόφευκτες. Νομίζω ότι ο Ζελένσκι ποντάρει σε κάποιου είδους διαπραγμάτευση και ο Πούτιν επίσης, με τον δικό του τρόπο. Το ίδιο και ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, γιατί η πραγματικότητα είναι ότι η έκβαση αυτού του πολέμου θα έχει αντίκτυπο στην ευρύτερη γεωπολιτική κρίση του ιμπεριαλισμού.

Αλλά επίσης μπορούμε να πούμε ότι δεν είναι όλες οι διαπραγματεύσεις είτε καλές είτε κακές. Πρέπει να προχωρήσουμε πέρα από τα επίθετα και να δούμε τους στόχους. Για παράδειγμα, διαπραγματεύσεις στις οποίες ο Πούτιν θα συμφωνήσει να εγκαταλείψει την Ουκρανία θα ήταν ένα θετικό βήμα προς τα εμπρός και θα αποτελούσε μια μεγάλη δημοκρατική νίκη. Αλλά διαπραγματεύσεις που οδηγούν σε μια ειρήνη νεκροταφείων, σε μια παγωμένη σύγκρουση, θα αποτελούσαν ήττα για την Ουκρανία και όχι μόνο μια προσωρινή νίκη για τον Πούτιν, αλλά μια λευκή επιταγή για ένα

πρόσωπο που έχει δηλώσει δημοσίως ότι είναι πρόθυμος να χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα, ανοίγοντας έτσι ένα πολύ επικίνδυνο σενάριο. Με αυτή την έννοια, ενώ κατανοούμε το γενικευμένο, θετικό συναίσθημα που υπάρχει υπέρ της ειρήνης και για τον τερματισμό του πολέμου, ο οποίος έχει συμβάλει και στην αύξηση των τιμών που έχουν κάνει τη ζωή των εργαζομένων δυσκολότερη παντού, πιστεύουμε ότι το κάλεσμα για διαπραγματεύσεις χωρίς κανένα περιοχόμενο, η πρόταση για "διαπραγματεύσεις" ως αφηρημένο σύνθημα, κάνει περισσότερο κακό παρά καλό.

Εν κατακλείδι, πιστεύουμε ότι είναι καλό το γεγονός ότι ο Λούλα χρησιμοποιεί το κύρος και τη θέση του ως πολιτική προσωπικότητα, ως πρόσωπο με καλή θέληση από τον Παγκόσμιο Νότο που θεωρείται δημοκράτης, για να αναζητήσει ένα ειρηνευτικό σχέδιο για την Ουκρανία. Όμως, οποιοδήποτε σχέδιο επιδιώκει να αναγκάσει την Ουκρανία να συνθηκολογήσει είναι αντιδραστικό.

F.F.: Τι γίνεται με το ζήτημα των όπλων; Ο Λούλα αρνήθηκε δημοσίως να δώσει όπλα στην Ουκρανία και κατηγόρησε τις ΗΠΑ ότι παρατείνουν τον πόλεμο μέσω των παραδόσεων όπλων στην Ουκρανία....

I.D.: Κατ' αρχάς, είναι προφανές ότι πρόκειται για έναν αγώνα μεταξύ άνισων πλευρών και ότι, ως εκ τούτου, η Ουκρανία έχει το δικαίωμα να ζητήσει όπλα προκειμένου να αντεπιτεθεί στους εισβολείς. Αυτή δεν είναι μόνο μια σοσιαλιστική θέση, αλλά και βασικό δικαίωμα του διεθνούς δικαίου: μια χώρα που έχει δεχτεί εισβολή έχει το δικαίωμα να αντισταθεί με όποιον τρόπο θεωρεί κατάλληλο.

Φυσικά, δεν μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια στο ρόλο που παίζουν το NATO και ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός στον κόσμο. Και δεν πρέπει να μας εκπλήσσει το γεγονός ότι αυτό το ζήτημα [των όπλων του NATO στην Ουκρανία] έχει προκαλέσει σύγχυση. Για σχεδόν έναν αιώνα, ο ιμπεριαλισμός των ΗΠΑ έπαιζε παγκοσμίως τον κύριο ρόλο της προώθησης πολέμων, της καταπίεσης των ανθρώπων και

της υποστήριξης δικτατοριών, μεταξύ άλλων και στη Βραζιλία. Για το λόγο αυτό, είναι στο DNA μας να είμαστε ενάντια στον αμερικανικό ιμπεριαλισμό. Αυτό το δίκαιο συναίσθημα, εν μέρει, εξηγεί τη θέση του Λούλα για τα όπλα στην Ουκρανία. Δυστυχώς, οι καμπίστες προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν αυτό το γνήσιο και δίκαιο συναίσθημα, βάζοντας ένα ίσο πρόσημο μεταξύ των προηγούμενων επεμβάσεων του NATO και του σημερινού του ρόλου στην Ουκρανία -κάτι που σαφώς δεν ισχύει-, για να κινητοποιηθούν προς υποστήριξη του ρώσικου ιμπεριαλισμού.

Είναι επίσης σημαντικό να σημειώσουμε ότι η Βραζιλία δεν έχει πραγματικά ιστορία ή παράδοση στην αποστολή όπλων ή στρατευμάτων στο εξωτερικό. Η Βραζιλία δεν διαθέτει στρατό ικανό να βοηθήσει πραγματικά την Ουκρανία. Στην πραγματικότητα, οι στρατιωτικές επεμβάσεις της Βραζιλίας ήταν γενικά πολύ μικρές και η μεγαλύτερη επέμβασή της, η οποία συνέβη κατά τη διάρκεια της πρώτης κυβέρνησης του Λούλα, όταν στάλθηκαν στρατεύματα ως υποτιθέμενη "ειρηνευτική αποστολή" στην Αϊτή, ήταν μια πλήρης καταστροφή. Εμείς είχαμε αντιταχθεί σθεναρά σε αυτή την επέμβαση από την αρχή.

Έτσι, το ζήτημα της προμήθειας όπλων δεν είναι τόσο σχετικό με την ίδια τη Βραζιλία, δεδομένου του μεγέθους του βραζιλιάνικου στρατού. Το βασικό ζήτημα για εμάς είναι ότι ο Λούλα χρησιμοποιεί το κύρος του για να πιέσει για διαπραγματεύσεις με τρόπο που δημιουργεί περαιτέρω σύγχυση στους ανθρώπους για τους στόχους του Πούτιν, βοηθώντας έτσι έμμεσα τον Πούτιν.

F.F.: Η πρόταση του Λούλα εντάσσεται σαφώς στο πλαίσιο του συνολικού του οράματος για την εξωτερική πολιτική της Βραζιλίας. Πώς μπορούμε να κατανοήσουμε καλύτερα αυτή την εξωτερική πολιτική;

I.D.: Αυτό είναι ένα θέμα που απαιτεί περαιτέρω ανάπτυξη και συζήτηση. Νομίζω όμως ότι υπάρχουν δύο προβλήματα που πρέπει να διαχωρίσουμε. Όταν ο Λούλα επεδίωξε στις πρώτες του κυβερνήσεις να προωθήσει έναν πολυπολικό κόσμο, το έκανε μέσα σε ένα πλαίσιο αναδυόμενων πολιτικών διαδικασιών που προσπαθούσαν να ξεφύγουν από τις πιο άγριες εκδοχές του νεοφιλελευθερισμού που είχαν επιβληθεί στη Λατινική Αμερική. Θετικές πρωτοβουλίες, όπως η Τράπεζα του Νότου, δρομολογήθηκαν εκείνη την εποχή. Το ίδιο και η ALBA [η Μπολιβαριανή Εναλλακτική για τους Λαούς της Αμερικής μας], ένα σχέδιο που δεν προωθήθηκε από τον Λούλα, αλλά από την πρώτη γενιά των κυβερνήσεων που μπορούμε να ονομάσουμε "μπολιβαριανές" -τον Ούγκο Τσάβες στη Βενεζουέλα, τον Έβο Μοράλες στη Βολιβία, τον Ραφαέλ Κορέα στον Ισημερινό- αν και επιδίωξαν να εμπλέξουν πιο μετριοπαθείς τομείς. Μέσα στο χάος που είχε προκύψει στον κόσμο μετά την κατάρρευση του Τείχους του Βερολίνου, η ώθηση για ενεργή προώθηση μιας πολυπολικότητας εκείνη την εποχή ήταν, από μόνη της, θετική.

Από τότε όμως συνέβησαν δύο σημαντικές αλλαγές:

1. Η πρώτη είναι η εδραίωση της Κίνας σε ιμπεριαλιστική δύναμη. Δεν έχουμε πλέον να κάνουμε μόνο με ένα ζήτημα γεωπολιτικής πολυπολικότητας, αλλά με οικονομικά συμφέροντα που θέτουν την Κίνα σε άμεσο ανταγωνισμό με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Δεν μιλάμε πλέον μόνο για την ανάπτυξη πολιτικών συμμαχιών, όπως ήθελε ο Τσάβες. Η Κίνα σήμερα δεν είναι πλέον απλώς ένας συγκυριακός σύμμαχος, εί-

ναι μια ιμπεριαλιστική δύναμη με τα δικά της στρατηγικά συμφέροντα και τους δικούς της μοχθηρούς στόχους, όπως η προώθηση μιας επιθετικής πολιτικής εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων στις χώρες της Λατινικής Αμερικής. Η Βραζιλία βιώνει σήμερα μια διαδικασία "επαναπροωτογενοποίησης" [επαναφορά στην πρωτογενή παραγωγή] της οικονομίας μας, με τους μεγάλους γαιοκτήμονες, σε πολλές περιπτώσεις υποστηριζόμενους από κινεζικές εταιρείες, να μετατοπίζουν την παραγωγή προς τα εξαγωγικά αγαθά. Αυτό έχει προκαλέσει απότομη αύξηση των τοπικών τιμών των τροφίμων. Έτσι, αυτή είναι η πρώτη σημαντική αλλαγή: Η Κίνα έχει εδραιωθεί ως μια μη ηγεμονική ιμπεριαλιστική δύναμη που συμμετέχει στον ανταγωνισμό με τις αμερικανικές εταιρείες για τις αγορές στις εξαρτημένες χώρες. Δεδομένου του ρόλου της Κίνας στον κόσμο σήμερα, δεν έχουμε να κάνουμε με την οικοδόμηση μιας αρμονικής συμμαχίας, αλλά μάλλον με μια ιμπεριαλιστική και ληστρική σχέση.

2. Το δεύτερο ζήτημα, το οποίο είναι πιο σύνθετο, είναι ότι σήμερα, παράλληλα με το ζήτημα των σχέσεων μεταξύ ιμπεριαλιστικών, ημιπεριφερειακών και περιφερειακών κρατών, έχουμε επίσης και την άνοδο ενός ακροδεξιού ρεύματος που έχει ανέλθει στην εξουσία σε διάφορα κράτη και το οποίο οι κυβερνήσεις που δεν ευθυγραμμίζονται με αυτό το ρεύμα πρέπει να το αντιμετωπίσουν πολιτικά. Η παγκόσμια κατάσταση δεν μπορεί να γίνει κατανοητή μόνο μέσα από το γενικό γεωπολιτικό πλαίσιο της ενδοϊμπεριαλιστικής σύγκρουσης -πρέπει επίσης, κατά τη διαμόρφωση συμμαχιών, να λάβουμε υπόψη μας και την καταπολέμηση της ανάδυσης ενός μαζικού νεοφασιστικού πολιτικού ρεύματος στην παγκόσμια πολιτική. Ο Ιωσήφ Στάλιν ήταν ένα εγκληματικό τέρας, αλλά είχε δίκιο να σχηματίσει συμμαχίες με τις δημοκρατικές Συμμαχικές Δυνάμεις κατά του ναζιστικού φασισμού. Δεν νομίζω ότι τώρα πάμε προς έναν πόλεμο με τα ίδια χαρακτηριστικά με τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά δεν μπορούμε να χάσουμε από τα μάτια μας αυτόν τον ακροδεξιό παράγοντα και να βλέπουμε τον κόσμο μόνο μέσα από το πρίσμα του ενδοϊμπεριαλιστικού ανταγωνισμού.

Αντιμετωπίζουμε μια πολύ σύνθετη κατάσταση στην οποία υπάρχουν δύο διαχωριστικές γραμμές διεθνώς: υπάρχει η ενδοϊμπεριαλιστική σύγκρουση, η οποία γίνεται όλο και πιο έντονη και στην οποία δεν υπάρχει προοδευτική ιμπεριαλιστική πλευρά, και υπάρχει και ο αγώνας για τη δημοκρατία, με όλους τους περιορισμούς της, ενάντια στις δικτατορίες και το φασισμό, στον οποίο η σοσιαλιστική αριστερά πρέπει να δώσει περισσότερη σημασία και να πάρει θέση. Δεδομένων όλων αυτών, ο Λούλα θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός όταν πρόκειται για την εξωτερική πολιτική της πολυπολικότητας. Ταυτόχρονα, πρέπει να είναι σύμμαχος στον παγκόσμιο αγώνα κατά της ακροδεξιάς. Αυτό είναι απαραίτητο, γιατί υπάρχουν κυβερνήσεις στη Λατινική Αμερική που χρειάζονται υποστήριξη, όπως η κυβέρνηση του Γκουστάβο Πέτρο στην Κολομβία, η οποία αντιμετωπίζει εσωτερική πρόκληση από αυτό το ακροδεξιό ρεύμα. Αλλά δεν το έχει κάνει αυτό λόγω των καπιταλιστικών συμφερόντων της κυβέρνησής του. Επιπλέον, και στο Περού, απέναντι σε μια παράνομη κυβέρνηση που προέκυψε από ένα κοινοβουλευτικό πραξικόπημα που υποστηρίχθηκε από τις ΗΠΑ εναντίον ενός δημο-

κρατικά εκλεγμένου προέδρου, η κυβέρνηση του Λούλα την προμήθευσε με όπλα για να καταστείλει βάνουσα τους διαδηλωτές. Εμείς ως MES και PSOL καταγγείλαμε έντονα τον Λούλα ότι βοήθησε να στηριχθεί η δεξιά κυβέρνηση της Ντίνα Μπολουάρτε στο Περού. Ευτυχώς, λόγω των διαμαρτυριών μας, η κυβέρνηση ανακοίνωσε πρόσφατα ότι δεν θα πουλήσει πλέον όπλα στο Περού, αλλά αυτή η θέση, για πώληση όπλων σε ένα καθεστώς που καταστέλλει τους διαδηλωτές κατά του πραξικοπήματος, μαζί με άλλες οπισθοδρομικές θέσεις που έχει λάβει σε θέματα περιφερειακής πολιτικής, δεν είναι αυτά που πολλοί περίμεναν από τον Λούλα.

F.F.: Αναφέρεστε σε αυτές τις δύο διαχωριστικές γραμμές. Ίσως πουθενά αλλού δεν είναι πιο εμφανής η διασταύρωση αυτών των δύο γραμμών, καθώς και η πολυπλοκότητα που αυτό συνεπάγεται, παρά ακριβώς στο πλαίσιο της συμμαχίας BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική), την οποία ο Λούλα προωθεί ως θετικό παράγοντα πολυπολικότητας...

I.D.: Όπως όλα τα άλλα, οι BRICS χαρακτηρίζονται από αυτές τις δύο αντιφάσεις. Έχουμε, για παράδειγμα, την ινδική κυβέρνηση, η οποία είναι μέρος των BRICS, αλλά η οποία κυβερνάται από μια ακροδεξιά που επιτίθεται αδιάστακτα στους αντιπάλους της καθώς και στα τοπικά αγροτικά κινήματα. Ακριβώς δίπλα, στο Πακιστάν, έχουμε μια γεωπολιτική διαμάχη στην οποία ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός κατηγορεί την κυβέρνηση του Imran Khan, μια αυταρχική καπιταλιστική κυβέρνηση που όμως δεν είναι ευθυγραμμισμένη με τις ΗΠΑ, ότι συμπλέει με την Κίνα. Έτσι, μπορούμε να δούμε να παίζουν τόσο ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός όσο και η πάλη μεταξύ της δημοκρατίας και της ακροδεξιάς.

Το πρόβλημα είναι ότι ο Λούλα διατηρεί το ίδιο όραμα για τις BRICS που είχε πριν από 10-15 χρόνια. Όμως, από τότε, η ακροδεξιά έχει αρκίσει να επιβάλλεται, οδηγώντας σε νέες ανακατατάξεις. Εν μέσω περαιτέρω χάους, θα συνεχίσουμε να βλέπουμε περαιτέρω ανακατατάξεις. Μέσα σε όλα αυτά, η αριστερά δεν μπορεί να χάσει από τα μάτια της καμία από τις δύο αντιφάσεις. Αν δούμε τον κόσμο μόνο ως διαιρεμένο μεταξύ δημοκρατίας και φασισμού και αγνοήσουμε τις ενδοϊμπεριαλιστικές συγκρούσεις, δεν θα είμαστε σε θέση να εξηγήσουμε την κατάσταση στην Ταιβάν. Ταυτόχρονα, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την ακροδεξιά και να αρνηθούμε να αναγνωρίσουμε τον πολιτιστικό και πολιτικό πόλεμο χαμηλής έντασης που βρίσκεται σε εξέλιξη. Η αριστερά μιλάει πολύ για γεωπολιτική, αλλά όχι αρκετά για τη μάχη ενάντια στην ακροδεξιά, η οποία έχει δημιουργήσει μια βάση μεταξύ των ευαγγελιστών, των στρατιωτικών τομέων, κ.λπ. Εμείς ως αριστερά πρέπει να συζητήσουμε συλλογικά για το πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε καλύτερα αυτή την ακροδεξιά.

Συνέντευξη του Israel Dutra (MES/PSOL)* στον Federico Fuentes για το LINKS, 1/6/2023

Μετάφραση ΤΠΤ-4*

Από το "Ukraine, Lula's peace plan and the global fight against the extreme right": An interview with Brazilian socialist Israel Dutra (MES/PSOL), LINKS, 1/6/2023

[* Ο Israel Dutra, που είναι ο ίδιος κοινωνιολόγος, είναι γραμματέας διεθνών σχέσεων της Εθνικής Ηγεσίας του βραζιλιάνικου PSOL και μέλος του MES (Κίνημα Σοσιαλιστικής Αριστεράς), συμπαθούσα οργάνωση της 4ης Διεθνούς στη Βραζιλία].

Η Ουκρανία και το ζήτημα της αυτοδιαχείρισης

Του Patrick Le Trehondat

Στον απολογισμό του για το 2022, το Κοινωνικό Κίνημα (Sotsialnyi Rukh) υπογράμμισε ότι "η κοινωνία των πολιτών αναγκάστηκε να εκπληρώσει το ρόλο ενός κράτους και, αντί να περιμένει ειδικευμένη βοήθεια, να αναλάβει η ίδια σχεδόν όλες τις κοινωνικές λειτουργίες".

Μερικούς μήνες νωρίτερα, το Σεπτέμβριο του 2022, κατά τη συνδιάσκεψή του στο Κίεβο, η οργάνωση αυτή εξηγούσε πως "ο πόλεμος οδήγησε σε νέες μορφές πολιτικές και αυτοοργάνωσης. Η κινητοποίηση του λαού, στη βάση του πολέμου εθνικής απελευθέρωσης, ενίσχυσε το αίσθημα λαϊκής εμπλοκής σε έναν κοινό αγώνα και στη συνείδηση πως είναι χάρη στους κοινούς ανθρώπους, όχι στους ολιγάρχες ή στις επιχειρήσεις, που η χώρα αυτή υπάρχει. Ο πόλεμος άλλαξε ριζικά την κοινωνική και πολιτική ζωή στην Ουκρανία και δεν πρέπει να επιτρέψουμε να καταστραφούν οι νέες αυτές μορφές κοινωνικής οργάνωσης, αλλά αντίθετα να τις αναπτύξουμε".

Μεταξύ των διεκδικήσεων που υιοθέτησε η συνδιάσκεψη, το Sotsialnyi Rukh προωθεί: "Ιδιαίτερα, την εθνικοποίηση των κρίσιμων επιχειρήσεων με εργατικό και δημόσιο έλεγχο αν χρειαστεί. Την εισαγωγή ανοιχτών λογιστικών σε όλες τις επιχειρήσεις, όποια μορφή ιδιοκτησίας και να έχουν, και την εμπλοκή των μισθωτών της στη διαχείρισή τους, καθώς και τη δημιουργία ξεχωριστών οργάνων και εκλεγμένων επιτροπών για την πραγματοποίηση του δικαιώματος αυτού"¹.

Η Katya Gritseva, μέλος της οργάνωσης αυτής, σε μια συνέντευξή της στη γαλλική επιθεώρηση Contretemps², παρατηρούσε από την πλευρά της ότι "πολλοί άνθρωποι ενεργοποιούνται εθελοντικά στην αλληλοβοήθεια, δημιουργούν

οργανώσεις εκτός του κράτους για να αναπληρώσουν τις ελλείψεις του κράτους, το οποίο δεν ήταν καθόλου έτοιμο να αντιμετωπίσει μια τέτοια κατάσταση. Η αυτοοργανωτική αυτή δυναμική αντιβαίνει ευθέως την επιστροφή των συντηρητικών ή και της άκρας δεξιάς. Για την αριστερά, ο στόχος είναι να ενεργήσει υπέρ της δυναμικής αυτής, να βοηθήσει τους εργαζόμενους, τους ανθρώπους, χωρίς να παραστήσει ότι τους δίνει μαθήματα όπως το κάνουν οι σταλινικοί".

Η Ksenia του συνεταιρισμού QueerLab³, μας απάντησε σε εμάς, σε σχέση με την αυτοδιαχείριση στην Ουκρανία: "Ναι, η πρακτική της αυτοδιαχείρισης έχει γενικευτεί. Στην Ουκρανία, το ζήτημα αυτό και συζητιέται και είναι πολύ κρίσιμο, γιατί όλος ο κόσμος έχει εντυπωσιαστεί από το φαινόμενο της αυτοδιαχείρισης σε διάφορες ομάδες, εθελοντές, ακτιβιστές, και η άνοδος του έγινε αισθητή από την αρχή του πολέμου μεγάλης κλίμακας! Και η δική μας ομάδα επίσης λειτουργεί αυτοδιαχειριστικά, με τον καθένα που συμμετέχει να συντονίζει και την ηγεσία. Επιπλέον, καθώς μπαίνουμε σε μια οριζόντια δομή, δεν έχουμε ούτε αρχηγούς ούτε εργοδότες". Ας προσθέσουμε ότι και πολλοί παρατηρητές από τη Δύση εντυπωσιάστηκαν από το πόσο γρήγορα ξαναμπήκαν σε λειτουργία οι ουκρανικοί σιδηρόδρομοι μετά τους ρωσικούς βομβαρδισμούς και εξήγησαν ότι, αν ήταν ιδιωτικές εταιρείες, δεν θα είχαν ποτέ μπορέσει να πετύχουν τέτοια αποτελέσματα, ούτε και να οργανώσουν τόσο αποτελεσματικά τη εκκένωση των προσφύγων. Η οργάνωση Autogestion επεσήμει (11 Μαρτίου 2022) ότι "Ο πόλεμος επικύρωσε για τους μεν, αποκάλυψε στους δε, και σε κάθε περίπτωση ενίσχυσε την ύπαρξη μιας εθνικής αλληλεγγύης και κυρίως οδήγησε σε μια λαϊκή αυτοοργάνωση. Η μετατροπή της παραγωγής σε πολλές επιχειρήσεις, για να υποστηρί-

χτεί η πολεμική προσπάθεια, οργανώθηκε με πρωτοβουλία των εργαζομένων... Δήμοι, τοπικές αυτοδιοικήσεις, ομάδες κατοίκων οργανώνουν από κοινού την καθημερινή ζωή, την τροφοδοσία, την περίθαλψη, τις εκκενώσεις".

Η ικανότητα αυτοοργάνωσης της ουκρανικής κοινωνίας των πολιτών ήταν και είναι ένα από τα κλειδιά της αντίστασής της στη ρωσική ιμπεριαλιστική επίθεση. Σε κατάσταση πολέμου, μπορεί να μοιάζει εντυπωσιακό που οι εκμεταλλεζόμενοι και οι καταπιεσμένοι αποφάσισαν να πάρουν τη ζωή τους στα χέρια τους, τη στιγμή που ακριβώς η κατάσταση έμοιαζε απελπιστική και που η καθήλωση και η απελπισία θα μπορούσε να τους κοκαλώσει. Αλλά συχνά είναι ακριβώς σε καταστάσεις οξείας κρίσης που οι εργαζόμενοι αποφασίζουν να ασχοληθούν με τη "διοίκηση των πραγμάτων" (F.Engels), όταν το κράτος αποδεικνύεται ανίκανο να απαντήσει στις ανάγκες τους. Τηρουμένων των αναλογιών, και χωρίς να πέσουμε σε αναχρονισμούς, μπορούμε επίσης να σκεφτούμε και τους αργεντίνους εργαζόμενους που, απέναντι σε μαζικές απολύσεις, αποφασίζουν να αναλάβουν οι ίδιοι τις επιχειρήσεις τους και να τις διαχειριστούν, να οργανώσουν νέες σχέσεις εργασίας, νέες μορφές οικολογικής παραγωγής. Σήμερα εκτιμάται πως είναι σχεδόν 20.000 οι εργαζόμενοι που διαχειρίζονται οι ίδιοι πάνω από 435 αυτοδιαχειριζόμενες επιχειρήσεις σε όλη την Αργεντινή (Φλεβάρης 2022). Επίσης μπορούμε να σκεφτούμε και την καρδιά της Βαβυλωνίας του καπιταλισμού, με τους αυτοδιαχειριζόμενους συνεταιρισμούς στις ΗΠΑ: ας αναφέρουμε το παράδειγμα του Spectrum [επιχείρηση παροχής διαδικτύου] στη Νέα Υόρκη, όπου οι εργαζόμενοι, μετά από τέσσερα χρόνια απεργίας, ανάπτυξαν το δικό τους συνεταιρισμό πρόσβασης στο διαδίκτυο, το Internet People's Choice⁴, προσφέροντας στους κατοίκους του Μπρονξ φτηνότερη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Τέλος, ας αναφέρουμε και την Dicle Amed, μέλος της επιτροπής γυναικείας οικονομίας της Rojava σε σχέση με τους συνεταιρισμούς γυναικών: "Προσπαθούμε να αναπτύξουμε έναν τρόπο παραγωγής που να μην απευθύνεται άμεσα στο χρήμα και που να μη στηρίζεται στην ανάπτυξη μεγάλων μονοπωλίων παραγωγής, αλλά να απαντάει στις ανάγκες της κοινωνίας και να εξασφαλίζει αυτάρκεια. Αυτό είναι που κάνουμε. Δεν βγάζουμε κέρδη από τους συνεταιρισμούς αυτούς, δεν είμαστε μέτοχοί τους". Θα μπορούσαμε να πολλαπλασιάσουμε τα παραδείγματα αυτά, αλλά όλες αυτές οι εμπειρίες, από το Βορρά ως το Νότο, έχουν ως κοινό στοιχείο την οικοδόμηση μιας πολιτικής οικονομίας των εργαζομένων εναλλακτικής προς τον καπιταλισμό.

Εδώ και πολλά χρόνια, η οργάνωση Autogestion έχει ξεκινήσει τη δημοσίευση μιας Διεθνούς Εγκυκλοπαίδειας της αυτοδιαχείρισης, όπου προτείνονται διάφορες εμπειρίες αυτοδιαχείρισης ή εργατικού ελέγχου, από τον 19ο αιώνα ως σήμερα, όπως και θεωρητικά κείμενα για το ζήτημα αυτό από συγγραφείς που προέρχονται από ένα πλατύ φάσμα του

εργατικού κινήματος, από σοσιαλδημοκράτες ως ελευθεριακούς. Ως τώρα, έχουν δημοσιευτεί 11 τόμοι στα γαλλικά (μπορούν να "κατέβουν" ελεύθερα από το διαδίκτυο)⁵. Τρεις τόμοι έχουν ήδη δημοσιευτεί και στα ισπανικά.

Αυτοδιαχείριση, μια πολιτική προοπτική για την Ουκρανία

Ένα ερώτημα τίθεται: Μετά τη νίκη, το ουκρανικό κράτος θα καταφέρει άραγε να ξαναπάρει όλο του το χώρο, να απαλλοτριώσει τους εργαζόμενους και τον πληθυσμό από τις ικανότητες διαχείρισης της κοινωνίας που απέκτησαν κατά την πολεμική περίοδο; Θα μπορέσει άραγε να τους αφαιρέσει "σχεδόν όλες οι κοινωνικές τους λειτουργίες", για να πάρουμε την έκφραση του Sotsialnyi Rukh, που επιτέλεσαν σε όλη αυτή τη δύσκολη περίοδο; Σύμφωνα με την παλιά διαλεκτική του "πολέμου και επανάστασης", μπορούμε να ελπίσουμε πως ο ουκρανικός λαός δεν θα θελήσει να επανέλθει η παλιά κοινωνική και πολιτική τάξη πραγμάτων. Με βάση τη δική του εμπειρία και την ικανότητά του να διαχειρίζεται ο ίδιος τις "κοινωνικές λειτουργίες", θα πρέπει να τεθεί το ζήτημα της δημοκρατικής αυτοδιαχείρισης σε όλα τα επίπεδα. Πρόσφατα, το ζήτημα της διαφθοράς στα πιο υψηλά επίπεδα του κράτους επανήλθε στη δημόσια συζήτηση. Είναι σαφές πως το καλύτερο για αυτή την πληγή είναι ο έλεγχος των εργαζομένων στη διαχείριση των διοικήσεων. Κανένας οργανισμός ελέγχου, καμία ερευνητική επιτροπή, δεν θα μπορέσει να έχει την αποτελεσματικότητα των συλλογικοτήτων των ίδιων των εργαζομένων που ελέγχουν δημοκρατικά τη χρήση των δημόσιων πόρων.

Η αυτοδιαχείριση μπορεί να γίνει κοινός ορίζοντας και σχέδιο για την κοινωνία. Μια συγκεκριμένη ουτοπία που, με βάση τις νέες κοινωνικές πρακτικές που γεννήθηκαν μέσα από τον πόλεμο και με μια ριζοσπαστική δημοκρατία, θα βρει τα μέσα εδώ και τώρα να αποφύγει τις γραφειοκρατικές παρεμφερσεις στην οικοδόμηση της εναλλακτικής προοπτικής.

Η αυτοδιαχείριση εκφράζει τη βούληση να παρθούν οι υποθέσεις του πληθυσμού στα χέρια του, να οργανωθεί χωρίς ιεραρχίες και εργοδοσία, να δημιουργηθούν άλλες κοινωνικές σχέσεις. Αλλά στην περίπτωση της Ουκρανίας έχει γίνει ταυτόχρονα και εργαλείο αντίστασης και επιβίωσης, σε μια πρωτόγνωρη κατάσταση. Ταυτόχρονα και σχέδιο και πρόγραμμα και κοινωνική πρακτική, η αυτοδιαχείριση ανοίγει ένα δύσκολο δρόμο στην ιστορία της χειραφέτησης. Αυτό είναι ο δρόμος που θέλησε να ανοίξει και η Solidarnosc το 1980 με το σχέδιό της για μια Αυτοδιαχειριζόμενη Δημοκρατία, πριν συντριβεί από την πολωνική και τη ρωσική γραφειοκρατία. Στην Ουκρανία είναι προφανές ότι γράφεται μια νέα σελίδα πλούσια σε διδάγματα της μακρικής ιστορίας αυτοοργάνωσης των εκμεταλλεζόμενων. Στην κατάσταση αυτή, φαίνεται ότι το Sotsialnyi Rukh είναι ασφαλώς μια από τις οργανώσεις που έχουν περισσότερο συνείδηση αυτών των δυνατοτήτων. Τα πολιτικά του καθήκοντα είναι τεράστια. Τα διεθνιστικά και αντικαπιταλιστικά ρεύματα της δυτικής αριστεράς πρέπει να τα υποστηρίξουν.

Patrick Le Trehondat

Πηγή : Cerises la coopérative, 17 Φλεβάρη 2023

Μετάφραση: ΤΠΤ
<https://tpt4.org/?p=8723>

¹ - Οι αποφάσεις αυτές μπορούν να βρεθούν στα γαλλικά εδώ: https://www.syllepse.net/en-telechargement-gratuit-_r_20.html και τμήματα στα ισπανικά εδώ: <https://www.antikapitalistak.org/dossier/>

² - Contretemps, n° 56, janvier 2023, Paris, Syllepse.

³ - <https://rev.org.ua/samoorhanizatsiya-ta-solidarnist%ca%b9-lhbtkpid-chas-viyny/>

⁴ - <https://peopleschoice.coop>

⁵ - https://www.syllepse.net/autogestion-l-encyclopedie-internationale-_r_76_i_648.html

Κίνα:

Για πραγματική απελευθέρωση των ΛΟΑΤΚΙ στην Κίνα

Της Yong-hui Hong

Τον Μάιο, μια κινεζική μη κερδοσκοπική οργάνωση, το “Κέντρο ΛΟΑΤΚΙ” του Πεκίνου, έκανε μια ξαφνική ανακοίνωση: “Με μεγάλη μας λύπη ανακοινώνουμε ότι, λόγω δυνάμεων πέρα από τον έλεγχό μας, το Κέντρο ΛΟΑΤΚΙ του Πεκίνου θα σταματήσει να λειτουργεί από σήμερα”. Και η οργάνωση αυτή αναγκάστηκε να σταματήσει να λειτουργεί κάτω από την πίεση των κινεζικών αρχών¹. [1] Η οργάνωση αυτή είχε ιδρυθεί το 2008 και, μέχρι το κλείσιμό της το 2023, παρείχε υπηρεσίες όπως συμβουλευτική χαμηλού κόστους και τηλεφωνική γραμμή αντιμετώπισης κρίσεων, έστω και κάτω από τη λογοκρισία και την πίεση των κινεζικών αρχών. Διατηρούσε γραφεία για προβολές ταινιών και ομάδες συζήτησης.

Το κέντρο δεν είναι ούτε η πρώτη ούτε η μεγαλύτερη οργάνωση για τις σεξουαλικές μειονότητες στην Κίνα. Αντιπροσώπευε όμως το κινεζικό κίνημα ΛΟΑΤΚΙ στο πολιτικό, οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο της χώρας. Το κέντρο συνέχισε να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, μεταξύ τους και τον γάμο μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, ακόμη και μετά την πανεθνική καταστολή των δικηγόρων και ακτιβιστών για τα ανθρώπινα δικαιώματα που ξεκίνησε το 2015.

Από την άλλη πλευρά, είναι αλήθεια ότι κατά τα τελευταία χρόνια οι δραστηριότητές του είχαν περιοριστεί. Τα τελευταία χρόνια, ο Σι Τζινπίνγκ έχει θεωρήσει τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων αποτελούν “δυτικές αξίες” και έχει μάλιστα συλλάβει και ακτιβιστές. Οι καταπίεσεις αυτές έρχονται σε πλήρη αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στη γειτονική Ταϊβάν, η οποία έγινε η πρώτη χώρα στην Ασία που αναγνώρισε τον γάμο μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου το 2019².

Παλαιότερη καταπίεση των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων

Αρχικά, τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στην Κίνα δεν προστατεύονταν

ποτέ ρητά από τις διακρίσεις. Επίσης, η κινεζική κυβέρνηση είχε επιδείξει αμφιλεγόμενη και ασταθή στάση απέναντι στο θέμα. Το Σύνταγμα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας προβλέπει την ισότητα βάσει του νόμου. Αλλά αυτό δεν αναφέρει ρητά τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου. Και δεν υπάρχει διάταξη κατά των διακρίσεων για σεξουαλικό προσανατολισμό ή ταυτότητα φύλου στο πλαίσιο της κινεζικής εργατικής νομοθεσίας. Δεν είναι κάτι επομένως που ανέκυψε μόλις πρόσφατα. Ενώ και η αμφίσημη και ασταθής στάση της κυβέρνησης μερικές φορές μετατρέπονταν σε πλήρη αποδοκιμασία.

Όμως, η καταπίεση των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων έχει κλιμακωθεί από τότε που ο Σι Τζινπίνγκ εξελέγη πρόεδρος της Κίνας από τη Λαϊκή Εθνοσυνέλευση το 2013. Τρεις μήνες μετά την εκλογή του Σι Τζινπίνγκ, συνελήφθησαν μερικοί υπεύθυνοι ακτιβιστές στο Φεστιβάλ Queer Κινηματογράφου του Πεκίνου. Και δύο μήνες αργότερα, το Φεστιβάλ Ανεξάρτητου Κινηματογράφου του Πεκίνου παρεμποδίστηκε από τις κινεζικές αρχές και τελικά ακυρώθηκε. Το Φεστιβάλ Ανεξάρτητου Κινηματογράφου, που τότε βρισκόταν στην 11η χρονιά του, είχε παρεμποδιστεί και στο παρελθόν από τις αρχές. Ωστόσο, ήταν η πρώτη φορά που αναγκάστηκε να ακυρωθεί. Το 2020, το PRIDE της Σαγκάης αναγκάστηκε να σταματήσει τις δραστηριότητές του. Πρόκειται για μια από τις μακροβιότερες ομάδες υπερηφάνειας ομοφυλοφίλων στην Κίνα και λειτουργούσε για περίπου 11 χρόνια. Ο επίσημος ιστότοπος του Queer Choir του Πεκίνου υπήρχε περίπου ως τον περασμένο Οκτώβριο. Αλλά είναι κλειστός πλέον -τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές. Το “Queer Choir του Πεκίνου” είχε ιδρυθεί το 2008, την ίδια χρονιά που ιδρύθηκε και το “ΛΟΑΤΚΙ Κέντρο του Πεκίνου”.

Είναι σαν ο Σι Τζινπίνγκ να ευθυγραμμίστηκε με τις πολι-

τικές του Πούτιν. Από πέρυσι, ο Πούτιν έχει επανειλημμένα κάνει διακρίσεις που φαίνεται να απευθύνονται ενάντια στις σεξουαλικές μειονότητες σε ομιλίες του που σχετίζονται με την εισβολή στην Ουκρανία. Η Ρωσία και η Κίνα στέκονται επί του παρόντος μαζί ενάντια στους “κοινούς εχθρούς”.

Ο Σι Τζινπίνγκ είναι επιφυλακτικός απέναντι στις “δυτικές αξίες”

Οι “κοινοί εχθροί” των Κινέζων και Ρώσων δικτατόρων είναι οι “δυτικές αξίες”. Στην Κίνα, η αυστηρότερη επιτήρηση και η λογοκρισία του λαού ανάγκασαν πολλές οργανώσεις σχετιζόμενες με ΛΟΑΤΚΙ να κλείσουν και εκδηλώσεις να ακυρωθούν με πρόσχημα την “εθνική ασφάλεια”³.

Η πολιτική πίεση επεκτάθηκε και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τον Ιούλιο του 2021, πολλοί λογαριασμοί WeChat σχετιζόμενοι με κινήματα ΛΟΑΤΚΙ, όπου συμμετείχαν φοιτητές πανεπιστημίου, μπλοκαρίστηκαν και στη συνέχεια διαγράφηκαν χωρίς προειδοποίηση. Οι λογαριασμοί διαγράφηκαν μονομερώς, ενώ οι φοιτητές ασκούσαν το δικαίωμά τους στην ελευθερία έκφρασης και λόγου⁴. Οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης, όπως το LINE, το Twitter, το YouTube, το Facebook και το Instagram, που χρησιμοποιούνται ευρέως σε άλλες χώρες, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή είναι εξαιρετικά περιορισμένες στην Κίνα -εκτός εάν χρησιμοποιηθούν υπηρεσίες περιαγωγής μέσω εξωτερικού ή υπηρεσίες VPN. Αυτό οφείλεται στο πολύ αυστηρό σύστημα λογοκρισίας του διαδικτύου, γνωστό ως “Μεγάλο Τείχος Προστασίας”. Στην πραγματικότητα, οι άνθρωποι στην Κίνα αναγκάζονται να χρησιμοποιούν το WeChat, το Weibo, το Renrenwan και το Oasis αντί για το LINE, το Twitter, το YouTube, το Facebook και το Instagram αντίστοιχα.

Η κρατική επιτήρηση και συλλογή πληροφοριών από τις κινεζικές αρχές διεξάγεται όχι μόνο στην ηπειρωτική Κίνα αλλά και σε άλλες χώρες. Όταν ένας φίλος της συγγραφέας του παρόντος άρθρου που ζει σε άλλη χώρα εκτός της Κίνας επέκρινε την κινεζική κυβέρνηση στο WeChat, έλαβε την επόμενη ημέρα προειδοποιητικό τηλεφώνημα από Κινέζο αξιωματικό της δημόσιας ασφάλειας.

Ο μόνος τρόπος για να κερδίσουμε την πραγματική απελευθέρωση

Η κινεζική κυβέρνηση έχει επιτύχει ορισμένα αποτελέσματα στον “έλεγχο του λαού” για λόγους “εθνικής ασφάλειας”. Τα τελευταία χρόνια, η κινεζική κυβέρνηση έχει καταφέρει να παρακολουθεί τις συνομιλίες, τη συμπεριφορά και το ιστορικό του τί αγοράζουν όλοι οι Κινέζοι πολίτες χρησιμοποιώντας αποκλειστικά τα κινεζικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό εκφράζει και το έντονο αίσθημα ανησυχίας του Σι Τζινπίνγκ, ο οποίος είναι εξαιρετικά επιφυλακτικός απέναντι στην επιρροή και τις αξίες των ξένων χωρών.

Ταυτόχρονα, υπάρχει μια “εξέταση του τι θέλει ο Σι Τζινπίνγκ”, στο όνομα της αφοσίωσης από την “παράταξη εθνικής ασφάλειας”, που αυξάνει τη δύναμη και τα συμφέροντα εντός του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος (ΚΚΚ). Ειδικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η κινεζική κυβέρνηση συνέχισε την ιδιωτικοποίηση των δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών⁵. Αυτό εξέθεσε τις γυναίκες και άλλες περιθωριοποιημένες ομάδες σε περαιτέρω επισφαλείς συνθήκες και εκμετάλλευση. Απέναντι σε αυτό, φεμινίστριες και ΛΟΑΤΚΙ ακτιβιστές ηγήθηκαν τοπικών και υπερπόντιων αγώνων

κατά της έμφυλης βίας. Αλλά και γενικότερα, ο λαός στην Κίνα ξεκίνησε έναν μαζικό αγώνα σε όλη τη χώρα.

Ως αποτέλεσμα, ο λαός κέρδισε πέρυσι την πρώτη του μάχη ενάντια στις μακροχρόνιες πολιτικές πανδημίας της χώρας. Ο αγώνας σε ολόκληρη την Κίνα έκανε το καθεστώς Σι Τζινπίνγκ να υποχωρήσει σε κάποιο βαθμό από τις δικτατορικές του πολιτικές.

Το καταπιεσμένο προλεταριάτο δεν έχει πατρίδα. Εμείς οι σοσιαλιστές πρέπει να στηρίξουμε σθεναρά και να ενδυναμώσουμε τους αγώνες του για τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα των καταπιεσμένων. Ο ορίζοντας μας είναι η διεθνής αλληλεγγύη για την ανατροπή του γραφειοκρατικού καπιταλιστικού συστήματος της Κίνας, αλλά και για την κατάργηση της δικτατορικής εξουσίας του Σι Τζινπίνγκ, από την οποία αντλεί την εξουσία του το πολιτικό καθεστώς⁶. Είμαστε η τάξη που κάνει τη δουλειά σε όλο τον κόσμο και μπορεί να τον επαναστατικοποιήσει. Μπορούμε να κερδίσουμε την πραγματική απελευθέρωση⁷. Είναι ο μόνος τρόπος για να εκπληρώσουμε τα αιτήματα των καταπιεσμένων ανθρώπων που συμμετέχουν στους συνεχιζόμενους αγώνες για δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις και για επαναστατικό σοσιαλισμό.

Yong-hui Hong * 31 Μαΐου 2023

Μετάφραση ΤΠΤ-“4”

από το: Yong-hui Hong “For true liberation of LGBTQI people in China” International Viewpoint.

* Η Yong-hui Hong είναι μέλος του JRCL/NCIW -ιαπωνικό τμήμα της 4ης Διεθνούς].

¹ - Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, οι υπερπόντιοι λογαριασμοί της οργάνωσης κοινωνικής δικτύωσης της οργάνωσης (σε Facebook, Instagram, LinkedIn) δεν έχουν ακόμα διαγραφεί.

² - Στην Ταϊβάν, την ίδια περίοδο, όχι μόνο τα δημοκρατικά κινήματα αλλά και τα φεμινιστικά κινήματα, τα εργατικά κινήματα και τα κοινωνικά κινήματα αναπτύσσονταν σε εθνικό επίπεδο, γεγονός που επέτρεψε την κατάργηση των παραδοσιακών περιορισμών της κοινωνίας της Ταϊβάν.

³ - Στο 20ό Εθνικό Συνέδριο του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος, τον Οκτώβριο του 2022, ο Σι Τζινπίνγκ χρησιμοποίησε τη λέξη “ασφάλεια” 91 φορές και τη λέξη “εθνική ασφάλεια” 29 φορές στην πολιτική του έκθεση. Από την άλλη, η λέξη “μεταρρύθμιση”, η οποία είχε χρησιμοποιηθεί πολύ συχνά στις προηγούμενες πολιτικές ομιλίες του ΚΚΚ, χρησιμοποιήθηκε μόνο 51 φορές. Η Κίνα έχει περάσει από την εποχή της “μεταρρύθμισης και ανοίγματος” στην εποχή της “εθνικής ασφάλειας”.

⁴ - Λόγω της δημοτικότητας του WeChat, η κινεζική κυβέρνηση χρησιμοποιεί την εφαρμογή αυτή ως πηγή δεδομένων για μαζική παρακολούθηση στην Κίνα.

⁵ - Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς, 22 Δεκεμβρίου 2022, “Αλληλεγγύη στο μαζικό κίνημα για τη δημοκρατία στην Κίνα”.

⁶ - Μετά τη διαμαρτυρία στο Πεκίνο, στη γέφυρα Sitong τον Οκτώβριο του 2022 “Θάρρος στη γέφυρα Sitong”, διαδηλωτές που φορούσαν προστατευτικό εξοπλισμό για όλο τους το σώμα οργάνωσαν μια δράση με τα συνθήματα της διαμαρτυρίας στη γέφυρα Sitong μπροστά από την κινεζική πρεσβεία στο Τόκιο, με τα λόγια: “Δεν θέλουμε δοκιμές νουκλειικών οξέων, θέλουμε φαί να φάμε. Δεν θέλουμε lockdowns, θέλουμε ελευθερία. Δεν θέλουμε Πολιτιστική Επανάσταση, θέλουμε μεταρρύθμιση. Δεν θέλουμε δικτάτορες”.

⁷ - Παρατίθεται από το τέλος του βιβλίου της Leslie Feinberg “Transgender Liberation: A Movement Whose Time Has Come”, (1992).

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς **Angel Hugo Blanco Galdós Presente!**

Ο Hugo Blanco γεννήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1934 στο Κούσκο του Περού. Πέθανε στις 25 Ιουνίου 2023 στην Ουπιάλα της Σουηδίας.

«Ο Ούγκο Μπλάνκο δίνει το παράδειγμα». Αυτό έγραφε ο Τσε Γκεβέρα για την περίοδο αυτή της ζωής του Μπλάνκο, όταν αυτός ήταν ο βασικός οργανωτής του κινήματος για την αγροτική μεταρρύθμιση από τα κάτω στην Λα Κονβενσιόν και στο Λάρες του Περού, μεταξύ του 1958 και του 1963. Η καταστολή κατά των αγροτών τους οδήγησε στο να οργανώσουν ένοπλες ομάδες αυτοάμυνας.

Η καθοριστική αυτή περίοδος για τη ζωή του Ούγκο είναι ασφαλώς πλούσια σε διδάγματα για τους επαναστάτες του κόσμου ολόκληρου, αλλά το ίδιο ισχύει και για τις πολλές άλλες φάσεις της μακράς του ζωής.

Εξαιτίας του ρόλου του ως οργανωτή των αγροτών, ο Μπλάνκο συνελήφθη. Η τοπική αστυνομία είχε την εντολή να τον σκοτώσει, ενώ η στρατιωτική αστυνομία είχε την εντολή να τον συλλάβει ζωντανό. Ευτυχώς ήταν η τελευταία που τον συνέλαβε. Αλλά στη διάρκεια της δίκης του, που διεξήχθη στην Τάκνα, γιατί το κράτος εκτιμούσε ότι θα είχε μικρότερη υποστήριξη σε αυτή την πόλη απ'ό,τι στο Κούσκο, ο εισαγγελέας ζήτησε τη θανατική ποινή.

Τελικά, καταδικάστηκε σε 25 χρόνια φυλακή και φυλακίστηκε στο οχυρό του νησιού-φυλακή Ελ Φροντόν. Αυτό αποτελούσε εν μέρει μια νίκη της σημαντικής διεθνούς καμπάνιας υπέρ της απελευθέρωσής του, που οργάνωσε η 4η Διεθνής αλλά που είχε και μια πολύ ευρύτερη στήριξη, ιδιαίτερα από προσωπικότητες όπως η Σιμόν ντε Μπובουάρ και ο Μπέρτραν Ράσελ. Το 1968, επιλέχτηκε ως "ο φυλακισμένος της χρονιάς" από το σουηδικό τμήμα της Διεθνούς Αμνηστίας.

Κατά τη φυλάκισή του, που διήρκεσε πέντε χρόνια, έγραψε πολλά. Μια μετάφραση στα αγγλικά ενός τμήματος των γραπτών του δημοσιεύτηκε, με τον τίτλο "Land or Death: The Peasant Struggle in Peru" το 1977 (Tierra y Libertad: La lucha campesina en Perú).

Η γραφή του είναι εξαιρετικά ζωντανή, τόσο σε αυτό το πρώτο βιβλίο του όσο και σε όλα όσα ακολούθησαν, στη διάρκεια των πολλών δεκαετιών, όπου μεταφέρει λαμπρά τη βίαιη πραγματικότητα στην οποία υποβάλλονται οι ακτήμονες από τους γεωκλήμονες, που τους επέβαλλαν φεουδαρχικού τύπου δουλοπαροικία. Το ότι οι ιθαγενικές κοινότητες εξαναγκάζονταν να δουλεύουν τη γη που τους είχε κλέψει ο ιμπεριαλισμός εντάσσεται σε αυτή την αναξιοπρέπεια που οδηγεί στην αντίσταση -και, σε ορισμένες στιγμές, και στην εξέγερση.

Ο Μπλάνκο, προερχόμενος από μια πολιτικοποιημένη οικογένεια, ξεκίνησε την πολιτική του δραστηριότητα στην ηλικία των 17 ετών, στο Πανεπιστήμιο του Κούσκο, το 1951, οργανώνοντας μια επιτυχημένη απεργία ενάντια σε μια δικτατορική διεύθυνση. Έγινε τροτσκιστής και μέλος της 4ης Διεθνούς, όταν φοιτούσε στην Αργεντινή, με κίνητρο ιδιαίτερα την αντίθεση στο πραξικόπημα της Γουατεμάλας, το 1954. Εγκαταλείπει τις σπουδές του και γίνεται εργοστασιακός εργάτης και ενεργός ακτιβιστής στην Λα Πλάτα.

Επιστρέφοντας στο Περού το 1957, πιάνει δουλειά πάλι σε ένα εργοστάσιο και στρατεύεται στην πολιτική δράση στη Λίμα. Συμμετέχει στην οργάνωση μιας διαδήλωσης κατά της επίσκεψης του Νίξον στην πρωτεύουσα του Περού το 1958. Ίσως για να ξεφύγει από την προσοχή της αστυνομίας που ενδιαφερόταν όλο και περισσότερο για τις δραστηριότητές του, μετακομίζει στην Λα Κονβενσιόν και γίνεται αγρότης υπονοικιάζοντας γη.

Χωρίς να υποτιμούμε τη δουλειά που είχε κάνει ως τότε, σε αυτό ανέπτυξε την πιο σημαντική του συμβολή στην επαναστατική πάλη και στις ριζοσπαστικές ιδέες.

Το έλεγε άλλωστε και ο ίδιος, σε μια συνέντευξή του το 2020: "Προσωπικά, αυτό που θεωρώ ως πιο σημαντικό στη διάρκεια της ζωής μου, είναι ο αγώνας για να ανήκει η γη σε αυτόν που την δουλεύει, είναι η οργάνωση του αγώνα αυτού με δημοκρατικό τρόπο μέσα από την υιοθέτηση αποφάσεων σε γενικές συνελεύσεις, καθώς και η διεκδίκηση για την αξιοπρέπεια του ιθαγενούς και αγροτικού πληθυσμού".

Όταν ήταν φυλακή ο Μπλάνκο, πρόεδρος του Περού έγινε ο Χουάν Βελάσκο μετά από ένα πετυχημένο στρατιωτικό πραξικόπημα. Αυτός παρουσιάζονταν ως προοδευτικός και ευνοϊκός προς την αγροτική μεταρρύθμιση. Προσπάθησε μάλιστα να κλείσει και μια συμφωνία με τον Ούγκο, λέγοντάς του ότι θα τον έβγαζε από τη φυλακή εάν δεχόταν να μπει στην ομάδα του για την ετοιμασία της αγροτικής μεταρρύθμισης. Ο Ούγκο του απάντησε: "Θα μπορούσα να συμμετάσχω στην ομάδα σας, εάν η μεταρρύθμιση που θα κάνουμε δεν θα είναι ούτε αυτή που θέλετε εσείς, ούτε αυτή που θέλω εγώ, αλλά θα πάμε σε όλη τη χώρα, θα ρωτήσουμε και θα κάνουμε την αγροτική μεταρρύθμιση που οι ίδιοι οι άνθρωποι θέλουν".

Ο Βελάσκο δεν δέχεται την πρόταση, αλλά μετά από τεράστιες πιέσεις, δέχεται τελικά να εξορίσει τον Μπλάνκο στο Μεξικό, το 1971. Την επόμενη χρονιά, ο Ούγκο Μπλάνκο πηγαίνει στην Αργεντινή και μετά στη Χιλή, όπου είναι τότε στην εξουσία ο Αλιέντε. Κατά το πραξικόπημα κατά του Αλιέντε, το 1973, καταφεύγει στη σουηδική πρεσβεία και παίρνει άσυλο από τη χώρα αυτή, στην οποία και θα διαμείνει πολλά χρόνια.

Το 1975, ο Μπλάνκο επιστρέφει στο Περού. Ο Βελάσκο έχει ανατραπεί από τον Μπερμούντες, ο οποίος είχε υποσχεθεί να αμνηστεύσει όλους όσους είχαν εξοριστεί από τον προκάτοχό του. Για ένα χρόνο, ο Ούγκο μπορεί να ταξιδεύει σε όλη τη χώρα, αλλά στις 3 Ιουλίου του 1976, όταν συλλαμβάνονται οι διαμαρτυρίες κατά της λιτότητας, και πάλι συλλαμβάνεται και απελάσσεται στη Σουηδία.

Το 1978 μπορεί και πάλι να επιστρέψει στη χώρα του, όπου γίνεται υποψήφιος για τη συντακτική συνέλευση μέσα από μια λίστα της ενωμένης αριστεράς, το Frente Obrero Campesino, Estudiantil y Popular (FOCEP), που υποστηρίζει από το Partido Revolucionario de los Trabajadores (PRT), τους περουβιανούς της 4ης Διεθνούς. Τότε ξεκινάει και μια περιόδεια εκδηλώσεων στην Ευρώπη, για να καταγγείλει την καταστολή, πράγμα που του δίνει τόσο μεγάλη υποστήριξη που τελικά του χορηγείται η άδεια να επιστρέψει και να ορκιστεί ως βουλευτής.

Κατά την επόμενη δεκαετία, ο Ούγκο κατείχε πολλές αιρετές θέσεις -στο Κογκρέσο, από το 1980 ως το 1985, για το Partido Unificado Mariateguista, και στη Γερουσία για την Izquierda Unida, από το 1990 ως το 1992, όπου εκλέχθηκε από ενωτικές καμπάνιες που στηρίχτηκαν από το περουβιανό τμήμα της 4ης Διεθνούς. Το 1980, κατά τις πρώτες προεδρικές εκλογές μετά από πάρα πολλά χρόνια, ο Μπλάνκο επίσης κατέβηκε ως υποψήφιος του PRT.

Το 1993, αναγκάζεται και πάλι να διαφύγει, εξαιτίας της απειλής του "Φωτεινού Μονοπατιού" και των υπηρεσιών ασφαλείας και ζει στο Μεξικό για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Επηρεάστηκε πολύ από την ζαπατιστική εξέγερση του 1994 στο Τσιάπας. Κατόπιν επέστρεψε στο Περού και άρχισε πάλι τη δουλειά του για την οικοδόμηση του αγροτικού κινήματος, ξεκινώντας να δημοσιεύει το μηνιαίο περιοδικό Lucha Indígena (Ιθαγενικός Αγώνας) το 2006.

Κατά τον 20ο αιώνα, ήταν πολλοί οι επαναστάτες σοσιαλιστές που κατάλαβαν τη σημασία της πάλης για τον οικοσοσιαλισμό απέναντι στην περιβαλλοντική καταστροφή στην οποία όλο και περισσότερο προσκρούουμε. Ο Ούγκο υποστήριξε πως, ακόμα και αν οι ιθαγενικές κοινότητες δεν χρησιμοποιούν τον όρο οικοσοσιαλισμός, ωστόσο αγωνίζονται για τον οικοσοσιαλισμό εδώ και πάνω από 500 χρόνια.

Οι ιθαγενείς των Άνδεων και του Αμαζονίου πιστεύουν πως "η ανθρωπότητα είναι μια κόρη και τμήμα της Μητέρας Γης. Πρέπει να ζούμε πλήρως μέσα της, σε αρμονία μαζί της. Αγαπάμε την Pachamama και την φροντίζουμε. Ελπίζουμε παθιασμένα να ξανααρχίσουμε να θεμελιώνουμε την οικονομία μας στην πλούσια βιοποικιλότητα μέσα από μια φυσική γεωργία και ιατρική, καθώς και από όλες τις σύγχρονες προόδους που δεν κάνουν κακό".

Η υγεία του Ούγκο υπέφερε από τα πολλαπλά πλήγματα που είχε υποστεί στη διάρκεια των χρόνων αγώνα του. Το 2002, αναγκάστηκε να χειρουργηθεί στο κεφάλι, στο Μεξικό, και κατόπιν ανέρρωσε στην Κούβα. Η κατάσταση της υγείας του επιδεινώθηκε και πάλι κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του και πέθανε στη Σουηδία μετά από μια σύντομη αλλά σοβαρή ασθένεια.

Ακόμα και αν ο Ούγκο Μπλάνκο δεν ήταν τυπικά μέλος της 4ης Διεθνούς όταν πέθανε, ωστόσο συμμετείχε σε οργανώσεις της 4ης Διεθνούς, ήδη από όταν ήταν νέος στην Αργεντινή, και επί πολλές δεκαετίες. Πάντα τον θεωρούσαμε σύντροφο και το ίδιο και εκείνος εμάς. Και μάλιστα υπογράμμιζε το γεγονός ότι η 4η Διεθνής ήταν αυτή που έκανε κάθε φορά καμπάνια για να τον σώσει όταν απειλούταν η ζωή του.

Οι περισσότεροι από μας μάθαμε το θάνατό του από τις αναρτήσεις των παιδιών του στα κοινωνικά δίκτυα, μαζί με το χαμογελαστό του πρόσωπο και το εμβληματικό του ψάθινο καπέλο, τις ημερομηνίες της ζωής του, και τα εξής λόγια του Μπέρτολτ Μπρεχτ:

Υπάρχουν αυτοί που αγωνίζονται μια μέρα και είναι καλοί, Υπάρχουν αυτοί που αγωνίζονται για ένα χρόνο και είναι καλύτεροι, Υπάρχουν αυτοί που αγωνίζονται για πολλά χρόνια και είναι ακόμα καλύτεροι, Αλλά υπάρχουν και αυτοί που αγωνίζονται μια ολόκληρη ζωή: αυτοί είναι απαραίτητοι.

Με αυτά τα λόγια, εξάλλου, είναι που αρχίζει και η εισαγωγή του βιβλίου του Ούγκο Μπλάνκο "We the Indians: the indigenous peoples of Peru and the struggle for land" (Resistance Books and Merlin Press 2018). Εάν στεναχωριόμαστε που δεν θα μπορούμε πλέον να αγωνιζόμαστε στο πλευρό του Ούγκο ούτε να μιλάμε μαζί του διαπροσωπικά, είμαστε ωστόσο σίγουροι(-ες) ότι οι ιδέες του και η ακούραστη αποφασιστικότητά του θα συνεχίζουν να ζουν στην καρδιά πολλών, όπως και στη δικιά μας.

Angel Hugo Blanco Galdós Presente!

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς

28 Ιουνίου 2023 | Μετάφραση: ΠΤΠ

Προς τιμήν του Esteban Volkov (1926-2023):

Ζήτω η μνήμη του Λέον Τρότσκι και του αγώνα της αριστερής αντιπολίτευσης ενάντια στον καπιταλισμό και τον σταλινισμό!

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς

Αποχαιρετώντας τον Don Esteban, που πέθανε στις 16 Ιουνίου σε ηλικία 97 ετών, δεσμευόμαστε όχι μόνο να στηρίξουμε τη συνέχεια του έργου του Μουσείου-Οίκου του Leon Trotsky στο Μεξικό, αλλά και να συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε στην αποστολή της ζωής του: να διατηρήσουμε και να διαδώσουμε την πολιτική κληρονομιά του επαναστάτη παππού του.

Την Παρασκευή 16 Ιουνίου, ο Don Esteban Volkov, εγγονός του Λέον Τρότσκι, πέθανε στο Μεξικό. Ήταν ο τελευταίος ζωντανός μάρτυρας των τελευταίων χρόνων του έργου του παππού του καθώς και της δολοφονίας του από τον σταλινικό πράκτορα Ramon Mercader στις 21 Αυγούστου 1940, στο σπίτι όπου ζούσε εξόριστη η οικογένεια του Ρώσου επαναστάτη στο Coyoacán. Το κτίριο μετατράπηκε από τον Don Esteban το 1990 σε Museo Casa Léon Trotsky.

Με τον θάνατό του, κλείνει ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο στην ιστορία της αριστεράς του εικοστού αιώνα, γιατί ο Don Esteban ήταν κάτι περισσότερο από απλώς εγγονός. Ήταν ο συνειδητός θεματοφύλακας της κληρονομιάς των αγώνων, της θεωρητικής παραγωγής και της πολιτικής αντίστασης των γονιών και των συμπατριωτών του μέσα από την αριστερή αντιπολίτευση στη Σοβιετική Ένωση. Εξ ου και η σημασία της ζωής του, της ακούραστης φωνής του στην υπενθύμιση των εκκαθαρίσεων και των διώξεων του Στάλιν εναντίον μιας ολόκληρης γενιάς επαναστατών πριν και μετά το 1917, στο ακούραστο έργο της διατήρησης οικογενειακών εγγράφων, αντικειμένων και αναμνηστικών, στον αγώνα για την αναίρεση των εκστρατειών συκοφάντησης που ο Τρότσκι, ακόμη και μετά το θάνατό του, και οι τροτσκιστές είχαν να αντιμετωπίσουν επί δεκαετίες.

Ο Volkov (Vsevolod Platonovich Volkov) γεννήθηκε το 1926 στη Γιάλτα της Ουκρανίας. Η μητέρα του ήταν η Zinaida Bronstein, η πρώτη κόρη του Τρότσκι και της επαναστάτριας συντρόφου του και πρώτης συζύγου του, Aleksandra Sokolovskaya (ο Τρότσκι και η Aleksandra είχαν και μια δεύτερη κόρη, τη Nina). Με το οικογενειακό παρατσούκλι Sieva, η ζωή του Don Esteban σημαδεύτηκε από τον αντίκτυπο που είχε η δεκαετία του 1920 στην παιδική του ηλικία.

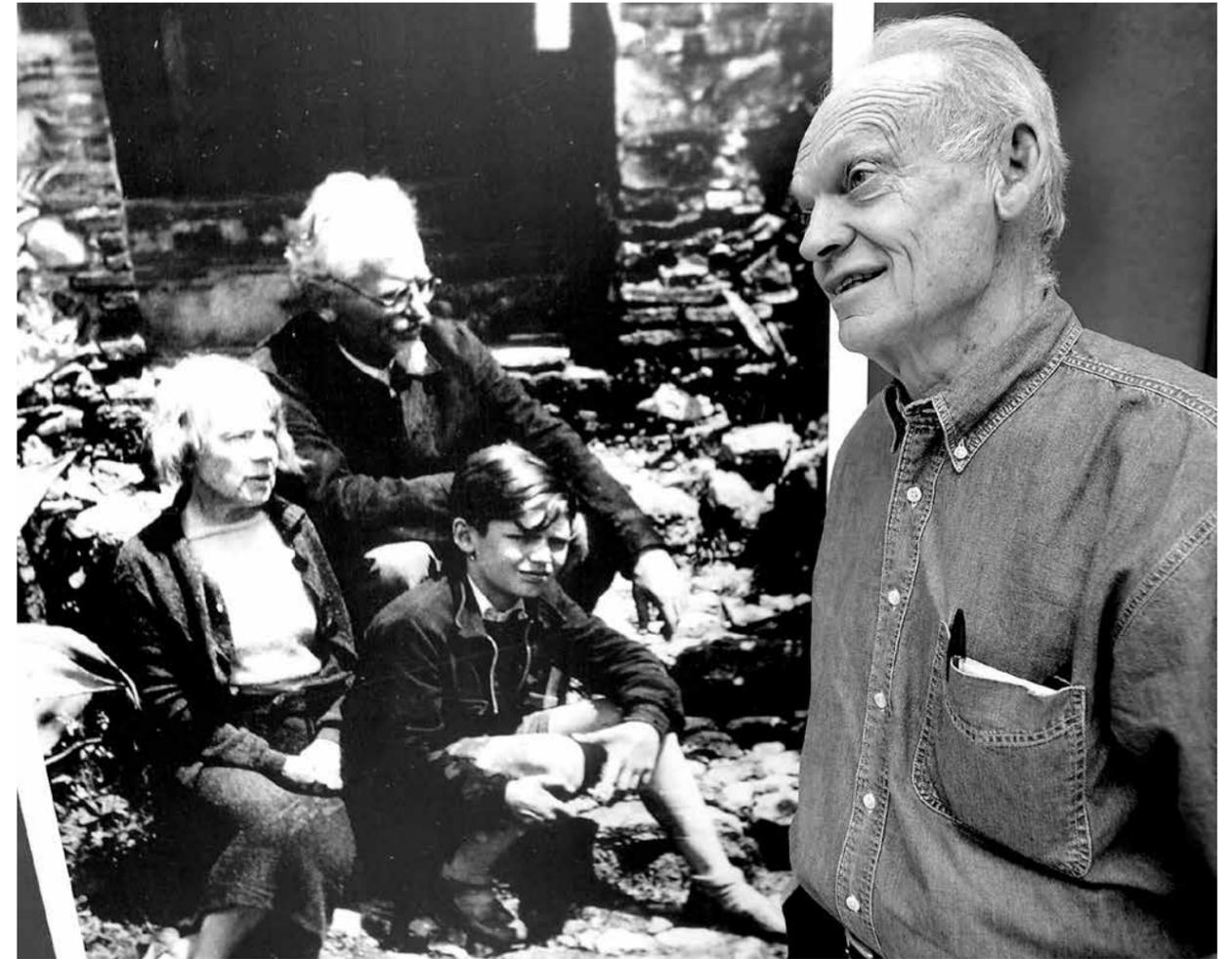
Ο πατέρας του Esteban, ο Platon Ivanovitch Volkov (1898-1936), ήταν μέλος της αριστερής αντιπολίτευσης με επικεφαλής τον Τρότσκι και συνελήφθη δύο φορές επί Στάλιν (το 1928 και το 1935) και εξαφανίστηκε σε ένα γκουλάγκ το 1936, κατά τη διάρκεια της περιόδου που είναι γνωστή ως

οι Μεγάλες Εκκαθαρίσεις. Η Zinaida, επίσης ακτιβίστρια της αριστερής αντιπολίτευσης, κατάφερε να εγκαταλείψει την ΕΣΣΔ και να συναντήσει τον πατέρα της στην Πρίνκιπο της Τουρκίας, τον τόπο της πρώτης εξορίας του Τρότσκι. Ωστόσο, το σταλινικό καθεστώς την εμπόδισε να επιστρέψει στην ΕΣΣΔ, όπου είχε αφήσει το δεύτερο παιδί της, την Αλεξάνδρα. Η Zinaida αυτοκτόνησε στο Βερολίνο τον Ιανουάριο του 1933, λίγο πριν ο Χίτλερ έρθει στην εξουσία, αφήνοντας τον γιο της ορφανό σε ηλικία 7 ετών. Μετά από μια σύντομη παραμονή του σε οικοτροφείο στη Βιέννη, ο μικρός Sieva μεταφέρθηκε στο Παρίσι από τον Λέον Sedon, ένα από τα δύο παιδιά του Τρότσκι και της δεύτερης συζύγου του, της Natalia Sedona, η οποία ήταν επίσης ηγέτιδα του κινήματος που γέννησε τον τροτσκισμό. Μετά τη δολοφονία του Sedon από την Γκερμε (μετέπειτα KGB) το 1938, οι φίλοι του παππού του κατάφεραν τελικά να φυγαδεύσουν τον Sieva στο Μεξικό, όπου έγινε Esteban.

Σε ηλικία 13 ετών, έγινε μάρτυρας της απόπειρας δολοφονίας του παππού του (με πυροβολισμό) τον Μάιο του 1940 και, τον Αύγουστο του ίδιου έτους, και της δολοφονίας του Τρότσκι, την ώρα που επέστρεφε από το σχολείο. Σύμφωνα με τους φίλους του, την οικογένειά του και όλους όσοι τον άκουγαν να μιλάει για τα γεγονότα αυτά επί δεκαετίες, ο Don Esteban συγκινούνταν ιδιαίτερα από τις αναμνήσεις εκείνων των ημερών, κάθε φορά που τις διηγούνταν.

Ο νεαρός Ρώσος μεγάλωσε στο Μεξικό, σπούδασε χημικός μηχανικός και ήταν ένας από εκείνους που έφτιαξαν τα πρώτα αντισυλληπτικά χάπια. Παντρεύτηκε και απέκτησε τέσσερις κόρες. Το 1988, έλαβε βίζα από την τότε Σοβιετική Ένωση για να επισκεφθεί την πατρίδα του. Εκεί ξαναβρήκε την αδελφή του, η οποία είχε χωριστεί με τόσο τραγικό τρόπο από τη μητέρα της τη δεκαετία του '20. Εκείνη τότε έπασχε από μια θανατηφόρα ασθένεια και μιλούσε μόνο ρωσικά - μια γλώσσα που ο Esteban είχε ξεχάσει. Τα αδέρφια χρειάζονταν διερμηνέα, ένα ενδεχόμενο που είχε σκεφτεί ο Τρότσκι και, για αυτό, παρότρυνε τον νεαρό Εστεμπάν να συνεχίσει να μαθαίνει ρωσικά.

Παρά τις τραγωδίες, ή μάλλον εξαιτίας των παιδικών του τραυμάτων μαζί με τα μαθήματα που πήρε από την οικογενειακή του ζωή, ο Don Esteban υπήρξε ακούραστος υπερασπιστής των ιδεών εκείνων που ηγήθηκαν της Ρωσικής Επανάστασης του 1917, εχθρός του καπιταλισμού και του σταλινισμού. Το απέδειξε αυτό δημιουργώντας το σημερινό Ινστιτούτο για το Δικαίωμα του Ασύλου - Μουσείο του Οίκου

Leon Trotsky, το οποίο το διψύθυνο ο ίδιος μέχρι τα 90 του χρόνια. Το Ινστιτούτο για το Άσυλο και τις Πολιτικές Ελευθερίες δημιουργήθηκε για να βοηθήσει άλλους πολιτικούς αντιφρονούντες που ζητούν άσυλο στο Μεξικό, όπως είχε κάνει ο Τρότσκι, και ενοποιήθηκε με το μουσείο το 1996.

Εκεί, στο Coyoacán, ο Don Esteban έδωσε εκατοντάδες διαλέξεις. Ποτέ δεν συνδέθηκε πολιτικά με συγκεκριμένη οργάνωση, αλλά, στο έργο του για τη διατήρηση και την υπεράσπιση της οικογενειακής κληρονομιάς, συνεργάστηκε με όλα τα τροτσκιστικά ρεύματα. Το 1988, συμμετείχε στον εορτασμό της 50ής επετείου της 4ης Διεθνούς, που διοργάνωσε η Ligue Communiste Révolutionnaire, το γαλλικό τμήμα της 4ης Διεθνούς, στον οποίο συμμετείχαν 3.000 άτομα.

Σύμφωνα με το προσωπικό του μουσείου, ήταν η ψυχή του χώρου. "Χωρίς τον δυναμισμό και τον χαρακτήρα του, το μουσείο θα είχε αποτύχει στο έργο του. Ότι είμαστε σήμερα ως θεσμός, του το οφείλουμε", αναφέρεται στην ανακοίνωση που εκδόθηκε για τον θάνατο του Don Esteban. "Ο θάνατός του θα αφήσει ένα βαθύ κενό που θα είναι πολύ δύσκολο να καλυφθεί".

Στην οικογένεια, στους φίλους του σε όλο τον κόσμο και στο προσωπικό του μουσείου η 4η Διεθνής και οι αγωνιστές της εκφράζουν όλη τους την αλληλεγγύη. Γνωρίζουμε ότι ο Don Esteban θα είναι αναντικατάστατος στο Coyoacán, αλλά

πιστεύουμε ότι το έργο του και η κληρονομιά που διαφύλαξε και διέδωσε είναι ακόμα πολύ ζωντανή:

- στους ανεξάρτητους αγώνες των εκμεταλλευόμενων και καταπιεσμένων σε όλο τον κόσμο ενάντια στις καπιταλιστικές επιχειρήσεις και τις αστικές κυβερνήσεις
- στην ακούραστη μάχη για την οικοδόμηση πολιτικών κομμάτων και οργανώσεων που να υπερασπίζονται την πολιτική ανεξαρτησία της εργατικής τάξης
- στον δημοκρατικό, αδελφικό και θεωρητικό αγώνα για την (ανα)οικοδόμηση μιας σοσιαλιστικής στρατηγικής, που να είναι ταυτόχρονα και οικολογική, αντιρατσιστική και φεμινιστική, σε μια ανθρωπότητα που απειλείται περισσότερο από ποτέ, για μια στρατηγική που να βασίζεται στην αυτοοργάνωση και την αυτοκυβέρνηση των από τα κάτω.

Ο Don Esteban και ο παππούς του θα συνεχίσουν να ζουν μέσα από τον αγώνα μας.

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς

22 Ιουνίου 2023 | Μετάφραση ΤΠΤ-4*

<https://tpt4.org/?p=8795>

Δημήτρης Λιβιεράτος

(1927-2023)

Στις 16 Ιουνίου 2023, έσβησε σε ηλικία 96 χρονών, μία από τις εμβληματικές φυσιογνωμίες του μεταπολεμικού ελληνικού επαναστατικού κινήματος. Ο σύντροφος Μίμης Λιβιεράτος δεν είναι πια μαζί μας!

Ο νεαρός αντάρτης του ΕΛΑΣ, ο τελευταίος εναπομείνας σύνεδρος του ιδρυτικού συνεδρίου του Κομμουνιστικού Διεθνιστικού Κόμματος Ελλάδας, του ελληνικού τμήματος της 4ης Διεθνούς, ο μακρονησίωτης αγωνιστής, ο υπεύθυνος του παράνομου εργοστασίου όπλων στην έρημο Σαχάρα για λογαριασμό του αλγερίνικου FLN, ο αντιδικτατορικός αγωνιστής, ο σύντροφος Μίμης, σημείο αναφοράς για όλο το ελληνικό τροτσκιστικό κίνημα, έφυγε.

Ο Μίμης Λιβιεράτος γεννήθηκε το 1927 στα Πετράλωνα, όπου και ζούσε μέχρι σήμερα. Στη διάρκεια της Κατοχής συμμετείχε αρχικά στην ομάδα της Νέας Εποχής, που συγκροτήθηκε γύρω από τον Κώστα Αναστασιάδη και στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ των άλλων, αρκετοί νέοι αγωνιστές, όπως ήταν ο Γιώργος Δαλαβάρης –επιστήθιος φίλος του Μίμη για μια ζωή-, ο Λεωνίδας Κύρκος, ο Κορνήλιος Καστοριάδης, αλλά και αγωνιστές όπως ο Γιάννης Κορδάτος. Εν συνεχεία ήλθαν σε επαφή με τον τυπογράφο και παλιό γραμματέα του ΚΚΕ, τον Θωμά Αποστολίδη, και μαζί με άλλους αγωνιστές συγκρότησαν το Επαναστατικό Σοσιαλιστικό (Κομμουνιστικό) Κόμμα Ελλάδας (ΕΣ(Κ)ΚΕ) με έντυπο αρχικά τη Σοσιαλιστική Ιδέα και εν συνεχεία την Κόκκινη Σημαία. Ο Μίμης προσχώρησε στον ΕΛΑΣ και φοίτησε στη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών του. Το ΕΣ(Κ)ΚΕ μετά την Απελευθέρωση και τον Δεκέμβριο του 1944 προσχώρησε στην ΕΛΔ και σχηματίστηκε το ΣΚ-ΕΛΔ. Ο Μίμης και μια ομάδα, συνολικά περί τους 15 αγωνιστές, συγκρότησαν ανεξάρτητη τάση και συμμετείχαν στις συζητήσεις για το νέο επαναστατικό κόμμα μαζί με το ΕΔΚΕ, το ΔΕΚΕ και την Περιφερειακή Επιτροπή Θεσσαλονίκης του Διεθνιστικού Κομμουνιστικού Κόμματος. Εν συνεχεία αποχώρησαν από το ΣΚ-ΕΛΔΑ και πήραν αποφασιστικά μέρος στο ιδρυτικό συνέδριο του ΚΔΚΕ (ελληνικού τμήματος της 4ης Διεθνούς), που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του Ιουλίου του 1946, σε μια χαράδρα της Πεντέλης, ενώ και το 2ο συνέδριο του κόμματος πραγματοποιήθηκε σε βαθιά παρανομία το 1948.

Στη συνέχεια ο σύντροφος Λιβιεράτος υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία στη Μακρόνησο, όπου βρίσκονταν αρκετά μέλη και στελέχη του πλέον παράνομου ΚΔΚΕ. Στη δεκαετία του 1950 μαζί με άλλους συντρόφους και νεολαίους σοσιαλιστές συγκρότησαν τον Σοσιαλιστικό Σύνδεσμο Νέων. Από το 1951 συμμετείχε στο Κίνημα Ελεύθερου Συνδικαλισμού του Δημήτρη Στρατή και το 1955 στο Δημοκρατικό Συνδικαλιστικό Κίνημα. Και στο πέμπτο συνέδριο του ΚΔΚΕ, που αποφασίστηκε ως τακτική οικοδόμησης ο εισοδισμός στην ΕΔΑ, ο σύντροφος Μίμης ήταν ένας από τους πρωταγωνιστές. Λίγο αργότερα, με εντολή της Διεθνούς, που είχε πρωταγωνιστήσει στο κίνημα αλληλεγγύης με το FLN της Αλγερίας, ο Μ. Λιβιεράτος έφυγε για το Μαρόκο. Μέσα στην έρημο, με απίστευτες δυσκολίες, με μια ομάδα Ευρωπαίων επαναστατών –από ελληνικής πλευράς συμμετέχει και ο σύντροφος Θεοδόσης Θωμαδάκης– συγκροτούν ένα παράνομο εργοστάσιο όπλων (για τουφέκια και όλμους), όπως καταγράφει ο ίδιος εξαιρετικά στο βιβλίο του Το άορατο εργοστάσιο.

Μετά τη νίκη της αλγερίνικης επανάστασης ο Λιβιεράτος επιστρέφει στην Ελλάδα, όπου το ΚΔΚΕ εκδίδει ήδη από το 1959 το Μαρξιστικό Δελτίο και από το 1964 το περιοδικό Ο λόγος μας. Αρθρογραφεί και στα δύο, είναι μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Πολιτικού Γραφείου και συμμετέχει σε όλους τους αγώνες που αναπτύσσονται εκείνη την περίοδο και φυσικά στα Ιουλιανά. Την ημέρα του πραξικοπήματος σε μία γρήγορη συνεδρία αποφασίζεται η δημιουργία των Δημοκρατικών Επιτροπών Αντίστασης (ΔΕΑ) –οι οποίες αναπτύσσονται γρήγορα. Ο σύντροφος Μίμης γλιτώνει τη σύλληψη και καταφεύγει αρχικά στη Γαλλία και εν συνεχεία στη Γερμανία. Έχοντας αποχωρήσει από το τμήμα και τη Διεθνή, συνεργάζεται με τον Πάμπλο και με το ΠΑΚ, ενώ εκδίδει και κυκλοφορεί μεταξύ των Ελλήνων μεταναστών την Απελευθέρωση.

Ο σύντροφος επιστρέφει στην Αθήνα με την πτώση της δικτατορίας και μαζί με μία ομάδα παλαιών μελών του τμήματος της 4ης Διεθνούς εντάσσονται στο ΠΑΣΟΚ. Γίνεται μέλος του πρώτου Εκτελεστικού Γραφείου του κόμματος ενώ ο Γιώργος Δαλαβάρης μέλος της Κεντρικής Επιτροπής. Από το ΠΑΣΟΚ θα αποχωρήσουν το 1977 και μαζί με άλλους παλιούς αγωνιστές θα συγκροτήσουν την Ενότητα και θα εκδίδουν και το ομώνυμο έντυπο για χρόνια. Μετά από την Ενότητα ο σύντροφος Μίμης Λιβιεράτος δεν θα ενταχθεί σε καμία από τις οργανώσεις του τροτσκιστικού κινήματος, διατηρώντας συντροφικές σχέσεις σχεδόν με όλες.

Ασχολήθηκε επιμόνως με την ιστορία του εργατικού κινήματος, επιχειρώντας να διασώσει τη μνήμη των ταξικών αγώνων πριν από τον Πόλεμο εκδίδοντας τέσσερις τόμους, μεταξύ άλλων για την ιστορία της ΓΣΕΕ, για τα Ιουλιανά, ενώ κυκλοφόρησε και δεκάδες φυλλάδια ως έκδοση της Ενότητας, που κυκλοφορούσε για πολλές χρόνια με οικονομικές ειδήσεις και αναλύσεις. Διαχρονικά συνεργάτης και στις δικές μας επεξεργασίες τόσο μέσω των εντύπων μας (βλέπε ορισμένα και στο site μας) όσο και στις συναντήσεις μας, ο Μίμης Λιβιεράτος παρέμεινε ένας πολύτιμος σύντροφος για εμάς, αλλά απολεί και γενικότερα ιστορική παρακαταθήκη του τροτσκιστικού κινήματος.

Της Σύνταξης

We are human

